

مجموعه مقالات

دوازدهمین سمینار کشوری دانش و تندرستی (دانشجویی)

اسفندماه ۹۱

تاریخ چاپ: اسفند ماه ۹۱

انتشارات: دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

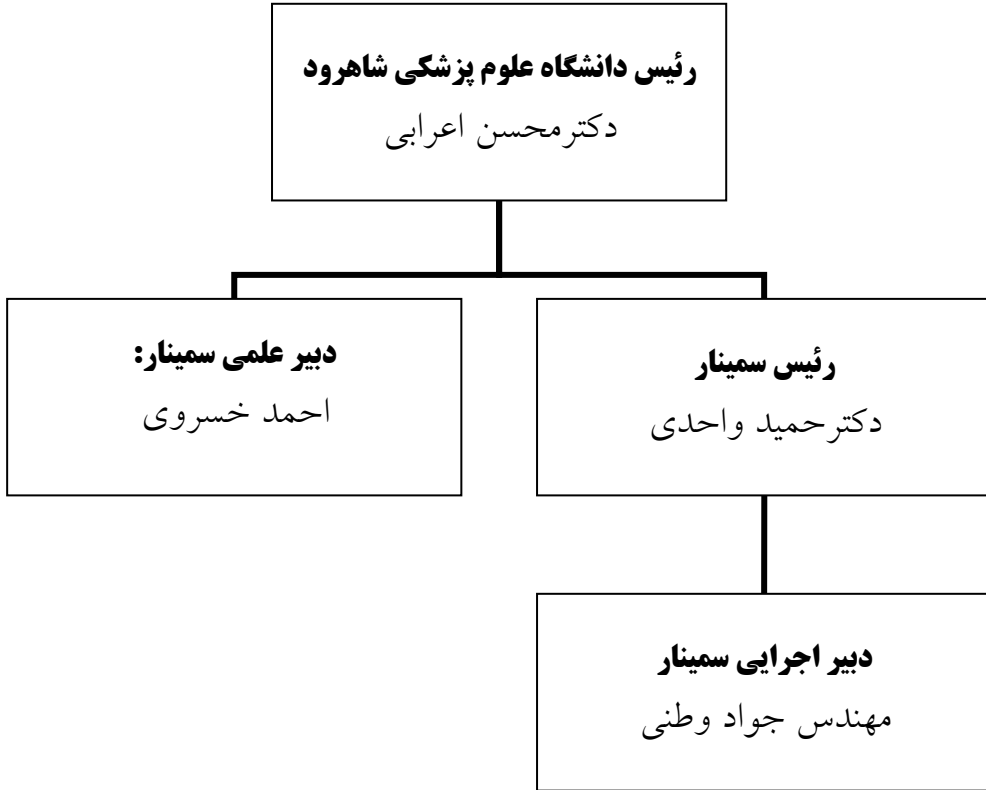
صفحه آرایي و تدوین: معصومه میری

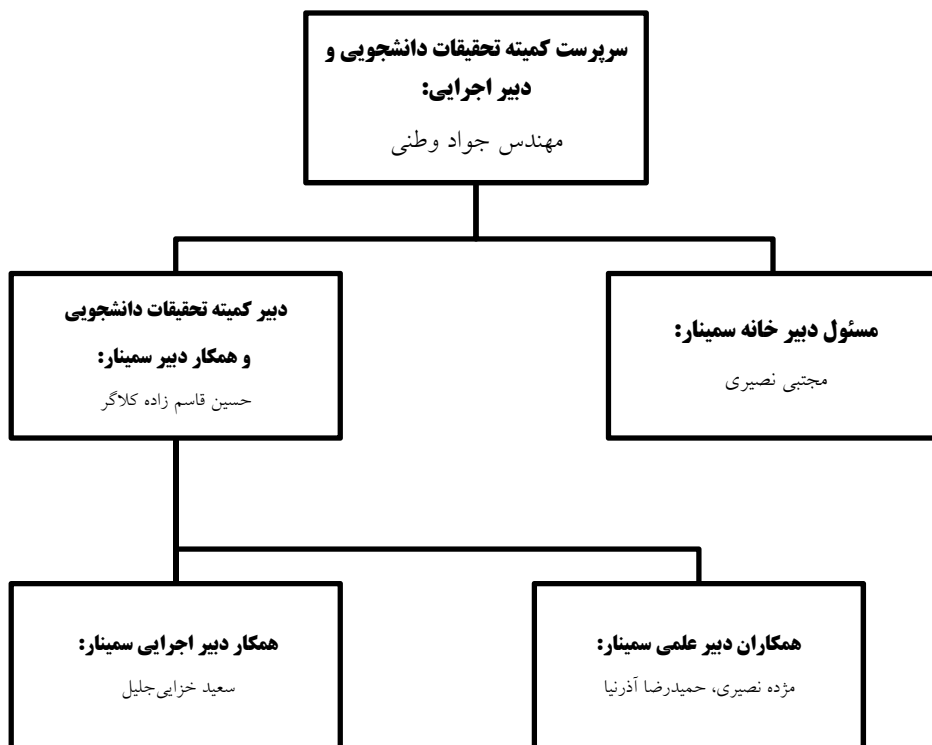
مسئولیت علمی مقالات به عهده نویسندگان است.

برگزارکنندگان:

- ۱- معاونت آموزشی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود
- ۲- کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود
- ۳- مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اجتماعی در سلامت

اعضای دوازدهمین سمینار دانشجویی دانش و تندرستی

کمیته اجرایی

محمدرسول رضایی
 زهرا کاظمی
 فاطمه اسدی
 سپیده کرمی
 مهسا روح افشاری
 مریم عباس زاده
 محسن صائمی
 روح الله بندانی
 حسین غلامی
 مهدی سوری
 حمید حاج پروانه
 سجاد حسینی
 رسول بوژ مهرابی
 فاطمه نادری
 رضا مهربان
 مهسا مرادنیا
 مهدیس جابر
 عصمت محتشمی
 مصطفی محمدی
 امیرحسین آزمون
 عرفان مهدیان پور
 مهرداد بینا
 سید مهدی جوزی
 صادق رحیمی
 صادق حسینی
 سلیمان قلی زاده

کمیته علمی

فریده عباسی
 پریسا ابدی
 نسرین خواجوی
 محمدرضا جعفر
 شاداب شفیعی
 فرشاد شعبانی
 شهره رسالتی
 مهسا مجدی
 شهربانو داوودی
 سپیده ملاحسنی
 فاطمه فرخیان
 فرزانه محمدی
 فرزانه شریعتی
 پریسا زمانی
 نوشین مزحجی
 فرزانه آشوری
 فرنگیس لطفی
 مجید ایوبی
 مرتضی عرب کوهسار
 فرزانه نعمت زاده
 صفیه خزایی
 زهرا رحیمیان
 سیده فهیمه باغی نسب
 رویا جعفری
 زهرا محبت پور
 محبوبه علی نیا

صباح محمدی	فاطمه ایرانمنش
فاطمه مقدس	طوبی رضایی
حسن پاسالاری	محسن یزدانی
حسین رمضانیان	رضا محمد پور
حسین هاتفی	فاطمه یوسفی
محمد رسول رضایی	محمد نجار
زهرا کاظمی	بهمن امامی
فاطمه اسدی	

اعضای کمیته علمی سمینار

دکتر محمدحسن امامیان	ربابه زروح حسینی	دکتر محسن اعرابی
اعظم حمیدزاده	دکتر مهدی میرزایی	دکتر حمید واحدی
دکتر نغمه احمدیان کیا	حمید صادقی مقدم	دکتر محمد اسماعیل عجمی
دکتر حسین خواستار	دکتر محمد امیری	دکتر رضا چمن
مهندس اله بخش جاوید	مرضیه خدابخشیان	دکتر جواد نوریان
جواد وطنی شعاع	زهرا دلگشا	دکتر افسانه کرامت
اکرم السادات منتظری	حمید کلایان مقدم	مسعود رحیمی
مرتضی محمدیون	مهرداد کلاته جاری	مریم عباسیان
دکتر سید محمد میررضایی	مهندس فریده صادقیان	محمد رضا خطیبی شریفیه
	دکتر حسین باقری	مهری دلوریان زاده
	دکتر علی اکبر رودباری	ناهید بلبل حقیقی
	دکتر سیدشاهرخ آقایان	نزهت السادات تقوی
	محبوبه پورحیدری	علی دادگری
	دکتر معصومه قادری	دکتر حسین ابراهیمی
	گیتی آتش سخن	احمد خسروی
	مهندس سعید ناظمی	دکتر مهدی خاکسار
	محمد یحیایی	دکتر لیلا حاتمی
	مهشید غلامی طامسری	دکتر مریم یار محمدی

اعضای کمیته اجرایی سمینار

دکتر حمیدرضا رحیمی	اسماعیل عاشوریان
زهرا کمیاب	دکتر آناه غراوی
هاجر شهسوار	پیراسته نوروزی
محمد رضا علیپوری	مهسا آسوده
سید جواد میری	فاطمه رم یار
فاطمه سلطانی	معصومه میری
مریم عطائی عظیمی	
سید عبدالله تقوی	

بسمه تعالی

در شرایط کنونی که کشور و ملت عزیز ما تحت شدیدترین تحریم‌های ناعادلانه قرار گرفته است استفاده از پتانسیل عظیم نیروهای دانشجویی می‌تواند برای برون رفت از چالش‌های احتمالی در حوزه علم، پژوهش و فن‌آوری راهکاری بسیار مناسب بوده باشد. جوانان پرانرژی خوش‌فکر و علاقمند به اسلام عزیز و میهن‌گرامی مان ایران همواره یار و یاور عبور این نظام مقدس از پیچ‌های سخت تاریخ بوده‌اند.

حرکت در عرصه‌های مختلف فن‌آوری (نظیر فن‌آوری هسته‌ای، علوم هوا و فضا، سلول‌های بنیادی و ...) چهره مناسبی از علم اندوزی ایرانیان را به رخ جهانیان کشیده است و چه زیبا رسول گرامی اسلام (ص) فرمود که اگر علم در سیاره ثریا هم باشد جوانانی از سرزمین پارس بدان دست می‌یابند. جوانان این مرز و بوم در عرصه جهاد علمی، پژوهشی، تحقیقاتی و فن‌آوری حرکت روبه‌رشدی را آغاز کرده‌اند که نویدبخش پیشرفت روزافزون جمهوری اسلامی ایران در عرصه بین‌المللی می‌باشد.

برگزاری دوازدهمین سمینار دانش و تندرستی به همت همکاران معاونت آموزشی و پژوهشی و به‌ویژه همکاران کمیته تحقیقات دانشجویی به انجام رسیده است که در همین مقال از تک تک این عزیزان تشکر و قدردانی می‌کنم.

دکتر محسن اعرابی

سرپرست دانشگاه

هو الخلاق

العلم سلطان من و جده صال و من لم یجده صیل علیه علم اقتدار است. هر کس این قدرت را به چنگ آورد، می‌تواند تحکم کند؛ می‌تواند غلبه پیدا کند (امام علی (ع) - نهج البلاغه).

کشوری که دستش از علم تهی است، نمی‌تواند توقع عزت داشته باشد. یک ملت، با اقتدار علمی است که می‌تواند سخن خود را به گوش دنیا برساند؛ با اقتدار علمی است که می‌تواند سیاست برتر را در دنیای سیاسی حائز شود (مقام معظم رهبری).

موفقیت و توسعه پژوهش در هر جامعه نیازمند گسترش رویکرد پژوهشی در آن جامعه است. کسانی که در فعالیت‌های خود رویکردی پژوهشی دارند، پیش از هر گونه تصمیم به مطالعه وضعیت موجود پرداخته و با تجزیه و تحلیل مشاهدات خود به بهترین راهکارها اندیشیده و تلاش می‌کنند تا از نتایج آثار سایر پژوهشگران نیز به نحو شایسته‌ای بهره گیرند؛ بنابراین، رویکرد پژوهشی به قشر یا گروه خاصی محدود نشده و زمانی سرچشمه اثر خواهد بود که در سطوح و امور گوناگون جامعه تسری یافته باشد. نوع و سطح فعالیت‌های پژوهشی یکی از شاخص‌های اصلی توسعه و پیشرفت محسوب می‌شود. در واقع پژوهش یکی از محورهای مهمی است که ضامن پیشرفت و توسعه پایدار در هر کشور به‌شمار می‌آید. اگر پژوهشی انجام نشود، دانش بشری افزایش نخواهد یافت و دچار سکون و رکود خواهد شد. بدون انجام پژوهش امور آموزشی نیز از پویایی و نشاط لازم برخوردار نخواهد بود. همه آنچه به‌عنوان پیشرفت علوم در دوره‌های گوناگون تاریخ می‌شناسیم، حاصل تلاش افرادی است که در کار خود رویکردی پژوهشی داشته‌اند و ذهن پرسشگرشان همواره محرکی برای فعالیت‌های پژوهشی آنان بوده است. یک پژوهشگر موفق نگاهی کنجکاو و موشکافانه به پدیده‌های پیرامون خود دارد و نسبت به آنچه در پیرامونش می‌گذرد، حساس است و ذهنی پویا و پرسشگر داشته و همواره در راستای یافتن پاسخ‌های تازه برای پرسش‌های موجود است.

در دنیای امروز پشتوانه قدرت کشورها، متفکران و اندیشمندان هستند. هر کشوری که سریع‌تر به یافته‌های بنیادین علمی دست یابد و آن را در جهت رشد تکنولوژی به‌کار گیرد، می‌تواند زودتر به شاخص‌های توسعه برسد. در دنیای پیچیده و پیشرفته امروزی، تداوم حیات و بالندگی هر کشوری منوط به پیشرفت و استقلال علمی، تحقیقاتی، پژوهشی و فناوری آن می‌باشد.

باید توجه داشت، اگر دانسته‌های انسان بر پایه نتایج پژوهش‌های قبلی باشد، در واقع به مصرف اطلاعات پرداخته‌ایم و اگر مبتنی بر مشاهدات و تحلیل‌های جاری باشد، تلاش ما به تولید اطلاعات منجر شده است؛ بنابراین، منبع اصلی تولید اطلاعات و دانش جدید در واقع حاصل فعالیت‌های پژوهشی است که انجام می‌گیرد. پژوهش در هر موضوع، به هر گونه و در هر سطحی که انجام شود، تلاشی منسجم و نظام‌مند در راستای توسعه دانش موجود درباره موضوع‌هایی است که با آنها سروکار داریم. پژوهش کوشش برای یافتن بهترین راهکارهای ممکن برای حل مشکلات موجود در عرصه‌های زندگی است.

جنبش نرم‌افزاری و تولید علم در ایران محصول دو رکن اصلی خودباوری و امید به آینده است. این دو اصل بنیادین از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، مبنا و پایه حرکت علمی و پیشرفت ملت ایران قرار گرفت و برغم همه دشواری‌ها، ملت ایران نه تنها از ادامه مسیر مأیوس نشد و به حرکت رو به جلو خود ادامه داد، بلکه توانست به موفقیت‌ها، دست آوردها و پیشرفت‌های زیادی در زمینه‌های علمی و تکنولوژی دست یابد.

دانشجویان عزیز، باید توجه داشته باشیم، انسان مسلمان در هر شرایط یک جهادگر محسوب می‌شود. زمانی لازم است سرباز باشد و در جبهه جنگ برای دفاع از دین، سرزمین و ملت خود با دشمن بجنگد، زمانی ویرانی‌های جنگ را آباد نماید و زمانی با وجود همه تحریم‌ها خم به ابرو نیاورده و با صبر و پایداری خود دشمنان را مستاصل نماید. شما عزیزان نیز در این بخش از تاریخ ایران زمین در واقع جهادگرانی هستید که نقشی سرنوشت‌ساز و بسیار خطیر را ایفا می‌نمایید. دایره‌ی جهاد شما علم و فناوری است؛ مغز، استعداد، فکر، قلم و اندیشه بکر و فعال شما می‌بایست در مسیر تولید علم حرکت کند و نوآوری علمی در درجه اول اهمیت قرار دارد. با حرکت علمی شماست که فضای نوآوری کشور را فرا می‌گیرد و ما مسوولان خود را موظف می‌دانیم تا با امکانات مادی و معنوی در این راه گرانقدر حامی تان باشیم و لذا همواره به خاطر داشته باشیم:

- پیشرفت علمی بدون تحقیق امکان ندارد.
- مشکلات موجود کشور با تکیه بر علم و پژوهش قابل حل است.
- برپایی نهضت نرم افزاری و تولید علم، توقع جامعه از اهل علم است.
- علم و تحقیق، کلید قطعی پیشرفت کشور است.
- علمگرایی و علم محوری باید در همه بخش‌ها گفتمان مسلط جامعه بشود.
- هدف‌دار کردن تحقیق علمی با توجه به نیازهای کشور و نیازهای صنعت و بقیه بخش‌های کشور حیاتی است.
- تحقیق علمی فقط به معنای فراگیری و تقلید نیست؛ تحقیق ضد تقلید است.
- تولید علم و تحقیقات حیات آینده کشور است.
- علم، پیشرفت علمی و فراگیری نیاز اول کشور است.
- پیشرفت کشور نیازمند حرکت علمی بسیار قوی است.
- نسل امروز ایرانی توانایی و امکانات برنامه‌ریزی جهت پیشرفت در علم و تحقیق و اجرای آن را دارد.
- با آرزوی موفقیت روز افروز برای شما .

دکتر حمید واحدی

رئیس سمینار

و معاون آموزشی، پژوهشی دانشگاه

بسم الله الرحمن الرحيم

نقش پژوهش به عنوان نیروی محرکه توسعه در همه حوزه ها اعم از علم، فرهنگ، اقتصاد، سیاست و جامعه انکار ناپذیر است. پژوهش و خلاقیت اساسی ترین نیاز جامعه در دست یابی به توسعه پایدار، رفاه و استقلال واقعی است و سرمایه گذاری در این زمینه و هماهنگی با نیازهای جامعه بی شک گذرگاه اصلی توسعه پایدار خواهد بود.

دانشگاه علوم پزشکی شاهرود نیز به سهم خود در این مهم مشارکت نموده و علاوه بر تربیت پژوهشگران و فراهم نمودن زمینه‌های فعالیت اساتید، پژوهشگران و دانشجویان در برگزاری همایش‌های علمی و پژوهشی در بخش دانشجویی و غیر دانشجویی پیش قدم بوده است که می توان به برگزاری ۱۱ دوره سمینار دانشجویی تحت عنوان دانش و تندرستی و دو دوره سمینار کشوری ابعاد رفتاری و اجتماعی در سلامت و دو دوره همایش قرآن پژوهی و طب اشاره نمود. به لطف پروردگار یکتا و با تلاش پیوسته مسوولان برگزاری، امسال نیز دوازدهمین همایش کشوری دانش و تندرستی (دانشجویی) برگزار می‌گردد.

لازم می‌بینیم از استقبال گسترده و حضور پرشور شما عزیزان سپاسگزاری کنم. مشارکت و حضور شما عزیزان با بیش از ۱۱۵ مقاله علمی پژوهشی از ۳۰۰ مقاله رسیده به دبیرخانه سمینار، نشان از دستان پرتوان و اندیشه جوشان برای پژوهش و کسب افتخار است. این مقالات پس از فرایند داوری، مورد تایید اعضای کمیته علمی منتخب دوازدهمین سمینار دانش و تندرستی قرار گرفته است. همچنین در سمینار امسال ۸ کارگاه کشوری در حیطه‌ی پژوهش و مطالعات علوم پزشکی نیز برگزار گردیده است. برگزاری این سمینار بدون همراهی و همدلی مسوولین محترم دانشگاه، همکاران، اعضای محترم هیأت علمی و دانشجویان عزیز میسر نبود. بدین وسیله از عنایات ویژه ریاست محترم دانشگاه جناب آقای دکتر اعرابی، معاون محترم آموزشی پژوهشی جناب آقای دکتر واحدی، معاونت محترم دانشجویی و فرهنگی آقای محمدیون و همکاران معاونت آموزشی پژوهشی، امور عمومی، امور مالی و کلیه دوستانی که به نحوی در برگزاری این سمینار زحماتی را متحمل شده‌اند به‌ویژه اعضای محترم کمیته علمی، اجرایی، دبیرخانه سمینار و هم‌چنین داوران محترم مقالات تشکر و قدردانی می‌گردد.

در پایان از تمامی فرهیختگان و پژوهشگران گرامی که با ارائه مقاله و یا حضور در این همایش، زمینه غنای بیشتر همایش را فراهم نمودند، صمیمانه تشکر می‌کنیم و امیدواریم با ارائه نظرات و پیشنهادات خود، ما را در برگزاری این همایش در سال‌های آتی یاری نمایند.

جواد وطنی

دبیر اجرایی سمینار

فهرست مطالب

۱۷	پیشرفت‌های علمی کشور.....
۱۸	مدل‌های سنجش سؤالات حساس.....
۱۹	بررسی اثر ضدباکتریایی مزوپروس ۴۱-MCM-Ti بر روی باکتری‌های استافیلوکوک اورنوس و پسودوموناس آئروژینوزا.....
۲۰	تحلیل نقش رابطه پرستار و بیمار در پاسخگویی حرفه‌ای و مراقبت اثر بخش.....
۲۱	بررسی فراوانی و علل و عوامل زمینه ساز در حوادث ساختمانی شهر همدان سال ۱۳۸۹-۱۳۸۶.....
۲۲	بررسی میزان اضطراب، استرس و افسردگی در کارکنان شرکت نفت شهر سمنان در سال ۹۱.....
۲۴	بررسی بی‌خطری و کارآیی انفوزیون دوز پایین پروپوفول در مقایسه با میدازولام طی اعمال کولونوسکوپی و کلاژیوپانکراتوگرافی رتروگرداد در بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود.....
۲۴	تحلیل عوامل مؤثر بر گرایش‌های شغلی و آموزشی دانشجویان پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران.....
۲۵	چاقی و ارتباط آن با فعالیت‌های ورزشی در دانش آموزان دبیرستانی استان خراسان شمالی.....
۲۶	روش‌های غیردارویی القای زایمان در حاملگی طول کشیده.....
۲۷	The Effects of Nutrition Education and Diet Therapy on Glycemic and Lipidemic Control in Patients with Type ۲ Diabetes.....
۲۸	..... Dietary Patterns in Relation to Prostate Cancer in Iranian men: A Case-Control Study
۲۹	بررسی سن منارک و فاکتورهای مرتبط با آن در دختران دانش آموز راهنمایی شهر بیرجند در سال ۱۳۹۰.....
۳۰	بررسی تأثیر آموزش به روش چندگانه بر وضعیت رژیم غذایی، میزان فعالیت بدنی و نمایه توده بدن مبتلایان به دیابت بارداری در دوره پس از زایمان.....
۳۱	کیفیت درد درک‌شده در بیماران انفارکتوس میوکارد مبتلا و غیر مبتلا به دیابت نوع ۲.....
۳۱	وضعیت مصرف سیگار و ارتباط آن با خصوصیات دموگرافیک، رفتارهای خطر پذیر، حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی در دانشجویان دانشگاه‌های تبریز.....
۳۳	تأثیر شیرابه زرد رنگ گیاه آلوئه‌ورا (Aloe vera) بر بهبود زخم‌های دیابتی موش‌های صحرانی.....
۳۴	ارزیابی ریسک اختلالات ارگونومیکی در شاطران شاغل در نانوائی‌های سنتی سطح شهر سبزوار در سال ۹۲-۹۱.....
۳۵	مطالعه‌ی اثر بخشی برنامه آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش تعارضات والد- نوجوان در دانش آموزان پایه اول پسر مقطع متوسطه سمپاد شهرستان شاهرود.....
۳۶	بررسی حساسیت و ویژگی سطح سرمی منیزیم خون مادر در پیش بینی زایمان زودرس.....
۳۷	تأثیر اسطوخودوس استنشاقی بر طول مرحله اول و دوم زایمان طبیعی.....
۳۸	بررسی اختلالات بینایی در زنان قالیباف منطقه طرود شاهرود.....
۳۹	مقایسه هوش هیجانی در افراد ناینا و کم‌بینا با افراد سالم در شهرستان شاهرود در سال ۱۳۹۱.....
۴۱	بررسی پیامدهای یادگیری در دانشجویان پرستاری با استفاده از روش ارزشیابی DOPS (مشاهده مستقیم مهارت‌های عملی).....
۴۲	تأثیر به کارگیری کمک مری در یادگیری اصول فن و رضایتمندی دانشجویان مامایی.....
۴۳	بررسی کیفیت فیزیکی و شیمیایی و میکروبی آب شرب شهر سبزوار در فصول بهار و تابستان سال ۱۳۸۹.....
۴۴	بررسی سندرم بینایی (EVS) در کاربران رایانه دانشگاه علوم پزشکی شاهرود سال ۹۰.....
۴۵	ارزیابی وضع تغذیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.....
۴۶	بررسی میزان استرس پرسنل مامایی شاغل در بخش زنان و زایمان بیمارستان‌های دولتی شهرستان شاهرود.....
۴۷	مقایسه آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش آموزان دختر مدارس راهنمایی بین دو منطقه از ایران.....
۴۸	ویژگی‌های ضد باکتریایی چای کامبوچا.....
۴۹	اثر گیاه جینسینگ در درمان بیماری دیابت.....
۵۰	مروری بر اثرات فارماکولوژیک زیره سبز (Cuminumcyminuml).....
۵۱	بررسی تغییرات فاکتورهای بیوشیمیایی در طی روزه‌داری اسلامی در بالغین سالم.....
۵۲	بررسی تأثیر تمرین ورزشی (فوتبال دستی و فوتسال) بر بهبود کیفیت خواب مرتبط با تندرستی در دانشجویان پسر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال تحصیلی ۹۰-۹۱.....
۵۳	شیوع لاغری و اضافه وزن و چاقی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.....
۵۴	بررسی الگوی غذایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.....

- بررسی نگرش بیماران و پرسنل اتاق عمل در خصوص میزان رعایت حقوق بیمار در اتاق‌های عمل بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود در سال ۱۳۹۰-۹۱..... ۵۵
- بررسی امکان پیاده‌سازی طرح جامعه جهانی ایمن (WHO) به منظور ارتقاء سطح ایمنی شهر با تأکید بر حوادث ناشی از زلزله (نمونه موردی شهر شاهرود)..... ۵۶
- ارتباط هموگلوبین و هماتوکریت خون بندناف نوزاد با روش زایمان، یک مطالعه مروری..... ۵۷
- بررسی اثر عصاره "پیه انار" (*Punica Granatum*) در روند ترمیم زخم پوستی رت نر دیابتی نژاد ویستار..... ۵۸
- بررسی عوامل مؤثر بر سلامت خواب بیماران بستری در بیمارستان از دیدگاه بیماران..... ۵۹
- فرآیند تلقیح مصنوعی و ارتباط آن با اخلاق اسلامی..... ۶۰
- آلودگی صوتی در بخش اورژانس بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی شهر بجنورد در سال ۹۱..... ۶۱
- بررسی میزان فلور قارچ‌های موجود در آزمایشگاه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود..... ۶۲
- بررسی شیوع ابتلا به سندروم پیش از قاعدگی (PMS) در دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود..... ۶۳
- آلودگی هوا ناشی از واحدهای صنعتی..... ۶۴
- گنجینه ای برای درمان زخم، نانو ذرات نقره..... ۶۵
- Concentration of Fluoride in Groundwater Sources of Drinking Water Supply in Urban Areas Anymore (Mjn, Bastam, Miami, Biarjomand and Kalateh Khyj) in ۱۳۹۰..... ۶۶
- بررسی رابطه هوش هیجانی با رضایتمندی زناشویی در بین معلمان زن آ. پ منطقه بسطام..... ۶۷
- بررسی کیفی دیدگاه‌های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در خصوص رشته تحصیلی و آینده شغلی خود در سال ۱۳۹۰..... ۶۸
- تئیدگی اخلاقی در پرستاران..... ۶۹
- بررسی میزان رشد و تکامل معنوی در دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت محیط خوی..... ۷۰
- بررسی شیوع نتایج پاپ اسمیرهای غیر طبیعی در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی و کلینیک‌های خصوصی استان گلستان در سال ۱۳۹۱..... ۷۱
- ارزیابی و پیش بینی کیفیت خرما لود در طی فرآیند خشک کردن با استفاده از شبکه عصبی مصنوعی..... ۷۲
- بررسی میزان آگاهی نگرش عملکرد به آرایش ومد رابطه با ابعاد شخصیت NEO در بین دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی شهر شاهرود..... ۷۳
- اهمیت و ضرورت خود شکوفایی از دیدگاه قرآن..... ۷۴
- بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و سلامت روانی در دانشجویان پرستاری و واحد بین‌الملل خلیج فارس آبادان در سال ۱۳۸۹..... ۷۵
- بررسی مشخصات دموگرافیک مسمومیت در بیماران بستری بیمارستان نهم دی تربت حیدریه در سال ۱۳۸۹..... ۷۶
- بررسی میزان وضعیت اضطراب و استرس در کارگران معدن طرزه شرکت ذغال سنگ البرز شرقی در سال ۹۰-۹۱..... ۷۷
- بررسی و طبقه‌بندی دیدگاه‌های مختلف در مورد طب اسلامی..... ۷۸
- فراوانی افت تحصیلی و برخی عوامل مؤثر بر آن از دیدگاه دانشجویان پرستاری و علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی سمنان..... ۷۹
- بررسی رابطه اپیدمیولوژی اعتبار به اینترنت با ویژگی شخصیتی و باورهای غیر منطقی درد دانشجویان دختر دانشگاه غیرانتفاعی شاهرود..... ۸۰
- بررسی موانع موجود در آموزش تغذیه تکمیلی شیرخواران به مادران..... ۸۱
- بررسی میزان رضایت مصرف کنندگان گیاهان دارویی..... ۸۲
- تأثیر آموزش مبتنی بر نرم‌افزار روش‌های سازگار با درد زایمان بر خودکارآمدی قابل انتظار زنان باردار..... ۸۳
- بررسی دلایل استفاده یا عدم استفاده از گیاهان دارویی توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۰..... ۸۴
- بررسی میزان شیوع باکتری استفیلوکوکوس اورنوس در بستنی‌های سنتی شهرستان ساری..... ۸۵
- عوامل بارداری؛ زیست محیطی و اقتصادی مؤثر بر کم وزنی نوزاد..... ۸۶
- بررسی وضعیت مدیریت دانش در بیمارستان امام حسین(ع) شاهرود(مطالعه موردی: کادر پرستاری)سال ۹۰-۹۱..... ۸۷
- درک و رضایت بیماران از آموزش دریافت شده در بیمارستان‌های علوم پزشکی گناباد..... ۸۸
- بررسی میزان بلا تکلیف آبنبات‌های تولیدی شهر شاهرود در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۱..... ۸۹
- بررسی تأثیر آموزش چهره به چهره بر میزان اضطراب همراهمان بستری در بخش CCU بیمارستان‌های امام رضا (ع) و قائم (عج) مشهد در سال ۱۳۸۹..... ۹۰
- بررسی علل و نوع تشنج در بیماران مبتلا به صرع مراجعه کننده به درمانگاه داخلی اعصاب بیمارستان امام رضا (ع) شهر مشهد..... ۹۱
- بررسی ریسک فاکتورهای ضایعات عروقی مغز در بیماران بستری در بیمارستان نهم دی شهرستان تربت حیدریه..... ۹۲
- استفاده از سیستم انتقال دهنده سموم کلاس AB باکتریایی به منظور انتقال دارو به سلول‌های سرطانی..... ۹۳

- ۹۴..... بررسی فراوانی رفتارهای پرخطر و ارتباط آن با خصوصیات دموگرافیک، رفتارهای خطر پذیر، حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی در دانشجویان دانشگاههای تبریز
- ۹۵..... بررسی میزان آگاهی و بکارگیری اصول ایمنی در پیشگیری از ابتلا به هپاتیت ویروسی B در پرستاران و دانشجویان پرستاری مستقر در بخش سوانح بیمارستان نهم دی تربت حیدریه
- ۹۶..... Apple Intake in Relation to Prostate Cancer in Iranian Men
- ۹۷..... بررسی نیازهای اطلاعاتی و رفتارهای اطلاع یابی در دانشگاه علوم پزشکی شاهرود
- ۹۸..... Vanadyl sulfate as a inhibitor of bacterial growth
- ۹۹..... دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی و پرستاری در زمینه ایجاد و توسعه روشهای پزشکی از راه دور
- ۱۰۰..... مقایسه تأثیر دو روش سخنرانی و آموزش چند رسانه‌ای بر یادگیری اصول و فنون پرستاری دانشجویان پرستاری
- ۱۰۱..... بررسی تأثیر نوع رژیم شیمی درمانی AC (آدریامايسين و سیکلوفسفامید) و CAF (سیکلوفسفامید، آدریامايسين، فلوتوراسیل) بر شدت خستگی در بیماران مبتلا به سرطان پستان در بیمارستانهای امام رضا(ع) و امید دانشگاه علوم پزشکی مشهد در سال ۱۳۹۱
- ۱۰۲..... Updates on the Global Prevalence of Methicillin Resistant Staphylococcus aureus (MRSA): Results from Iran
- ۱۰۳..... مقایسه ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی و میکروبی پنیهای عرضه شده در شهرستان شاهرود با استاندارد ملی در سال ۱۳۹۰
- ۱۰۴..... مقایسه اثر افزودن اپی نفرین ۱۰۰۰: ۱: ۱۰۰۰ به لیدوکائین و فتانیل بر طول مدت بیحرکتی، تغییرات همودینامیک و بیدردی در بیحسی نخاعی عمل جراحی سزارین
- ۱۰۵..... شیوع دیابت حاملگی و عوامل خطر ساز مرتبط با آن در زنان باردار
- ۱۰۶..... بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت و اضطراب اجتماعی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد
- ۱۰۷..... مروری نظام مند بر مفاهیم خطاهای پزشکی
- ۱۰۸..... بررسی افت شنوایی رانندگان تاکسی شهرستان فریدونکنار در سال ۱۳۹۱
- ۱۰۹..... بررسی تعیین کننده‌های رفتار پیشگیری کننده از عفونت ادراری در زنان باردار بر اساس سازه‌های مدل اعتقاد بهداشتی در شهرستان نایین سال ۱۳۹۱
- ۱۱۰..... سیر و پیش آگهی بیماران مبتلا به سرطان پستان با توجه به شاخص‌های کلینیکی و پاراکلینیکی طی سال ۹۰-۸۹ در بیمارستان موسی بن جعفر (ع) مشهد
- ۱۱۱..... بررسی سلامت معنوی در بیماران مبتلا به سرطان در بیمارستان امید مشهد-۱۳۹۱
- ۱۱۲..... بررسی اقدام به خودکشی در زنان ایران
- ۱۱۳..... بررسی بار آلودگی باکتریولوژی شیرینی‌های خامه‌ای عرضه شده در قنادی‌های شهر شاهرود در سال ۹۰
- ۱۱۴..... ارزیابی روند تحصیلی دانشجویان رشته‌ی پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی سمنان، طی ده سال تحصیلی (۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰)
- ۱۱۵..... بررسی درمان زبان پری‌شی با استفاده از آهنگ درمانی
- ۱۱۶..... بررسی رابطه نگرش مذهبی و سلامت روان در دانشجویان دانشکده بهداشت مشهد در سال ۹۱-۱۳۹۰
- ۱۱۷..... آسیب شناسی اعتیاد، پلی به سوی احیای معنادار (مروری سیستماتیک بر چکیده مقالات مرتبط با اعتیاد ارائه شده در پنجمین همایش سالیانه ی پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی کشور در سمنان)
- ۱۱۸..... گزارش مورد با ۹۱ بار عمل جراحی در ایران و خودمراقبتی: "می‌خواهم پرستار شوم"
- ۱۱۹..... بررسی برخی از ویژگیهای شیمیایی نمک‌های طعام مصرفی و مقایسه آن با استاندارد در شهرستان شاهرود (زمستان ۱۳۹۰)
- ۱۲۰..... طراحی و ارزشیابی مداخله آموزشی بر مبنای الگوی اعتقاد بهداشتی بر ارتقاء رفتارهای پیشگیری کننده از عفونت ادراری کودکان در مادران دارای کودک زیر ۶ سال
- ۱۲۱..... منابع اطلاعاتی ایمنی بیمار: مرور سیستماتیک مستندات بین المللی
- ۱۲۲..... مقایسه کارایی روش فتوکاتالیزی با استفاده از UV/TiO₂ در بستر ثابت و معلق جهت حذف عوامل میکروبی از پساب تصفیه خانه بیمارستان تامین اجتماعی همدان
- ۱۲۳..... بررسی کیفیت زندگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار و برخی عوامل مؤثر بر آن در سال ۹۱
- ۱۲۴..... مدیریت بیمارستان‌ها در تمدن اسلامی
- ۱۲۵..... ارزیابی ارگونومیکی و وضعیتهای کاری شاغلین صنعت مونتاز قطعات اتومبیل سینا در استان همدان به روش (ارزیابی سریع تمام بدن)
- ۱۲۶..... بررسی میزان رضایت پرستاران در مورد استفاده از محلول‌های الکلی ضدعفونی کننده دست (دکوسپت)
- ۱۲۷..... بررسی تأثیر آموزش آموزشی چهره به چهره و آموزش از طریق پمفلت و پوستر در ارتقاء میزان آگاهی و نگرش دانشجویان ساکن خوابگاه دانشجویی در زمینه تغذیه و سرطان
- ۱۲۸..... بررسی ارزش تشخیصی تست بدون استرس در مورد کاهش حرکت جنین و کاهش حجم مایع آمنیوتیک

۷ و ۸ اسفند ماه ۹۱

- ۱۲۹ ..... بررسی آلودگی میکروبی وسایل وسطوح بیمارستان مسعود گرگان در سال ۱۳۹۱
- ۱۳۰ ..... آلودگی باکتریایی فرش مساجد شهر شاهرود
- ۱۳۱ ..... ویژگی های قلبی و عروقی رسوراترول
- ۱۳۲ ..... اثر روغن زیتون بر BMI
- ۱۳۳ ..... آیا کیفیت خواب زنان باردار بر کیفیت زندگی آنها مؤثر می باشد؟
- ۱۳۴ ..... درمان بیماری آلزایمر با استفاده از سلول های بنیادی: مطالعه مروری

سازمان بهداشتی دانشگاه

پیشرفت‌های علمی کشور

دکتر محمدحسن امامیان^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانشکده بهداشت- استادیار اپیدمیولوژی.

چکیده:

در این مبحث براساس آخرین نتایج منتشر شده در پایگاه‌های اطلاعاتی دنیا وضعیت تولیدات علمی کشور مورد بررسی قرار خواهد گرفت و سهم گرایش‌های مختلف علوم از کل تولیدات علمی کشور را بررسی خواهیم نمود.

مدل‌های سنجش سوالات حساس

احمد خسروی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اجتماعی در سلامت- دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی.

چکیده:

برنامه ریزی در مورد هر موضوعی به‌خصوص در رابطه با موضوع‌های حساس نیاز به دانستن برآوردها و اطلاعات دقیق دارد، افراد زمانی که در مقابل پرسش‌های حساس قرار می‌گیرند به دلایلی مانند ترس، عدم اعتماد، احساس گناه، و ... از ارائه پاسخ صحیح طفره می‌روند. این انحراف منظم از حالت واقعی افراد، اعتبار نتایج مطالعه را به مخاطره می‌اندازد. در این مبحث ما به بررسی روش‌های مختلف برآورد این گونه سوالات می‌پردازیم.

مهم‌ترین روش‌های سنجش سوالات حساس عبارتند از:

- ❖ RRT (Randomized Response Technique)
- ❖ NRR (Non randomized Response model)
  - CM (Crosswise model)
  - TM (Triangular model)
  - HSM (Hidden Sensitivity model)

که در این مبحث به معرفی و نحوه سنجش هر کدام به‌طور جداگانه می‌پردازیم.

بررسی اثر ضدباکتریایی مزوپروس ۴۱-Ti-MCM بر روی باکتری‌های

استافیلوکوک اورئوس و پseudomonas آئروژینوزا

فاطمه داوردوست^۱، مجید مظفری^۲، مهدی میرزایی^۳، پیراسته نوروزی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد شیمی فیزیک، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شاهرود.

۲- دکتری شیمی معدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شاهرود.

۳- دکتری میکروبی شناسی، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد تکوین، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دامغان.

چکیده:

مقدمه: در سال‌های اخیر استفاده از نانو ذرات جهت مقابله با باکتری‌ها به‌عنوان روش جایگزین آنتی‌بیوتیک‌ها و مکمل آنتی‌سپتیک‌ها بسیار مورد توجه قرار گرفته است. در این راستا انتظار می‌رود استفاده از نانو ساختارهای متخلخل به دلیل داشتن ویژگی‌های ساختاری از قبیل سطح ویژه بسیار بالا، داشتن حفراتی در ابعاد نانو، ظرفیت جذب بالا، نفوذپذیری زیاد و گزینش‌پذیری خوب کارایی اثر ضد باکتریایی نانو ذرات را به میزان زیادی افزایش دهند. در این مطالعه ابتدا نانوذرات ۴۱-Ti-MCM سنتز و در ادامه، اثر ضد باکتریایی نانو ساختار فوق‌علیه باکتری‌های استافیلوکوکوس اورئوس و pseudomonas آئروژینوزا مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق نانوذرات ۴۱-Ti-MCM به روش هم‌رسوبی در دمای اتاق با نسبت‌های مولی (Si/Ti)= ۱,۱۰,۱۰۰,۱۰۰۰ سنتز شد. ستیل تری متیل آمونیوم برآمید به‌عنوان قالب و هدایت‌کننده ساختار، سدیم سیلیکات و تترا بوتیل تیتانات به‌عنوان منبع سیلیسیوم و تیتانیوم استفاده شدند. روش‌های پراش پرتو x (XRD)، میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM)، اسپکتروسکوپی مادون قرمز (FTIR) و آنالیز عنصری (EDX) ساختار نمونه‌های سنتز شده را تأیید نمود. اثر باکتریسیدال نانو ذره ۴۱-Ti-MCM در غلظت‌های (۰/۵، ۰/۱، ۰/۰۵ درصد) به روش Time kill ارزیابی شد. ابتدا در زمان صفر تعداد باکتری‌ها در هر دو نمونه کنترل و تست شمارش شده سپس در مراحل بعدی تعداد باکتری‌های زنده تست و شاهد در ساعت‌های ۲، ۴، ۶ شمارش گردید و در نهایت منحنی رشد باکتری مربوط به نمونه تست و شاهد با هم مقایسه شد.

یافته‌ها: یافته‌ها بیانگر سنتز نانو ذرات ۴۱-Ti-MCM با ساختار مزوپروس با قطر حفره ۴-۲ نانومتر و مورفولوژی کروی کاملاً یکنواخت بود که تصاویر میکروسکوپ الکترونی عبوری نشان داد هر کدام از این ذرات شامل میلیاردها عدد از نانو کانال‌های شش ضلعی لانه زنبوری است. مقایسه منحنی رشد تست و کنترل باکتری در غلظت‌های متفاوت از هریک از نانو ذرات فوق‌مشخص کرد بیشترین اثر ضد باکتریایی مربوط به $(Si/Ti)=1$ و در غلظت ۰/۵ درصد بود. غلظت ۰/۰۵ درصد کاهش قابل توجهی در تعداد باکتری‌ها ایجاد نکرد اما در حضور غلظت ۰/۰۱، ۰/۰۵ درصد تعداد باکتری‌ها کاهش یافت.

نتیجه‌گیری: یافته‌های ما نشان‌دهنده تأثیرات باکتریواستاتیک نانو ذرات ۴۱-Ti-MCM بر روی هر دوی باکتری است، البته باکتری استافیلوکوکوس اورئوس در مقایسه با pseudomonas به این نانوذرات حساستر بود. لذا این نانوذره مکمل مناسبی برای افزایش میزان اثر بخشی مواد ضد عفونی مورد استفاده در بخش‌های بهداشتی و درمانی به‌نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: نانوذرات ۴۱-Ti-MCM، استافیلوکوک اورئوس، pseudomonas آئروژینوزا

تحلیل نقش رابطه پرستار و بیمار در پاسخگویی حرفه‌ای و مراقبت اثر بخش

هاجر صادقی^۱، مهدی گل افروز^۲، مصطفی عباسی برزکی^۳، زهرا طالبی^۴

- ۱- کارشناسی ارشد آموزش پرستاری داخلی و جراحی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۲- کارشناسی ارشد آموزش مدیریت پرستاری، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۳- کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی کاشان.
- ۴- دانشجوی کارشناسی ارشد گرایش آموزش داخلی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

چکیده:

مقدمه: ارتباط نه تنها در زندگی روزمره بلکه در طیف بیماری و سلامتی نیز اهمیت دارد. زمانی که از طرفین ارتباط، فردی حرفه‌ای است، طرف دیگر باید احساس کند که او قابل اعتماد است. ارائه مراقبت با یک ارتباط دقیق، موجب ایجاد رشد و اعتماد می‌گردد. قدرت برقراری ارتباط با مددجو یکی از ضروریات حرفه پرستاری است. در سالهای اخیر مهارت‌های پرستاران در برقراری ارتباط با بیماران یکی از مولفه‌های اساسی در کسب رضایت بیماران و همچنین ارتقاء کیفیت خدمات بالینی پرستاری و مراقبت اثربخش می‌باشد. علی‌رغم تلاش‌های زیادی که در پی یافتن راه حل برای موانع ارتباطی انجام گرفته، همچنان نیازمند برنامه‌ریزی آموزشی، پژوهشی و مدیریتی مناسب‌تری هستیم. تحقیقات و پژوهش‌های گسترده‌ای در دنیا و در دهه اخیر در ایران در زمینه روابط در سیستم‌های بهداشتی درمانی انجام شده است، اما به تبع اهمیت وافر ارتباط و چالش‌های حل نشده‌ی مرتبط با این مقوله بررسی عمیق‌تر ضرورت می‌یابد. بدین جهت مفهوم و زمینه‌های ارتباط در پرستاری، اهمیت، موانع و راهکارها در قالب یک مرور هدفمند متون بررسی گردید.

مواد و روش‌ها: برای نیل به هدف مطالعه از پایگاه‌های اطلاعاتی SID, Pubmed, Ovid, CINAAL مقالات مرتبط انتخاب و متناسب با توان مقاله در پاسخگویی به سوالات پژوهش، در نهایت ۲۱ مقاله به زبان فارسی و انگلیسی، دسته بندی و تحلیل گردید.

یافته‌ها: تحلیل‌ها نشان داد، پرستاران به دلیل ارتباط مداوم با بیماران نقش کلیدی در ارتقاء کیفیت مراقبت دارند. اما آنچه به نظر می‌رسد تبیین اجزاء مختلف ارتباطی و ماهیت آن است. اگر مهمترین هدف سیستم مراقبت بهداشتی و درمانی ارائه یک مراقبت اثربخش و کل نگر است، از طرفی شناساندن ارزش حرفه‌ای و علمی پرستاری به جامعه قابل توجه است، باید در بعد ارتباط سرمایه‌گذاری گردد و نقطه آغازین این تصمیم ارزشمند، وارد نمودن ارتباط با همه ابعاد آن از ابتدای آموزش دانشجویان و فراگیران پرستاری است.

نتیجه‌گیری: بهترین راهکار ایجاد ارتباط کارآمد پرستار و بیمار، توجه به قابلیت‌های فردی دانشجویان پرستاری در برقراری ارتباط از همان ابتدا و آموزش آن است. حرفه‌ای شدن ارتباط پرستاران با پزشکان نیز راهکار دیگری است. تا هم کیفیت مراقبت افزایش یابد و هم توان پاسخگویی پرستاران به ابهامات مربوط به حرفه‌شان افزایش یابد. با وجود اینکه همه افراد به خوبی به اهمیت ارتباط در مراقبت واقف هستیم، اما در اغلب موارد "کیفیت ارتباط" حلقه مفقود سیستم درمانی می‌گردد و ثمره آن شاید یک مراقبت موفق باشد، اما خصوصاً در مورد بیماران مزمن یک مراقبت مؤثر و ماندگار نیست. "مراقبت جوهره پرستاری است" اما ارتباط علمی و حرفه‌ای لازمه مراقبت اثربخش است که، در مقالات کمتر به آن پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: ارتباط، حرفه پرستاری، مراقبت اثربخش

بررسی فراوانی و علل و عوامل زمینه ساز در حوادث ساختمانی شهر همدان

سال ۱۳۸۹-۱۳۸۶

نعمت اله کرد^۱، ایرج محمدمقام^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی همدان- گروه بهداشت حرفه‌ای- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای.

۲- دانشگاه علوم پزشکی همدان- گروه بهداشت حرفه‌ای- عضو هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: ساختمان سازی یکی از مهم‌ترین صنایعی است که در آن تعداد زیادی از کارگران مشغول فعالیت می‌باشند. کارگران شاغل در این صنعت قربانی بسیاری از حوادث و جراحات های شغلی می‌باشند. در بسیاری از شهرهای کشور پژوهش‌های اندکی در مورد الگوها و فاکتورهای مؤثر بر حوادث ساختمانی وجود دارد. از اینرو هدف مطالعه حاضر تعیین فراوانی و علل زمینه ساز در حوادث ساختمانی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی تمام کارگران ساختمانی (۳۴۷ نفر) که طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹ در شهر همدان دچار حادثه شغلی شده‌اند، مورد بررسی قرار گرفته‌اند. اطلاعات این پژوهش از طریق چک لیست جمع‌آوری و داده‌ها پس از ورود به نرم‌افزار آماری SPSS با استفاده از آزمون‌های کای-دو و رگرسیون لجستیک تجزیه و تحلیل شده است.

یافته‌ها: در طی سال‌های ۸۹-۱۳۸۶، ۳۴۷ کارگر در اثر حوادث ساختمانی دچار حادثه شده‌اند که ۷ نفر آنها جان خود را از دست داده‌اند. سقوط و لغزیدن با فراوانی ۱۲۷ مورد (۳۶/۵۹٪) بیشترین عامل حادثه ساز، بی احتیاطی با فراوانی ۲۸۰ مورد (۸۰/۶۹٪) مهم‌ترین علت حوادث، و بیشترین حوادث در فاصله زمانی بین ساعت ۱۸-۱۵ با فراوانی ۱۲۵ مورد (۳۶/۰۲٪) رخ داده‌اند.

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر اجازه فهم بهتر گستره جراحات و آسیب‌ها در بخش فعالیت های ساختمانی شهر همدان را خواهد داد. همچنین نیاز به گسترش و بحث در مورد سازماندهی سیاست های عمومی جهت شامل کردن برنامه های ایمنی و بهداشت برای کارگران ساختمانی را متذکر خواهد شد.

واژگان کلیدی: حوادث ساختمانی، جراحات های کاری، شهر همدان

بررسی میزان اضطراب، استرس و افسردگی در کارکنان شرکت نفت شهر سمنان

در سال ۹۱

حسین قاسم‌زاده^۱، ریحانه عرب^۲، محسن ابراهیمی^۳، حمیدرضا آذرنیا^۴

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مهندسی بهداشت حرفه‌ای.
- ۲- کارشناس مامایی- درمانگاه صنعت نفت شاهرود.
- ۳- کارشناس ارشد مهندسی پزشکی- مسئول درمانگاه صنعت نفت استان سمنان (مرکز شاهرود).
- ۴- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی پزشکی.

چکیده:

مقدمه: مفهوم سلامت روانی، در واقع جنبه ای از مفهوم کلی سلامت است و به کلیه روش‌ها تدابیری اطلاق می‌شود که برای جلوگیری از ابتلا به بیماری‌های روان، درمان و توانبخشی آن‌ها به کار می‌رود. اضطراب، استرس و افسردگی سه عامل مؤثر بر سلامت روان افراد می‌باشند. کارکنان شرکت نفت با توجه به پست‌های حیاتی و اثر گذار و شرایط بعضاً سخت و حساس کاری، می‌توانند در معرض عوامل مخاطره زای روانی باشند لذا این مطالعه با هدف بررسی میزان اضطراب، استرس و افسردگی در کارکنان شرکت نفت شهر سمنان در سال ۹۱ انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها: مطالعه ی فوق یک مطالعه مقطعی بوده که بر روی تمامی کارکنان شرکت نفت شهر سمنان که در معاینات ادواری طب کار شرکت کرده بودند انجام شده است. تعداد معاینه شوندهگان ۱۳۲ نفر بوده که به روش سرشماری انتخاب شدند و از پرسشنامه استاندارد DASS۲۲ استفاده شده است. سپس پرسشنامه‌ها به صورت آزمون کلیدی تصحیح شده و نمره سه آیتم استرس، اضطراب و افسردگی محاسبه شد. با استفاده از نرم‌افزار SPSS۱۶ و آزمون‌های T-test و Chi-Square Test برای تحلیل نتایج استفاده گردید. سطح معنا داری در این مطالعه ۰.۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: ۱۲۲ نفر مرد و ۱۰ نفر زن در مطالعه شرکت کردند. میانگین سنی افراد شرکت کننده $41/2 (SD=9.06)$ بود، ۱۲۵ نفر (۹۴٪) آن‌ها متأهل و ۷ نفر (۵/۳٪) مجرد بودند. در بین این افراد ۳۰/۳٪ تحصیلات ابتدایی و زیر دیپلم و ۶۹/۷٪ تحصیلات دانشگاهی داشتند. از نظر یکسان بودن محل زندگی و کار نیز ۹۳/۲٪ بومی و ۶/۸٪ غیر بومی بودند. در بررسی شیوع استرس ۸۷/۱٪/ترمال بوده و ۱۲/۹٪ غیر طبیعی (دارای استرس) بودند. میان استرس عوامل سن، تحصیلات، ازدواج، و بومی بودن رابطه ی معناداری پیدا نشد. در بررسی شیوع اضطراب ۸۱/۸٪/افراد نرمال بوده و ۱۸/۲٪ غیر طبیعی بودند. میان اضطراب و سن، ازدواج و بومی بودن رابطه ی معناداری پیدا نشد و تنها با عامل تحصیلات ارتباط معنادار بود و با افزایش میزان تحصیلات شیوع اضطراب کاهش یافته بود.

نتیجه‌گیری: از آمار و نتایج بدست آمده چنین بنظر می‌رسد که وضعیت کلی سلامت روانی کارکنان شرکت نفت شهر سمنان مطلوب می‌باشد که این امر با توجه به شرایط سخت و حساس کاری نشان دهنده بالا بودن سطح خدمات رفاهی و بهداشتی و مطلوب بودن کیفیت آن می‌باشد. همچنین بهتر است برای کارکنانی که در شرایط غیر طبیعی می‌باشند جلسات مشاوره و روانشناسی گذاشته شود.

واژگان کلیدی: اضطراب، استرس، افسردگی، کارکنان شرکت نفت، سمنان

بررسی بی‌خطری و کارآیی انفوزیون دوز پایین پروپوفول در مقایسه با میدازولام طی اعمال کولونوسکوپی و کلانژیوپانکراتوگرافی رتروگرا در بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود

جواد نوریان^۱، حمید واحدی^۱، محمد دانش‌پژوه، مطهره قدرتی^۲، فاطمه شیرازیان^۲، آرزو سیدالطاهرالدینی^۲، مهدی محسن‌پور^۳

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانشکده پزشکی- عضو هیئت علمی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی بیهوشی.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی پرستاری.

چکیده:

مقدمه: کولونوسکوپی و کلانژیوپانکراتوگرافی رتروگرا از اعمال شایع تشخیصی و درمانی کلینیک‌های گوارش می‌باشند که برای بیماران سرپایی و یا بستری انجام میشوند. آنالژی لازم معمولاً توسط بنزودیازپین‌ها یا مخدرها تأمین می‌شود. از پروپوفول برای ایجاد سدیشن در این بیماران استفاده شده ولی دوز مشخصی از دارو که کارآیی لازم را همراه با ایمنی کامل جهت تجویز در خارج از اتاق عمل داشته باشد در دست نیست. در این پژوهش بی‌خطری و کارآیی پروپوفول با دوز شروع ۰.۸ mg/kg و دوز ادامه ۲۵ μg/kg/min با میدازولام وریدی (۰.۱ mg/kg) مقایسه شد. تحقیق از نوع کارآزمایی بالینی و یک سو کور بود.

مواد و روش‌ها: تعداد ۱۴۰ بیمار طی ۷ ماه بطور تصادفی در دو گروه پروپوفول و میدازولام بررسی شدند. متغیرهای فشار خون سیستولیک، ریت قلب، ریت تنفس و اشباع هموگلوبین از اکسیژن (SPO₂) جهت مقایسه بی‌خطر بودن پروپوفول و پاسخ‌های سوماتیک و اتونوم بیمار به تحریک جراحی و همچنین طول ریکاوری، سرعت ترخیص از بیمارستان، یادآوری وقایع حین عمل و رضایتمندی آندوسکوپیست جهت مقایسه کارآیی استفاده شد.

یافته‌ها: گروه پروپوفول از ثبات بیشتر فشار خون سیستولیک برخوردار بود ($P < 0.05$). تغییرات تنفسی دو گروه یکسان بود. هیپوکسی و آپنه در هیچ بیماری دیده نشد. میانگین زمان ریکاوری و زمان لازم برای ترخیص بیمار در گروه پروپوفول بصورت مشخص پایین‌تر بود. میانگین سایر متغیرها تفاوت معنی‌دار نداشته و در هر دو گروه یکسان بود.

نتیجه‌گیری: پروپوفول با دوز فوق می‌تواند جایگزینی مناسب برای میدازولام در کولونوسکوپی و کلانژیوپانکراتوگرافی رتروگرا باشد و مزیت آن نسبت به میدازولام ثبات بیشتر فشار خون شریانی، کاهش زمان ریکاوری و ترخیص سریعتر بیمار از بیمارستان است.

واژگان کلیدی: پروپوفول، میدازولام، کارآیی، بی‌خطری، کولونوسکوپی، کلانژیوپانکراتوگرافی رتروگرا

تحلیل عوامل مؤثر بر گرایش‌های شغلی و آموزشی دانشجویان پزشکی

دانشگاههای علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران

الهام موحدکر^۱، ابوالقاسم پوررضا^۲، رقیه خیبری^۳

- ۱- دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت؛ گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۲- دکترای تخصصی مدیریت؛ دانشیار گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۳- دکترای تخصصی مدیریت؛ گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.

چکیده:

مقدمه: امروزه کمبود نیروی دانش آموخته پزشکی به دلایل متعدد کماکان وجود دارد. هدف این مطالعه «تحلیل عوامل مؤثر بر گرایشهای شغلی و آموزشی دانشجویان رشته پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران» است.

مواد و روش‌ها: این پژوهش توصیفی-تحلیلی-مقطعی است. جامعه پژوهش شامل دانشجویان پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی بود. با روش نمونه گیری تصادفی ساده متناسب به حجم طبقه، حجم نمونه ۵۱۰ نفر محاسبه شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ساختار یافته ای بود که پایائی و روائی آن در حد قابل قبول بود. از روشهای آماری توصیفی و مجذور کای دو برای تحلیل داده استفاده گردید.

یافته‌ها: منزلت اجتماعی پزشکان، انگیزه خدمت به مردم و علاقه به علم پزشکی بر انتخاب رشته پزشکی، وجود دانشکده پزشکی، بالابردن سطح اطلاعات در مراکز درمانی و نیاز مناطق به خدمات درمانی بر انتخاب محل خدمت، فعالیت همزمان در بخش خصوصی و دولتی، پریشانی امور در موسسات دولتی و فراهمی تجهیزات در بخش خصوصی بر انتخاب بخش فعالیت و فاصله گرفتن از آرمانگرایی، فقدان حمایت کافی دانشجویان و عدم مطابقت محیط تحصیلی با علائق دانشجویان بر تغییر گرایش‌های شغلی و آموزشی مؤثر است.

نتیجه‌گیری: اقداماتی نظیر تعدیل ظرفیت پذیرش دانشجویان پزشکی، بهبود کیفیت دروس، تعدیل نیروی انسانی، آشنایی بهتر دانش آموزان با رشته پزشکی هنگام انتخاب رشته دانشگاهی و حمایت مالی پزشکان جوان در این زمینه می‌تواند مفید واقع شود.

واژگان کلیدی: گرایش شغلی، گرایش آموزشی، دانشجویان، رشته پزشکی

چاقی و ارتباط آن با فعالیت‌های ورزشی در دانش آموزان دبیرستانی استان خراسان شمالی

محمد رضا جلیلودن^۱، سیدحمید حسینی^۲، رضوان رجب‌زاده^۳، سیدمحمد علوی‌نیا^۴، مریم سودمند^۵

- ۱- کارشناس ارشد تغذیه، رئیس مرکز تحقیقات گیاهان دارویی؛ دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۲- کارشناس ارشد آموزش بهداشت، مرکز تحقیقات زئونوز، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۳- کارشناس بهداشت، مرکز تحقیقات زئونوز، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۴- دکتری اپیدمیولوژی، رئیس مرکز تحقیقات زئونوز، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۵- کارشناس بهداشت، عضو مرکز تحقیقات گیاهان دارویی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

چکیده:

مقدمه: چاقی به‌عنوان یکی از معضلات مهم بهداشتی در سراسر جهان و از جمله در کشور ما است و با بیماری‌هایی همچون دیابت، قلبی و عروقی، سرطان و فشارخون بالا مرتبط می‌باشد از فعالیت‌های ورزشی می‌توان به‌عنوان یکی از راههای پیشگیری و درمان چاقی نام برد. این مطالعه با هدف بررسی رابطه چاقی با فعالیت ورزشی در دانش آموزان دبیرستانی استان خراسان شمالی انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر با روش توصیفی-تحلیلی بر روی ۴۵۰ دانش‌آموز دبیرستانی استان خراسان شمالی به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انجام شد. پرسشنامه فعالیت ورزشی برای هر یک از نمونه‌های مورد بررسی تکمیل گردید براساس مقادیر شاخص BMI برای سن نوجوانان، بالاتر از صدک ۹۵ به‌عنوان چاق در نظر گرفته شد. داده‌ها توسط آزمون آماری t-test و با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: شیوع چاقی در دختران نسبت به پسران بیشتر بود. در روزهای عادی ۲۱۰ نفر و در روزهای تعطیل ۲۰۶ نفر هیچ‌گونه فعالیت ورزشی نداشتند. با این حال میانگین توده بدنی در دختران و پسرانی که در طول سال تحصیلی، بعد از ساعات مدرسه در کلاسهای ورزشی شرکت می‌کردند نسبت به بقیه گروههای مورد بررسی بیشتر بود میانگین شاخص توده بدنی نمونه‌ها با ساعات ورزش در روزهای غیر تعطیل، تعطیل و شرکت در کلاس ورزشی در ساعات بعد از مدرسه در هر دو جنس تفاوت معناداری نداشت در حالیکه میانگین شاخص توده بدنی با شرکت در کلاس ورزش در تابستان در پسران و در کل معنادار بود ($P < 0/005$).

نتیجه‌گیری: با توجه به روند رو به افزایش چاقی و بیماری‌های مرتبط با آن و اهمیت فعالیت‌های ورزشی در پیشگیری از آن لازم است مسئولین برنامه‌ریزی‌های دقیق در زمینه فعالیت‌های ورزشی خصوصاً در مدارس را انجام دهند.

واژگان کلیدی: چاقی، فعالیت ورزشی، خراسان شمالی

روش‌های غیر دارویی القای زایمان در حاملگی طول کشیده

فاطمه آقایی‌میبدی^۱، معصومه کردی^۱، فرزانه رشیدی^۱

۱- دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده:

مقدمه: حاملگی طولانی به پایدار ماندن حاملگی بعد از ۴۲ هفته گفته می‌شود، که شیوع آن ۴ تا ۱۹ درصد است و شایع‌ترین علت القای زایمان محسوب می‌شود و باعث افزایش احتمال زایمان ابزاری، سزارین، افزایش القای زایمان و خطر مرگ مادر و جنین می‌شود. لذا مروری با هدف بررسی روش‌های غیر دارویی القای زایمان در حاملگی طول کشیده انجام شد.

مواد و روش‌ها: با استفاده از کلید واژه‌های " حاملگی طول کشیده"، " طب مکمل"، "درمانهای غیر دارویی"، "شروع زایمان"، "آمادگی دهانه رحم"، "القای زایمان"، "post term pregnancy"، "cervical ripening"، "labor"، "induction"، "Traditional medicine"، "and alternative medicine Complementary" و جستجو در سایت‌ها و پایگاههای اطلاعاتی از قبیل: SID, MAGIRAN, EBSCO, Elsevier, Google Scholar, Pub Med, Science Direct تعداد ۲۶ کارآزمایی بالینی بررسی شد.

یافته‌ها: ۲۶ کارآزمایی بالینی یافت شد، که ۴ مورد بر روی استفاده از روغن کرچک، ۷ مورد در ارتباط با جدا کردن پرده‌های جنینی، ۴ مورد در ارتباط با طب فشاری و ۳ مورد تحریک نوک پستان، ۳ مورد درباره نزدیکی جنسی، ۱ مورد در رابطه با اثر خرما، ۱ مورد خاکشیر، ۲ مورد روغن گل پامچال و ۱ مورد نیز در ارتباط با برگ تمشک قرمز که برای القا و جلوگیری از حاملگی طولانی و شروع لیبر و زایمان در حاملگی طول کشیده انجام شده بود. از آنجاییکه داروهای شیمیایی با تمام کارآیی، اثرات نامطلوب بسیاری دارند، امروزه استفاده از روشهای مختلف غیر دارویی از قبیل روغن کرچک، روغن گل پامچال، برگ تمشک، خاکشیر و خرما جهت القای زایمان و پیشگیری از حاملگی طولانی مورد توجه قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری: روش‌های غیر دارویی آماده کردن سرویکس و شروع درد زایمان روش‌هایی طبیعی، غیرتهاجمی، مؤثر ایمن و با هزینه کمتر از روش‌های دارویی هستند پیشنهاد می‌شود که برای شروع خودبه خودی زایمان و جلوگیری از حاملگی طول کشیده و اثرات و پیامدهای ناگوار آن از این روش‌ها به جای روش‌های غیر دارویی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: حاملگی طول کشیده، طب مکمل، درمان غیر دارویی.

The Effects of Nutrition Education and Diet Therapy on Glycemic and Lipidemic Control in Patients with Type ۲ Diabetes

Faezeh Askari^۱, Samira Rabiei^۲, Reza Rastmanesh^۲

۱- Institute and Faculty of Nutrition Sciences and Food Technology/ ShaheedBeheshti Univ. of Med. Sci

۲- Faculty of medicine/ ShaheedBeheshti Univ. of Med. Sci.

Abstract:

Introduction: Being aware of healthy food choices is an important factor to management of type ۲ diabetes (T₂DM). The current study investigated the effects of nutrition education and adherence to a healthy diet on glycemic and lipidemic control in Iranian patients with T₂DM.

Methods: This randomized controlled trial was conducted on ۴۹۴ patients with T₂DM, aged ۱۴-۸۷ years from both genders who were recruited from Aliebneabitaleb hospital in Ghom, by easy method sampling. Information on medications, psychological factors, diet and physical activity level was obtained from questionnaires. Fasting blood samples were collected to measure FBS, ۲hpG, HbA_{1c}, cholesterol and triglyceride. The participants were divided into two ۲۴۷ person groups randomly and were matched on the basis of age. Intervention group were educated about the healthy food choices and they received an appropriate diet based on their adjusted ideal body weight.

After ۲ months, biochemical parameters were measured again. Independent T-test, Mann-Whitney and Chi-square test were used to compare the differences between two groups, as appropriate. Wilcoxon tests were used to compare the changes before and after intervention.

Results: There were no significant differences between two groups in terms of sex, energy intake, physical activity and psychological factors. The mean FBS, ۲hpg, cholesterol and triglyceride after intervention were lower than before it, significantly ($P < 0.05$). The mean of differences in biochemical variables in intervention group were more than control group, significantly ($p < 0.05$).

Conclusion: Adherence to a healthy diet and awareness of healthy food choices are effective on glycemic and lipidemic control in T₂DM.

Keywords: Nutrition, Patients, Type ۲.

Dietary Patterns in Relation to Prostate Cancer in Iranian men: A Case-Control Study

Faezeh Askary^۱, Mehdikardust Parizi^۱, Bahram Rashidkhani^۲

^۱- Institute and Faculty of Nutrition Sciences and Food Technology/ ShaheedBeheshti Univ. of Med. Sci

^۲- Faculty of medicine/ ShaheedBeheshti Univ. of Med. Sci.

Abstract:

Introduction: We conducted a hospital-based, case-control study to examine the association between dietary patterns and the risk of prostate cancer in Iran.

Methods: A total of fifty patients with prostate cancer and a hundred controls underwent face-to-face interviews. Factor analysis was used to detect dietary patterns. Multivariate logistic regression was used to estimate odds ratio (OR) and ۹۵% confidence interval (CI).

Results: We defined two major dietary patterns in this population: 'western diet' (high in sweets and desserts, organ meat, snacks, tea and coffee, French fries, salt, carbonated drinks, red or processed meat) and 'healthy diet' (high in legumes, fish, dairy products, fruits and fruit juice, vegetables, boiled potatoes, whole cereal and egg). Both healthy and western pattern scores were divided into two categories (based on medians). Higher healthy pattern scores were significantly related to decreased risk of Prostate cancer (high ۲nd median vs. low ۱st median, OR = ۰.۰۵, ۹۵% CI = ۰.۰۱ - ۰.۲۷). An increased risk of prostate cancer was observed with the western pattern (high ۲nd median vs. low ۱st median, OR = ۱۲.۶۸, ۹۵% CI = ۲.۷۲ - ۵۹.۰۱).

Conclusions: The results of this study suggested that diet might be associated with prostate cancer.

Key words: prostate cancer; diet; case control study

بررسی سن منارک و فاکتورهای مرتبط با آن در دختران دانش آموز راهنمایی

شهر بیرجند در سال ۱۳۹۰

غلامرضا شریف‌زاده^۱، محمدرضا میری^۲، زهرا اخلاقی، مریم کاوسی^۳

- ۱- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.
- ۲- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.
- ۳- دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.

چکیده:

مقدمه: منارک (شروع قاعدگی) یکی از پدیده‌های حایز اهمیت در مراحل بلوغ جنس مؤنث محسوب می‌شود. پیش بینی زمان صحیح بلوغ در دختران باعث می‌شود بتوان آگاهی‌های لازم را در این زمینه به موقع به آنان ارائه داد و آن‌ها را از نظر روحی برای پذیرش تحولاتی که در این دوره تجربه خواهند کرد آماده ساخت. تغییرات بلوغ نشان دهنده ی آمادگی برای باروری است با وجود این فشارهای روانی، اجتماعی و فرهنگی سبب می‌شود که گذر از این مرحله برای بسیاری از افراد پر اضطراب و مشکل باشد. با توجه به تأثیر عوامل اجتماعی و اقتصادی، از یک طرف و عوامل روانی و عاطفی از سوی دیگر مطالعه ی حاضر با هدف تعیین سن منارک و فاکتورهای مرتبط با آن را در دختران دانش آموز راهنمایی شهر بیرجند در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت مقطعی و با استفاده از روش‌های مصاحبه و اندازه‌گیری آنروپومتری بر روی ۴۰۰ دانش‌آموز دختر ۱۱ تا ۱۴ ساله ی مقطع راهنمایی شهر بیرجند انجام شد. نمونه‌های مطالعه به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه شامل مشخصات دموگرافیک، سن شروع قاعدگی و تن سنجی بود. روایی محتوایی پرسش نامه با نظر چند تن از اعضای هیأت علمی دانشگاه تأیید گردید. اطلاعات توسط نرم‌افزار SPSS آنالیز شد و از آزمون‌های t-test مستقل، آنالیز واریانس و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد و $P \leq 0/05$ به‌عنوان سطح معنادار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: براساس یافته‌های این مطالعه متوسط سن شروع اولین قاعدگی در بیرجند $12/13 \pm 1/19$ سال بود. کمترین سن و بیشترین سن شروع قاعدگی به ترتیب ۷ و ۱۴ سال گزارش شد. میانگین شاخص توده بدنی $20/3 \pm 3/8$ کیلوگرم بر متر مربع بود. بین سن منارک و شاخص توده بدنی رابطه معناداری یافت شد ($P \leq 0/01$). به عبارت دیگر دختران با شاخص توده بدنی طبیعی در مقایسه با دختران دارای اضافه وزن و چاقی سن منارک بالاتری را تجربه می‌کنند. بین سن منارک با بعدخانوار و تحصیلات والدین ارتباط معناداری مشاهده شد ($P \leq 0/05$). بین سن منارک با وضعیت اقتصادی اجتماعی و شغل والدین رابطه معناداری یافت نشد.

نتیجه‌گیری: براساس نتایج حاصل از این مطالعه، میانگین سن شروع قاعدگی در بیرجند نسبت به سایر مناطق کشور کمتر بوده است که در نتیجه شرایط اقلیمی متفاوت، روند روبه رشد وضعیت بهداشتی و اجتماعی و بهبود وضعیت تغذیه می‌باشد. یافته‌های این مطالعه نشان داد که بعضی عوامل تعیین‌کننده سن منارک در جامعه ایرانی با سایر جوامع تفاوت دارد که تعیین دقیق این عوامل مطالعه‌های گسترده تر اپیدمیولوژی را طلب می‌کند.

واژگان کلیدی: سن منارک، دختران دانش آموز راهنمایی، بلوغ، بیرجند.

بررسی تأثیر آموزش به روش چندگانه بر وضعیت رژیم غذایی، میزان فعالیت بدنی و نمایه توده بدن مبتلایان به دیابت بارداری در دوره پس از زایمان

زهرا حصاری نژاد^۱، نسترن رزمجو^۲، حسین کریمی موقی^۳، فریده اخلاقی^۴

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مامایی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۲- کارشناس ارشد مامایی، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۳- دکترای پرستاری، استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۴- متخصص زنان، دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده:

مقدمه: دیابت بیماری مزمنی است که شیوع ابتلا به آن در سراسر جهان در حال افزایش است. سابقه ابتلا به دیابت حاملگی یکی از فاکتورهای خطر مهم برای ابتلا به دیابت نوع ۲ می‌باشد. روش‌های آموزشی که تاکنون در زمینه پیشگیری از دیابت نوع ۲ در دوره پس از زایمان مورد استفاده قرار گرفته است؛ نتوانسته در تمام ابعاد رفتاری و عملکردی مؤثر واقع شود. از این رو مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر آموزش به روش چندگانه بر وضعیت رژیم غذایی، میزان فعالیت بدنی و نمایه توده بدن زنان مبتلا به دیابت بارداری در دوره پس از زایمان انجام شد.

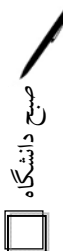
مواد و روش‌ها: کارآزمایی بالینی حاضر بر روی ۸۳ نفر از مبتلایان به دیابت بارداری مراجعه کننده به مراکز بهداشتی منتخب شهر مشهد انجام گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه پژوهشگر ساخته در سه بخش، چک لیست عملکرد و فرم ثبت وزن می‌باشد. روش کار به این صورت است که مبتلایان به دیابت بارداری در هفته ۳۶-۲۸ به صورت تصادفی در دو گروه آزمون (۴۲ نفر) و کنترل (۴۱ نفر) قرار گرفتند و اطلاعات پیش آزمون از هر دو گروه جمع آوری گردید. مداخله آموزشی طی ۲ جلسه و در دو هفته پیاپی و با استفاده از روش‌های آموزشی سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، کتابچه آموزشی و پیگیری‌های تلفنی اجرا گردید و در ویزیت دوم و سوم پس از زایمان پرسشنامه مربوط مجدداً در دو گروه تکمیل گشته و در نهایت تغییر رفتار افراد مورد بررسی قرار گرفت. وزن افراد نیز در دو مرحله ویزیت دوم و سوم پس از زایمان اندازه‌گیری و ثبت گردید. برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها از نرم‌افزار SPSS v. ۱۶، آمار توصیفی و تحلیلی استفاده شد.

یافته‌ها: پژوهش حاضر نشان داد در مرحله پیش آزمون دو گروه آموزش و کنترل به لحاظ متغیرهای رژیم غذایی و فعالیت بدنی تفاوت آماری معناداری نداشتند، اما در دو مرحله پس آزمون در مورد رعایت رژیم غذایی سالم ($P=0/000$, $P=0/006$) و میزان فعالیت بدنی ($P=0/000$, $P=0/000$) تفاوت آماری معناداری بین دو گروه مشاهده شد. در مورد کاهش وزن پس از زایمان تفاوت آماری معناداری بین دو گروه مشاهده نشد ($P=0/085$).

نتیجه‌گیری: آموزش به روش چندگانه در ارتقاء وضعیت رژیم غذایی و میزان فعالیت بدنی مؤثر می‌باشد، لذا پیشنهاد می‌گردد به‌عنوان یکی از مراقبت‌های معمول دوران بارداری و پس از زایمان در این گروه زنان گنجانده شود.

واژگان کلیدی: آموزش به روش چندگانه، رژیم غذایی، فعالیت بدنی، نمایه توده بدن، دیابت بارداری، دوره پس از

زایمان

کیفیت درد درک شده در بیماران انفارکتوس میوکارد مبتلا و غیر مبتلا به دیابت

نوع ۲

نرگس صابر^۱، بهروز سیاح^۲، فرهاد مالکی شیبیک^۳، شهلا خسروان^۳، حمیدرضا تولیده‌ای^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

۲- کارشناس پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

۳- دکتری آموزش پرستاری، عضو هیئت علمی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

۴- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، عضو هیئت علمی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

چکیده:

مقدمه: اکنون دیابت چهارمین علت مرگ و میر در بیشتر کشورهای توسعه یافته است و همچنین یک عامل خطر مهم برای بیماری‌های قلبی و عروقی می‌باشد. نوروپاتی یکی از عوارض دیابت می‌باشد که می‌تواند در ادراک درد در سراسر بدن بیمار مبتلا اختلال ایجاد کرده و حتی بی‌دردی را در او القا نماید. انفارکتوس میوکارد بیماری خطرناک اختلال عروق کرونر قلب است که با عامل دردمشخص می‌شود. مطالعه حاضر به منظور مقایسه کیفیت درد درک شده در بیماران انفارکتوس میوکارد مبتلا و غیر مبتلا به دیابت نوع ۲ می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش تحلیلی-مقطعی، بیماران بستری با تشخیص قطعی انفارکتوس میوکارد در دو گروه مبتلا و غیرمبتلا به دیابت نوع ۲ به روش غیر احتمالی از بیمارستانهای زیر نظر دانشگاه علوم پزشکی مشهد انتخاب شدند و با فرم‌های اطلاعات دموگرافیک، مقیاس ده درجه ای دیداری و آدمک ترسیم شده که نشان دهنده محل درد بود مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: در این پژوهش که بر روی ۱۸۰ بیمار انجام شد ۲۳/۱۳ درصد آزمودنی‌ها را زنان و ۷۶/۷ درصد را مردان شامل شدند که از این بین ۰/۶ درصد دیابتیک و ۴۹/۴ درصد غیر دیابتیک بودند. نتایج نشان داد که در بین دو گروه کیفیت درد درک شده با شدت درد، محل درد، مدت زمان درد و نوع انفارکتوس ارتباط معناداری وجود ندارد ($P > 0/05$). این درحالیست که کیفیت درد درک شده با نوع درد درک شده ($P = 0/032$) در بین دو گروه ارتباط معناداری را نشان می‌داد. همچنین در بررسی ارتباط درد درک شده با مدت ابتلا به دیابت و سابقه سکت قلبی تفاوت معناداری مشاهده نشد ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: باتوجه به یافته‌های این مطالعه تأثیر نوروپاتی دیابتی در درد درک شده را محتمل دانسته و خواهان توجه بیشتری نسبت به ویژگی در این بیماران به‌عنوان نکته مهم در تشخیص‌های پرستاری می‌باشد تا از بروز سکت‌های قلبی با پیش‌آگهی ضعیف جلوگیری شود.

واژگان کلیدی: درد، انفارکتوس میوکارد، دیابت نوع ۲.

وضعیت مصرف سیگار و ارتباط آن با خصوصیات دموگرافیک، رفتارهای خطر پذیر، حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی در دانشجویان دانشگاههای تبریز

عباس عباسی قهرمانلو^۱، حمید اله وردی پور^۲، اصغر محمدپوراصل^۳

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی تهران- گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی.
 ۲- مدبر گروه آموزش و ارتقای سلامت- دانشگاه علوم پزشکی تبریز- دانشکده بهداشت و تغذیه.
 ۳- دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی تهران- گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی.

چکیده:

مقدمه: مصرف دخانیات یکی از رفتارهای رایج و ناسالم در بین جوانان است. هدف از انجام این مطالعه تخمین شیوع مصرف سیگار و تعیین رابطه آن با رفتارهای خطرپذیر، حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی در دانشجویان دانشگاههای شهر تبریز می باشد.

مواد و روشها: در این مطالعه مقطعی (توصیفی- تحلیلی) ۱۸۶۰ نفر از دانشجویان که بصورت تصادفی انتخاب شده بودند وارد مطالعه شدند. دانشجویان انتخاب شده یک پرسشنامه خود افعای پاسخ گزین را تکمیل کردند. در آنالیز دادهها از آزمونهای آماری مجذور کای وتی مستقل در بررسی عوامل مرتبط با وضعیت مصرف سیگار بصورت تک متغیره استفاده شد و همچنین از روش رگرسیون لجستیک برای بررسی چندگانه عوامل مرتبط با وضعیت مصرف سیگار استفاده شد.

یافتهها: از کل دانشجویان ۸/۱۵ درصد تجربه مصرف سیگار را داشتند. نتایج این مطالعه نشان داد مرد بودن ($OR=۳$)، (۲۱)، زندگی در خانه مجردی نسبت به زندگی با والدین ($OR=۲$ ، ۰۰)، داشتن کار همراه با تحصیل ($OR=۱$ ، ۹۸)، مصرف الکل در ۳۰ روز گذشته ($OR=۳$ ، ۶۷)، مصرف قلیان ($OR=۵$ ، ۲۳)، سوء مصرف مواد ($OR=۱$ ، ۶۹)، نمره حمایت خانوادگی ($OR=۰$ ، ۹۷) و نمره باورهای مذهبی ($OR=۰$ ، ۹۸) با مصرف سیگار در دانشجویان ارتباط معناداری دارد.

نتیجه گیری: به نظر می رسد زمینه های فرهنگی و حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی به همراه جنس مؤنث بودن بعنوان فاکتورهای مهم از عوامل پیشگیری کننده مهم مصرف سیگار و سایر رفتارهای خطر پذیر در دانشجویان می باشند.

واژگان کلیدی: مصرف سیگار، حمایت خانوادگی، باورهای مذهبی، رفتارهای خطر پذیر، دانشجویان

تأثیر شیرابه زرد رنگ گیاه آلوئه‌ورا (Aloe vera) بر بهبود زخم های دیابتی

موش های صحرائی

الهام معمارطلوعی^۱، عبدالحسین شیروی^۲، میترا حیدری نصرآبادی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تکوین سلولی.

۲- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

۳- دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزند.

چکیده:

مقدمه: زخم و عوارض ناشی از آن می‌تواند مشکلات زیادی را برای بیماران به وجود آورد. لذا شناخت عواملی که بتوانند در درمان زخم مؤثر باشند و از گسترش آسیب‌ها جلوگیری کنند حائز اهمیت است. برای شناسایی عوامل گیاهی بر ترمیم زخم، شیرابه زرد رنگ گیاه آلوئه‌ورا در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق ۳۲ سر موش صحرائی نژاد ویستار (۱۸۰-۱۳۰گرم) به ۴ گروه ۸ تایی در گروه های کنترل (بدون دیابتی شدن و تیمار)، شم (دیابتی، بدون تیمار)، گروه تجربی ۱ (دیابتی و تیمار با شیرابه) و گروه تجربی ۲ (دیابتی و تیمار با مغز حاوی ژل گیاه) تقسیم شدند و سپس در هر ۴ گروه بریدگی هایی به طول ۲ سانتی متر بر روی پوست پشت ایجاد شد و روند بهبود زخم روزانه پیگیری شد. مساحت زخم در روز های آزمایش با استفاده از نرم‌افزار مطلب اندازه گیری شد و درصد بهبود زخم محاسبه شد. به منظور مطالعات بافت شناسی در روزهای ۳/۵، ۷، ۱۴ و ۲۱ از هر گروه نمونه هایی از زخم برداشته شد و آنالیز داده های آماری بر اساس آزمون واریانس یک طرفه ANOVA و آزمون تعقیبی توکی به کمک نرم‌افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: متوسط زمان ترمیم زخم در گروه تجربی تیمار شده با شیرابه زرد آلوئه‌ورا نسبت به سه گروه دیگر کمتر بود. در بررسی بافت شناسی نیز علائم بهبود بافت پوست در درمان با شیرابه آلوئه‌ورا نسبت به سه گروه دیگر تفاوت معناداری داشته است.

نتیجه‌گیری: این تحقیق نشان داد که تجویز موضعی شیرابه ی آلوئه‌ورا روند بهبود زخم های دیابتی را تسریع می‌کند.

واژگان کلیدی: دیابت، آلوئه‌ورا، زخم، رت، پوست.

ارزیابی ریسک اختلالات ارگونومیک در شاطران شاغل در نانوایی‌های سنتی سطح شهر سبزوار در سال ۹۲-۹۱

حمید رضا مهری^۱، علی ملیحی^۲، اکبر احمدی آسور^۳، رمضانعلی خمیرچی^۴، حسن رخشانی^۵

- ۱- دانشجوی بهداشت حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۲- دانشجوی بهداشت حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۳- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۴- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۵- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

چکیده:

مقدمه: شغل شاطری در نانوایی‌های سنتی از جمله مشاغلی است که از نظر نوع کار و وجود حرکات تکراری زیاد و همچنین شدت و مدت زمان انجام کار به گونه ای است که شاطران در معرض ابتلا به اختلالات اسکلتی-عضلانی قرار دارند. لذا هدف از این بررسی تحلیل دقیق ریسک فاکتورهای مؤثر بر بروز اختلالات اسکلتی عضلانی در شاطران نانوایی‌های شهر سبزوار که با دو تنور سروکار دارند می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی و از نوع توصیفی بوده که بر روی ۷۰ نفر از شاطران نانوایی‌های سنتی شهر سبزوار که بر اساس نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند، انجام گرفت. در ابتدا میزان شیوع اختلالات اسکلتی-عضلانی با استفاده از پرسشنامه نوردیک مشخص گردید و سپس با روش RULA پوسچرها مورد ارزیابی قرار گرفته و نمره نهایی تعیین گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار R مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به‌دست‌آمده، میانگین سابقه کاری و سن شاطران ۱۹ و ۳۶ سال می‌باشد که بیشترین علائم در ۱۲ ماه گذشته در اندام فوقانی به شانه (۵۶/۸٪) و در اندام تحتانی به زانو (۵۰٪) اختصاص داشت. در ارزیابی RULA ۳/۳۳٪ افراد نمره ۷ (با سطح اقدام اصلاحی ۴) و ۵۵٪ افراد نمره ۵ و ۶ (با سطح اقدام اصلاحی ۳) را کسب نمودند. و رابطه معناداری بین امتیاز کل مشکلات اسکلتی عضلانی، سن و سابقه کاری ($P=0/34$) وجود داشت و بین امتیاز کل و نمره RULA رابطه معنادار بوده است.

نتیجه‌گیری: باتوجه به این که در منطقه مورد بررسی شاطران با دو تنور و بعضاً با سه تنور سروکار دارند بنابراین درصد قابل توجهی از شاطرین در محیط غیر ایمن از نظر ارگونومیک کار می‌کنند (۸۸/۳٪) و فراوانی اختلالات اسکلتی-عضلانی در آنها بالاست که نیاز به اقدام ارگونومیک مانند طراحی پست کار، تغییر روش انجام کار، بهبود فعالیت‌های کاری، آموزش و دارند.

واژگان کلیدی: RULA، شاطران نانوایی‌های سنتی، پوسچر، اختلالات اسکلتی-عضلانی.

مطالعه‌ی اثر بخشی برنامه آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش تعارضات والد- نوجوان در دانش‌آموزان پایه اول پسر مقطع متوسطه سمپاد شهرستان شاهرود

علی ابراهیمی^۱، علی محمد نظری^۲، حسین خادمیان^۳

۱- کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک.

۲- دکترای مشاوره خانواده، دانشیار دانشکده روانشناسی دانشگاه خوارزمی.

۳- کارشناس ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه فردوسی مشهد.

چکیده:

مقدمه: یکی از مولفه‌های کارآیی خانواده پرورش صحیح فرزندان و برقراری ارتباط مؤثر در بین اعضای خانواده می‌باشد گاهی اوقات والدین در هنگام پرورش فرزندان خود، با نافرمانی و مخالفت فرزندان با خواسته‌های خود مواجه می‌شوند که این امر موجب تعارض بین آنها می‌گردد. از اینرو این سوال پیش می‌آید که آیا آموزش مهارت‌های زندگی می‌تواند موجب کاهش تعارضات بین والدین و نوجوان شود؟ بنابراین هدف پژوهش حاضر بررسی اثر بخشی برنامه آموزش مهارت‌های زندگی بر تعارضات والد- نوجوان می‌باشد.

مواد و روش‌ها: برای دستیابی به این هدف از روش پژوهش نیمه آزمایشی پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد، جامعه آماری، دانش‌آموزان پسر پایه اول متوسطه دبیرستان سمپاد شهرستان شاهرود در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ بودند. نمونه آماری شامل ۴۰ نفر که با روش نمونه‌گیری دردسترس به طور دربست انتخاب و به شکل تصادفی به دو گروه ۲۰ نفره (گروه گواه و کنترل) تقسیم شدند. ابزار اندازه‌گیری، پرسشنامه والد- فرزند موری- ای اشتراک بود. جلسات آموزشی به مدت ۱۲ جلسه ۱/۵ ساعته و به صورت هفتگی اجرا شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از آماره‌های میانگین و انحراف استاندارد و در سطح استنباطی از آزمون تحلیل کوواریانس (ANCOVA)، استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که برنامه آموزش مهارت‌های زندگی توانسته، تعارض کلی، پرخاشگری کلامی و پرخاشگری فیزیکی دانش‌آموزان را با والدین‌شان به‌طور معناداری کاهش داده و توانایی استفاده از راهبردهای استدلال را در آنها به‌طور معناداری افزایش دهد.

نتیجه‌گیری: باتوجه به یافته‌های به‌دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها می‌توان نتیجه گرفت که آموزش مهارت‌های زندگی در کاهش تعارضات بین دانش‌آموزان با والدین‌شان اثرگذار است.

واژگان کلیدی: مهارت‌های زندگی، تعارضات، نوجوان، والدین.

بررسی حساسیت و ویژگی سطح سرمی منیزیم خون مادر در پيش بينی زایمان

زودرس

حمید صالحی نیا^۱، سمانه ثابت بیرجندی^۲

۱- مرکز تحقیقات آترو اسکلروز و عروق کرونر بیرجند، دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.

۲- کارشناس ارشد مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد بیرجند.

چکیده:

مقدمه: زایمان زودرس دومین عامل مرگ و میر در نوزادان می باشد و باعث عوارض در نوزاد می شود. شناسایی یک آزمایش برای تشخیص زایمان زودرس به منظور پیشگیری از عوارض نوزادی ضروری می باشد. لذا این مطالعه با هدف ارزش پیشگویی کنندگی سطح سرمی منیزیم خون مادر در تشخیص زایمان زودرس صورت گرفته است.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت مورد شاهد بر روی دو گروه از زنان با زایمان زودرس و زایمان ترم صورت گرفت. داده ها توسط مصاحبه با مادر و اندازه گیری های بالینی انجام گرفت. برای اندازه گیری منیزیم ۵cc خون از مادر گرفته و پس از سانترفیوژ کردن به آزمایشگاه ارسال گردید. برای آنالیز داده ها از آزمون های آماری t و کای دو استفاده گردید. برای تعیین حساسیت و ویژگی از منحنی (ROC) Receiver Operating Characteristic استفاده گردید.

یافته ها: بر اساس یافته ها بین زمان زایمان و سطح سرمی منیزیم خون مادر رابطه وجود دارد. در این پژوهش بر اساس منحنی راک بهترین نقطه برش برای مقدار منیزیم سرم مادر در هفته ی ۳۶ تا ۳۲ بارداری جهت پیشگویی کنندگی زمان زایمان ۲/۲۵ محاسبه گردید. در این نقطه حساسیت ۳۴٪، ویژگی ۹۲٪، ارزش پیشگویی کنندگی مثبت ۷۳٪ و ارزش پیشگویی کنندگی منفی ۶۹٪ محاسبه گردید.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه می توان از سطح سرمی منیزیم خون مادر به عنوان یک تست برای پیشگویی زایمان زودرس استفاده کرد. با توجه به ارزان بودن تست اندازه گیری منیزیم برای پیشگیری از وقوع عوارض زایمان زودرس می توان از این تست برای پیشگویی زایمان زودرس استفاده و اقدامات لازم برای پیشگیری از زایمان زودرس و عوارض آن صورت گیرد.

واژگان کلیدی: حساسیت، ویژگی، منیزیم، زایمان زودرس.

تأثیر اسطوخودوس استنشاقی بر طول مرحله اول و دوم زایمان طبیعی

راضیه سادات کاظمی مزدآبادی^۱، فرزانه مرشدی توفیق^۱، کتابون وکیلیان

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مامایی.

چکیده:

مقدمه: بسیاری از زنان تمایل به اجتناب از روش‌های تهاجمی و داروئی اداره درد در طی لیبردارندواین امر ممکن است تمایل آنها را به استفاده از روش‌های طب مکمل کاهش در افزایش دهد. بودرمانی (اروماترپی) با استفاده از اسانس لاوندریکی از گیاهانی است که برای سلامت جسمی و روحی روانی مورد مصرف قرار می‌گیرد و از آن برای درد زایمان نیز استفاده می‌شود. یکی از مزایای آن کاهش استرس و اضطراب و کمک به تن آرامی است. این درمان برای کاهش درد، ترس، تهوع، استفراغ و بهبود انقباضات رحمی هم استفاده شده است. اما مطالعات کمی بر روی اثر آن در طول مراحل اول و دوم زایمان انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها: این یک مطالعه کارآزمایی تصادفی است که باهدف تأثیر اسانس اسطوخودوس بر روش استنشاقی بر طول زایمان طبیعی انجام شد. در گروه مورد تنفس بخور سرد هدایت شده اسطوخودوس ۵. ادرصد در مادران نخست‌زا که در لیبر در فاز نهفته بستری می‌شدند، استفاده شد و در گروه کنترل از بخور سرد هدایت شده آب معمولی استفاده شد از مادران خواسته شد که با شروع هرائقباض از ماسکی که به دستگاه متصل است استنشاق کنند. نمونه در هر گروه ۶۰ نفر بودند که به روش در دسترس در اتاق زایمان نمونه‌گیری شدند اما تخصیص گروه‌ها به صورت تصادفی انجام گرفت. از تمام نمونه‌ها رضایت کتبی گرفته شد. و طول مرحله اول زایمان به گفته مادر که با شروع دردهای منظم و مداوم در خانه شروع شده بود ثبت شد. مرحله دوم زایمان نیز از زمان دیلاتاسیون کامل تا خروج جنین ثبت شد. برای نتایج تحقیق از آزمون تی-تست و کای دو استفاده شد.

یافته‌ها: نشان داد که سن مادران در گروه لاوندر 24 ± 2 و در گروه ۱۸ ± 23 بود که تفاوت معنادار نداشت. طول مرحله اول در گروه لاوندر 4.087 ± 7.699 و در گروه کنترل 3.065 ± 9.06 ساعت بود که تفاوت معنادار نبود ($p = 0.08$). همچنین طول مرحله دوم در گروه لاوندر 15.859 ± 22.77 و در گروه کنترل 11.117 ± 18.82 دقیقه بود که تفاوت معنادار نبود ($P = 0.12$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که گرچه طول مرحله اول زایمان کوتاه‌تر بود اما لاوندر به‌طور معناداری طول زایمان را کاهش نمی‌دهد.

واژگان کلیدی: لاوندر، طول مرحله اول زایمان، طول مرحله دوم، زایمان طبیعی

بررسی اختلالات بینایی در زنان قالیباف منطقه طرود شاهرود

- مریم حسین زاده^۱، فریده صادقیان^۲، جواد وطنی^۲، محمود مسعودی^۲، شیوا زاهدی^۲، محمدعلی بخشی^۲، رضا چمن^۲
- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی بهداشت حرفه‌ای.
  - ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو هیئت علمی بهداشت حرفه‌ای.
  - ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس بهداشت حرفه‌ای.
  - ۴- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اجتماعی در سلامت- عضو هیات علمی. واپیدمیولوژیست.
  - ۵- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

چکیده:

مقدمه: حرفه قالیبافی به دلیل طولانی بودن ساعات کار و عدم استراحت در فواصل کاری و نگاه کردن دائم به قالی باعث بروز اختلالات بینایی، سردرد، سرگیجه، تاری دید و یا تشدید آن در شاغلین میشود. مطالعه حاضر به منظور تعیین فراوانی ناراحتی‌های بینایی در قالیبافان منطقه طرود شاهرود انجام شده است.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر به صورت مقطعی بر روی ۵۶۶ زن قالیباف منطقه طرود (روستاهای طرود، سطوه، بیدستان) شاهرود در سال ۹۰-۱۳۸۹ انجام شد. روش جمع‌آوری اطلاعات معاینه چشم توسط کارشناس بینایی سنجی و پرسشنامه شامل مشخصات دموگرافیک و سوابق پزشکی و خانوادگی مشکلات چشمی بود.

یافته‌ها: در مطالعه حاضر زنان قالیباف با میانگین سابقه کار $9/9 \pm 1/4$ ، ساعات کار در هفته $2/10 \pm 2/7$ در مطالعه شرکت کردند. سنجش بینایی نشان داد ۶۰٪ از قالیبافان عیوب انکساری داشتند که شایع‌ترین عارضه به لحاظ حدت بینایی آستیگماتیسم و نزدیک بینی توام بود که بیش از ۲۵٪ از زنان قالیباف به آن مبتلا بودند.

نتیجه‌گیری: شیوع اختلالات بینایی در زنان قالیباف بالاست که با مطالعات دیگر در این زمینه تطابق دارد برای کنترل و پیشگیری تجویز عینک جهت مبتلایان به عیوب انکساری، ارجاع سایر اختلالات به متخصص چشم، بهسازی محیط کارگاههای قالیبافی شامل سفیدکاری یا نقاشی دیوارهای سیاه و دودزده، افزایش روشنایی محیط کارگاه، آموزش قالیبافان در مورد رعایت فواصل استراحت و کار توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: زنان قالیباف، اختلالات بینایی.

مقایسه هوش هیجانی در افراد نابینا و کم‌بینا با افراد سالم در شهرستان شاهرود

در سال ۱۳۹۱

منیر نظری^۱، محسن دهقانی^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته بهداشت عمومی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، عضو هیئت علمی گروه اپیدمیولوژی.

چکیده:

مقدمه: هوش هیجانی مجموعه‌ای از توانایی‌ها و مهارت‌هایی است که فرد را برای سازگاری با محیط و کسب موفقیت تجهیز و توانمند می‌سازد. آزمون‌های هوش تاکید بر مهارت‌های شناختی دارد و در مورد اندازه گیری هوشبر هیجانی و قابلیت‌های غیر شناختی اطلاعاتی را فراهم نمی‌آورد با این وصف لزوم پرداختن به ابعاد هوش هیجانی و شناخت تاثیرهای آن و همچنین شناخت توانمندی‌های فردی و بین فردی نابینایان و همه افراد سالم جامعه مهم می‌نماید. هدف از این مطالعه بررسی مقایسه‌ای هوش هیجانی در افراد نابینا و کم بینا با افراد سالم در شهرستان شاهرود می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه مقطعی توصیفی- تحلیلی می‌باشد. بدین منظور تعداد ۳۲ نفر معلول نابینا و کم بینا به صورت نمونه گیری آسان و در دسترس از دو جنس زن و مرد از جامعه ی نابینایان شهرستان شاهرود انتخاب شدند. گروه مقایسه (تعداد ۷۷ نفر) شامل افراد سالم خانواده سایر معلولینی بودند که تحت پوشش بهزیستی شهرستان شاهرود بودند و به‌طور تصادفی ساده انتخاب شدند. در این مطالعه از پرسشنامه هوش هیجانی بار اون استفاده شد که مولفه‌های هوش هیجانی در آن به صورت جداگانه ارائه شده بود. دو نوع پرسشنامه که فقط در سایر کلمات با هم متفاوت بودند و از نظر تعداد و نوع سوالات هیچ فرقی نداشتند برای هر دو گروه پخش شد و اطلاعات مورد نیاز جمع آوری گردید. تجزیه و تحلیل اطلاعات از طریق نرم‌افزار SPSS ویرایش ۱۸ و با استفاده از آزمون‌های t مستقل و آنالیز کوواریانس انجام شد. و سطح معناداری برای آزمون‌های مورد استفاده $p < 0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: میانگین سنی افراد نابینا و کم بینا و افراد سالم در این مطالعه به ترتیب ۲۷/۳ و ۲۹/۱ سال بود. در گروه افراد کم بینا و نابینا ۶۱٪ افراد زن و ۴۸٪ مجرد بوده و در گروه افراد سالم ۶۵٪ زن و ۲۹٪ مجرد بودند. میانگین و انحراف معیار نمره نهایی هوش هیجانی در افراد کم بینا و نابینا $33.1 \pm 4.5/2$ و در افراد شاهد سالم 42.6 ± 3.26 بود که آزمون آماری t مستقل نشان داد این اختلاف نمره هوش هیجانی در دو گروه معنادار نمی‌باشد ($p = 0.054$). در هر دو گروه افراد نابینا و کم بینا و افراد سالم بالاترین نمره ی هوش هیجانی مربوط به مقیاس همدلی (۲۶/۵۴) و کمترین نمره مربوط به مقیاس کنترل تکانش (۱۷/۳۷) بود. با کنترل متغیرهای مخدوش کننده دموگرافیک از جمله سن، جنس، تحصیلات و وضع تاهل در آنالیز کوواریانس تفاوت میانگین نمره هوش هیجانی در دو گروه مورد مطالعه از لحاظ آماری معنادار نبود.

نتیجه‌گیری: بر اساس طبقه بندی پروتکل هنجاریابی هوش هیجانی بار اون در مطالعه اصفهان، میانگین نمره هوش هیجانی افراد مورد مطالعه در محدوده طبیعی و نرمال می‌باشد. هرچند تفاوت اندکی بین نمره هوش هیجانی در دو گروه افراد نابینا و کم بینا با افراد سالم وجود داشت، لیکن این تفاوت از لحاظ آماری معنادار مشاهده نگردید.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، نابینا، کم بینا، بهزیستی، شاهرود

پژوهش‌های علمی

بررسی پیامدهای یادگیری در دانشجویان پرستاری با استفاده از روش ارزشیابی

DOPS (مشاهده مستقیم مهارت‌های عملی)

سیده اکرم حسینی^۱، هاجر صادقی^۲، مهدی گل‌افروز^۳، سمیه نبیری^۴، اکرم توکلی^۵، سیدجمال میرموسوی^۶

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پرستاری و عضو فعال کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک.

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد مراقبت‌های ویژه و عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

۵- مدیر مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش پزشکی سبزوار.

چکیده:

مقدمه: DOPS (Direct Observation of Procedural Skills) روشی است که اختصاصاً برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش یکی از اعضاء هیات علمی فراگیر را در حین انجام پروسیجر مورد مشاهده قرار می‌دهد و سپس عملکردشان را بر اساس یک چک لیست ساخت یافته مورد ارزیابی قرار می‌دهد. با این روش بعد از هر بار انجام آزمون نقاط قوت و نقاطی که فراگیران نیاز به تلاش بیشتری جهت بهبود دارند شناسایی می‌شود. وجود این چک لیست ساخت یافته به فراگیر این امکان را می‌دهد که معیار مشخصی را که در ارزیابی به کار می‌رود، در اختیار داشته باشد و خود فراگیر نیز عملکردش را بر اساس آن ارزیابی کند.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع پژوهش ارزشیابی می‌باشد که بر روی ۴۱ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام گردید. نمونه‌ها به روش سرشماری انتخاب شدند. ۸ پروسیجر جهت ارزشیابی مورد بررسی قرار گرفت و با استفاده از چک لیست که روایی و پایایی آن توسط ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۴ بود، انجام شد.

یافته‌ها: میانگین نمرات دانشجویان در گروهی که تحت ارزشیابی به روش DOPS قرار گرفتند بیشتر بوده و بین نمرات هر کدام از حیطه‌های ارزشیابی با نمره کل DOPS رابطه آماری معناداری وجود داشت ($p=0/002$)

نتیجه‌گیری: با استفاده از این روش، آزمونگر توجه خود را معطوف نکات مهمی می‌نماید که در مهارت مورد نظر نیازمند ارزیابی هستند. این روش باعث می‌شود ارائه بازخورد به فراگیر تسهیل شود چرا که به جای اظهار نظر کلی، بازخورد بر اساس رفتارهای واقعی و عینی صورت می‌گیرد. با توجه به چک لیستها می‌توان میزان پیشرفت فراگیران را ارزیابی و ردیابی کرد. در بررسی به عمل آمده به علت اینکه دانشجو مستقیماً در جریان بازخورد قرار می‌گیرد، نسبت به سایر روشهای ارزشیابی رضایت بیشتری داشتند. از طرفی به علت نیاز غیر قابل انکار دانشجویان پرستاری به آموختن تک تک مهارتها با صد در صد صحت، این روش ارزشیابی کمک کننده می‌باشد. بر خلاف سایر روشهای ارزشیابی که جنبه‌های کمی عملکرد افراد را می‌سنجند این روش عینیت بیشتری داشته و در محیط واقعی اجرا می‌گردد و عملاً برای دانشجویان کاربردی است.

واژگان کلیدی: ارزشیابی، دانشجویان پرستاری، DOPS.

تأثیر به کارگیری کمک مربی در یادگیری اصول فن و رضایتمندی دانشجویان

مامایی

سمیه نیری^۱، هاجر صادقی^۲، سیدجمال میرموسوی^۳، سیده اکرم حسینی^۴، اکرم توکلی^۵، زهرا استاجی^۶

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پرستاری.
- ۲- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک.
- ۳- مدیر مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش پزشکی سبزوار.
- ۴- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه.
- ۵- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

چکیده:

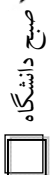
مقدمه: مرکز مهارت‌های بالینی در پاسخ به تغییرات ایجاد شده در نحوه آموزش، با فراهم آوردن وسایل آموزشی، معاینه‌فیزیکی و مدلها و یادگیری دانشجویان را تسهیل می‌نماید و به آنها این امکان را می‌دهد تا در محیطی آرام، کنترل و هدایت شده مهارت‌های بالینی را با استرس کمتر قبل از ورود به عرصه واقعی بالینی فراگیرند و برای رویارویی با بیمار واقعی آماده شوند. برنامه‌ریزی آموزشی در این مرکز باید صحیح و بدون نقص، قابل انعطاف و مطابق با اهداف آموزشی دانشگاه باشد. برای نیل به این هدف باید مرکز علاوه بر فضای فیزیکی و امکانات و تجهیزات، پروتکل و دستورالعمل علمی مدونی جهت آموزش مؤثر مهارت‌های بالینی داشته باشد. یکی از برنامه‌های پیشنهادی به کارگیری کمک مربی در آموزش و جلسات تمرین دانشجویان می‌باشد. بدین جهت این مطالعه با هدف تاثیر به کارگیری کمک مربی در یادگیری اصول فن دانشجویان مامایی انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه نیمه تجربی بر روی ۲۷ نفر از دانشجویان مامایی ترم یک در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام شد. در گروه مداخله جلسات تمرین بعد از تدریس مربی برگزار گردید. سپس با استفاده از چک لیستهای استاندارد، ارزشیابی انجام و نمرات دو گروه مداخله و کنترل مقایسه گردید. چک لیست‌های ارزشیابی از منابع معتبر گرفته شد و توسط اساتید مربوطه روایی آن انجام گردید.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان داد، ۹۳٪ دانشجویان از اجرای این روش رضایت داشتند و ۸۲٪ توانمندی خود را در سطح خوبی ارزیابی نمودند. میانگین نمرات آزمون نهایی در بین دو گروه کنترل و مداخله تفاوت آماری معناداری داشت ($P < 0.05$). میانگین نمرات گروه مداخله 2 ± 1.17 و در گروه کنترل 2 ± 0.16 بود.

نتیجه‌گیری: در طول آموزش اصول فنون در مرکز مهارتها، دانشجویان احساس ارزشمندی داشته و بازخورد مستمر اشتباهات در جلسات تمرین را باعث ایجاد فعالیت اثربخش عنوان کرده و شوق حضور در جلسات آموزشی را جایگزین استرس معرفی کردند. به دلیل بازخورد مثبت جلسات تمرین با حضور دانشجویان کارشناسی ارشد، دانشجویان گروه کنترل نیز درخواست برگزاری این جلسات را نمودند که قبل از برگزاری آزمون نهایی فرصت تمرین مجدد و رفع اشکالات برای ایشان نیز فراهم گردید. این مقاله به‌عنوان فرآیند برتر در مرکز توسعه آموزش دانشگاه معرفی شده است.

واژگان کلیدی: کمک مربی، دانشجوی مامایی، آموزش

بررسی کیفیت فیزیکی و شیمیایی و میکروبی آب شرب شهر سبزوار در فصول

بهار و تابستان سال ۱۳۸۹

زهرا باشتنی^۱، صدیقه رفعت^۲، ام‌البنین زنگنه^۳

- ۱- دانشجوی کارشناسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی قم.
- ۲- دانشجوی مهندسی بهداشت محیط و عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۳- دانشجوی مهندسی بهداشت محیط و عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

چکیده:

مقدمه: آب به اندازه کافی و با کیفیت مطلوب برای ادامه حیات بشر ضروری است. هدف اصلی بررسی‌های کیفی آب آشامیدنی، حفظ بهداشت عمومی و سلامت مصرف کنندگان است. کیفیت آب شرب می‌تواند در طی ذخیره و انتقال از میان شبکه توزیع، دچار اشکال گردد. هدف از این مطالعه، سنجش پارامترهای فیزیکی، شیمیایی و میکروبی در شبکه توزیع آب شرب شهر سبزوار و مقایسه آن با استانداردها است.

مواد و روش‌ها: این تحقیق، مطالعه توصیفی- مقطعی است که برای انجام آن ۱۲ نمونه در مدت ۶ ماه در سال ۱۳۸۹ گرفته شد و به آزمایشگاه دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی سبزوار منتقل گردید. آزمایش‌های EC، قلیائیت، سختی، سولفات، کلرور، نیتريت، TDS، کلسیم، منیزیم، کلیفرم و اشرشیاکلی طبق روش‌های استاندارد اندازه‌گیری شد (نام روش‌ها ذکر شود).

یافته‌ها: میانگین پارامترهای اندازه‌گیری شده بدین شرح است: نیتريت= $0/3975$ ، سولفات= 145 ، کلرور= $113/5$ ، سدیم= $59/75$ ، پتاسیم= 3 ، سختی کل= $133/75$ ، سختی کلسیم= $89/5$ ، سختی منیزیم= $44/25$ ، قلیائیت کل= $91/5$ ، $pH=8/22$ ، کلر باقیمانده= 1 ، $TDS=430$.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد پارامترهای اندازه‌گیری شده با استانداردهای ملی و جهانی مطابقت داشته، به جز مقدار فلئورآب، که پایین تر از مقدار استاندارد است. همچنین مشخص شد غلظت مواد TDS و EC در مواقع پربابی، کمتر است.

واژگان کلیدی: کیفیت فیزیکی، کیفیت شیمیایی، کیفیت میکروبی، کیفیت آب

بررسی سندرم بینایی (CVS) در کاربران رایانه دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

سال ۹۰

سیده فهیمه باغی‌نسب^۱، زهرا رحیمیان^۱، هاجر شهسوار^۲، فریده صادقیان^۳

۱- دانشجو- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی.

۲- کارشناس- کمیته تحقیقات دانشجویی.

۳- کارشناس ارشد- هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: گسترش استفاده از رایانه موجب افزایش تعداد کاربرانی شده که مشکلات چشمی (CVS: computer vision syndrome) ناشی از آن را تجربه می‌کنند. این مطالعه به منظور بررسی سندرم بینایی در کاربران رایانه دانشگاه علوم پزشکی شاهرود صورت گرفته است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی تعداد ۳۱۳ نفر از کاربران کامپیوتر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود به صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. روش جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل اطلاعات دموگرافیک، مشکلات بینایی بود که پس از تکمیل، از طریق نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: گروه مورد مطالعه ۳۱۳ نفر شامل ۶۱/۷ درصد زن و ۳۸/۳ درصد مرد که از این تعداد ۶۵/۸ درصد لیسانس بوده‌اند. همه شرکت کنندگان حد اقل یک ساعت در روز از رایانه استفاده می‌کردند. نتایج نشان داد بیشترین فراوانی مشکلات چشمی در کاربران، خستگی چشم ۴۹ درصد، سردرد ۳۰ درصد، سوزش ۲۵ درصد، آبریزش ۱۹ درصد و کدورت دید ۲۲ درصد بوده است.

نتیجه‌گیری: در این مطالعه شیوع بالای سندرم بینایی ناشی از کار با رایانه گزارش شد. برای پیشگیری آموزش کارمندان ضروری می‌باشد.

واژگان کلیدی: سندرم بینایی (CVS) - کاربران رایانه.

ارزیابی وضع تغذیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

جواد حاتمی^۱، آیسا بهار^۲، مهری دلوریان زاده^۲، ناهید بلبل حقیقی^۲، هاجر شهسوار

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشجوی بهداشت عمومی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشجوی رشته علوم آزمایشگاهی.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، عضو هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: امروزه برای هرنوع برنامه‌ریزی و برنامه‌نویسی تغذیه‌ای نخستین گام ارزیابی تغذیه است و دانشجویان به‌عنوان گروه جوان و فعال نیاز به توجه ویژه دارند. لذا با توجه به اهمیت موضوع، پژوهشی در این زمینه انجام گردید.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی تعداد ۲۱۵ دانشجو که از سلف سرویس غذایی دانشگاه استفاده می‌کردند شرکت داشتند. جهت ارزیابی وضع تغذیه از خاطره ۲۴ ساعت به‌صورت سه روز متوالی استفاده گردید. سپس با استفاده از جداول ترکیبات مواد غذایی خام و پخته و بعد از به‌دست آوردن میانگین غذاهای خورده شده با جدول استاندارد که مقادیر رژیمی را توصیه می‌کند و یک مقیاس استاندارد مورد مصرف می‌باشد، مقایسه گردید و همچنین از بسامد غذایی جهت ارزیابی وضع تغذیه استفاده شد.

یافته‌ها: در این مطالعه ۲۱۵ نفر شرکت داشتند که ۶۹/۳٪ دختر و ۳۰/۷٪ پسر بودند، میانگین سنی افراد مورد پژوهش ۲۱/۸-۲۱/۹۲ سال بود. میانگین دریافت انرژی، پروتئین، آهن، کلسیم، فولات و ویتامین سی به ترتیب زیر بود: ۵۴۵+۲۰۳۹/۹۶ کیلوکالری، ۶+۴۶/۷۳ گرم، ۱۸+۱۰/۲/۷۳ میلی‌گرم، ۲۰۸+۵۴۵/۷۸ میلی‌گرم، ۶+۵۵/۵۵ میکروگرم بود و از نظر بسامد غذایی ۵۸/۸٪ شیر و ۴۱/۳٪ ماهی مصرف نمی‌کنند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مشخص گردید که دانشجویان از نظر دریافت کلسیم و فسفر، آهن، اسید فولیک نسبت به استاندارد کمتر دریافت کرده‌اند و لازم است مواد غذایی نظیر شیر به‌صورت یارانه‌ای و همچنین ماهی با توجه به فواید آن در برنامه غذایی دانشجویان بیشتر قرار داده شود.

واژگان کلیدی: ارزیابی، وضع تغذیه، دانشجویان دانشگاه.

بررسی میزان استرس پرسنل مامایی شاغل در بخش زنان و زایمان بیمارستان‌های دولتی شهرستان شاهرود

مهندس جواد وطنی^۱، محسن دهقانی^۲، المیرا نوری خشه‌حیران^۳، مریم حسین‌زاده^۴، زهرا محبت‌پور^۲، ریحانه عباسی^۴

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی تهران- گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای- دانشجویی دکتری مهندسی بهداشت حرفه‌ای.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اجتماعی در سلامت- عضو هیات علمی.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانشکده پرستاری و مامایی- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجویی کارشناسی مامایی.
- ۴- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانشکده بهداشت- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجویی کارشناسی بهداشت حرفه‌ای.

چکیده:

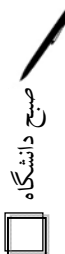
مقدمه: استرس را پاسخ نامشخص بدن به هر گونه تقاضا می‌نامند. استرس شدید و بلند مدت نظیر تغییرات زندگی می‌تواند توانایی سازگاری فرد را تحت تأثیر قرار دهد، موجب افسردگی شود و ضمن آسیب به بدن، لذت زندگی را از بین ببرد. پرسنل شاغل، علیرغم استرس‌های اجتماعی روزانه، هرکدام به نوعی با فشارهای فزاینده‌ای نیز در محیط کار مواجه‌اند. کمبود نیروی ماما و تجهیزات پزشکی در سطح پایین تری از استاندارد جهانی، تجمع و افزایش روزمره بیماران در بخش درمان و سایر موارد، سبب افزایش فشار کاری به سطوح بالای استرس موجود اضافه می‌گردد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی-مقطعی بر روی کلیه ماماها شاغل در بخش زنان و زایمان بیمارستان‌های آموزشی تحت نظارت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود (بیمارستان امام حسین(ع) و فاطمیه) با استفاده از پرسشنامه اسپوو OSIPOW انجام گرفت. پرسشنامه شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و شاخص‌های استرس شغلی است که در شش بعد استرس شغلی (بار کاری نقش، بی‌کفایتی نقش، دوگانگی نقش، محدوده نقش، مسئولیت و محیط فیزیکی) طبقه‌بندی گردیده است. علاوه بر آن استرس شغلی به چهار طبقه تقسیم گردید: پایین‌تر از حد طبیعی، طبیعی، متوسط و شدید. پس از ورود داده‌ها، با بهره‌گیری از نرم‌افزار آماری SPSS ویرایش ۱۶، این اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای تعیین معنا دار بودن تفاوت‌های احتمالی مشاهده شده، از آزمون‌های T و آنالیز واریانس استفاده شد.

یافته‌ها: تعداد کل افراد مورد مطالعه، ۲۱ نفر که ۴۷/۶٪ افراد از بیمارستان امام حسین(ع) و ۵۲/۴٪ افراد از بیمارستان فاطمیه بودند. میانگین سنی آنها ۲۹/۸ سال، ۷۱/۴٪ متأهل، ۲۳/۸٪ مجرد و ۴/۸٪ مطلقه بودند. متوسط سابقه کار افراد ۴/۵۲ سال با انحراف معیار ۴/۱۷ و همچنین متوسط ساعات کاری در هفته ۴۲/۱ ساعت با انحراف معیار ۱۵/۱۳ به‌دست آمد. شاخص‌های استرس شغلی در ابعاد، بارکاری نقش ۲۸/۴۳ با انحراف معیار ۵/۹۷، بی‌کفایتی نقش ۲۸/۶۷ با انحراف معیار ۴/۹۳، دوگانگی نقش ۳۰/۹۵ با انحراف معیار ۵/۶۰، محدوده نقش ۲۶/۹۵ با انحراف معیار ۴/۲۲، مسئولیت ۲۹/۷۶ با انحراف معیار ۵/۸۹ و محیط فیزیکی ۲۷/۵۲ با انحراف معیار ۷/۵۶ حاصل گردید.

نتیجه‌گیری: عطف به نتایج این مطالعه و مقایسه با دیگر مطالعات مشخص گردید که دوگانگی نقش و مسئولیت، از عوامل مهم ایجاد استرس در ماماها می‌باشند.

واژگان کلیدی: استرس شغلی، بیمارستان، پرسشنامه اسپوو، ماما

مقایسه آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان دختر مدارس راهنمایی

بین دو منطقه از ایران

- آیسا بهار^۱، مهری دلوریان‌زاده^۲، احمد خسروی^۲، آسیبه منصوری، ناهید بلبل حقیقی^۲، سعید ناظمی، هاجر شهسوار
- ۱- دانشگاه علوم پزشکی سمنان - کمیته تحقیقات دانشجویی - دانشجوی رشته علوم آزمایشگاهی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود - عضو هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: این مطالعه با هدف مقایسه آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دختران دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی در دو منطقه از ایران انجام شده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی - مقطعی تعداد ۵۸۷ دانش‌آموز دختر در دو شهر شاهرود و ملایر در شرق و غرب در سال ۱۳۸۹ با روش نمونه‌گیری ساده تصادفی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. به منظور ارزیابی از پرسشنامه‌ای استفاده شد که حاوی اطلاعات دموگرافیک، آگاهی، نگرش و عملکرد برای نمونه‌ها بود. داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه - تحلیل آماری قرار گرفتند. برآورد میزان آگاهی، نگرش و عملکرد بدین نحو بود که افرادی که امتیازشان بیشتر از ۷۵٪ حداکثر امتیاز بود به‌عنوان خوب و مطلوب و افرادی که در محدوده ۵۰-۷۵٪ حداکثر امتیاز قرار داشتند به‌عنوان متوسط و افرادی که کمتر از ۵۰٪ حداکثر امتیاز را کسب کرده بودند به‌عنوان ضعیف در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: در مجموع در دو شهر اکثریت افراد دارای آگاهی متوسط (۵۹/۵٪)، نگرش خوب (۵۵/۲٪) و عملکرد متوسط (۵۵/۵۳٪) بودند و در منطقه شمال شرق وضعیت مطلوب تر می‌باشد.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که نوجوانان دختر از آگاهی و عملکرد متوسط برخوردار هستند و با توجه به اینکه عملکرد تغذیه‌ای مطابق نگرش آنها نیست، ضرورت مداخلات تغذیه‌ای مداوم را در نوجوانان مشخص می‌سازد.

واژگان کلیدی: آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای، دختران.

ویژگی‌های ضد باکتریایی چای کامبوچا

علی شوشتری^۱، حمیدرضا آذرنیا^۱، سعید خزایی جلیل^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته پزشکی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته تکنولوژی جراحی.

چکیده:

مقدمه: کامبوچا (KT) یا قارچ چای از تخمیر چای و شکر همراه با همزیستی باکتری و مخمر تولید می‌شود دارای خواص درمانی زیادی است. ترکیب شیمیایی موجود در چای کامبوچا مطالعه شده است که بسته به نوع چای مورد استفاده (سبز یا سیاه) متفاوت است. مهمترین ترکیبات موجود در این چای عبارتند از گلوکونیک اسید، استیک اسید، اتانول، لاکتیک اسید، گلوکورونیک اسید، اسیدهای آمینه و خانواده ویتامین B. ادعای زیادی مبنی بر اثرات مفید این قارچ بر سلامتی وجود دارد. تحقیقات مختلف نشان داده‌اند که قارچ کامبوچا مقاومت نسبت به سرطان را زیاد کرده از بیماریهای قلبی عروقی جلوگیری نموده و به عمل هضم کمک می‌کند و سیستم ایمنی را تحریک کرده و مشکلات التهابی را کاهش می‌دهد. علاوه بر این مطالعات شواهد زیادی مبنی بر اثرات ضد اکسیدانی و ضد باکتریایی این چای وجود دارد. در حال حاضر در کشور ما استفاده از چای کامبوچا در برخی نقاط مرسوم است که بررسی ویژگی‌های بیوشیمیایی و خواص درمانی یا مضر آن برای معرفی این نوشیدنی به‌عنوان یک داروی گیاهی لازم است.

مواد و روش‌ها: در این مقاله توجه ما معطوف به مطالعاتی است که ویژگی ضد باکتریایی چای کامبوچا و ترکیبات شیمیایی آن را بیشتر روشن می‌کند.

یافته‌ها: مطالعات مختلف نشان داده که چای کامبوچا می‌تواند با اثرات میکروبیال ناشی از بسیاری از باکتری‌ها و ویروس‌ها به دلیل فعالیت آنتی باکتریال خود مقابله کند.

نتیجه‌گیری: تحقیقات بیشتر درباره اثرات این چای بر روی سلامتی نقطه شروع خوبی است و فهم بهتری از مکانیسم‌های پیچیده‌ای به دست می‌دهد که در فعالیتهای بیولوژیکی این نوشیدنی بکار می‌رود

واژگان کلیدی: کامبوچا، تخمیر، آنتی میکروبیال، ترکیب شیمیایی

اثر گیاه جینسینگ در درمان بیماری دیابت

حمیدرضا آذرنیا^۱، امیرعلی قنبری^۱، شاداب شفیع^۱، طهمورت صالح سری^۱، علی شوشتری^۱، حسین قاسم‌زاده^۲، سعید خزایی جلیل^۳

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته پزشکی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته مهندسی بهداشت حرفه‌ای.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته تکنولوژی جراحی.

چکیده:

نتایج به دست آمده در حوزه پزشکی سنتی، حاکی است که در گذشته یک نوع بیماری مشابه با دیابت با جینسینگ درمان می‌شده است. از نظر تجاری ۱۱ گونه جین سنگ وجود دارد اما بیشتر گزارشات با استفاده از جین سنگ آسیای (Panax ginseng) یا جین سنگ آمریکایی (Panaxquinquefolius L.) به‌عنوان مکمل رژیم درمانی ضد دیابت به‌دست آمده است. همچنین جینسینگ (panaxsp) در پزشکی چینی بسیار اهمیت داشته و نقش مهمی را در طب سنتی در آسیای شرقی ایفا می‌کند. جینسینگ قرمز کره‌ای (KRG) قادر است که دیابت القایی توسط STZ رابهبود بخشد. (۱-) KRG تعداد لنفوست‌ها را در طحال و گره‌های لنفاوی پانکراس در موش‌های دیابتی القایی توسط STZ ترمیم می‌کند. همچنین KRG پیشرفت دیابت را تقلیل می‌دهد. نتایج نشان داد که تزریق KRG تحمل نسبت به گلوکز را به تاخیر می‌اندازد و از پیشرفت به سمت دیابت نوع ۲ جلوگیری می‌کند. تحقیقات دیگر نشان داد که این ترکیب دارای اثرات انتی بادی و کاهش دهنده چربی‌های مضر بدن را دارا است. اطلاعات آزمایشگاهی، بیانگر این مطلب است که مکانیسم KRG در کنترل دیابت از طریق افزایش حساسیت نسبت به انسولین اعمال می‌شود.

واژگان کلیدی: دیابت، جینسینگ.

مروری بر اثرات فارماکولوژیک زیره سبز (CuminumcyminumL)

سیدحسین سیدشیری^۱، علیرضا منعمی^۱، داود دادروش^۲

۱- دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

۲- دانشجوی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

چکیده:

مقدمه: ایران از غنی‌ترین مناطق دنیا از حیث تعداد و تنوع گیاهان دارویی می‌باشد و زیره سبز جزء گیاهان دارویی مهم و اقتصادی کشورمان به‌شمار می‌رود. مصرف زیره سبز به‌عنوان چاشنی در ایران و بسیاری از کشورهای مرسوم می‌باشد. استفاده صحیح از گیاه زیره سبز نیازمند شناخت عملکردها و خواص این گیاه دارویی می‌باشد. هدف از این مطالعه گرد هم‌آوری اثرات دارویی زیره سبز می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این بررسی مروری مطالعات انجام شده درباره اثرات فارماکولوژیک زیره سبز (Cuminum cyminum L.) بررسی شدند جست‌وجو در بین مقالات معتبر در مورد خواص دارویی و خوراکی زیره سبز با استفاده از کلید واژه‌های مناسب در پایگاه‌های معتبر پزشکی همچون Pubmed و Sciondirect و Sid انجام شد که در این مرحله ۱۴۰ مقاله به‌دست‌آمده و در بررسی اولیه و حذف برخی از مقالات که متن کامل مقاله در دسترس نبود، ۳۶ مقاله مرتبط با عنوان جدا شد و مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: ماده اصلی تشکیل‌دهنده اسانس زیره آلدهید کومینیک و کومینول به فرمول $C_{10}H_{12}O$ می‌باشد و همچنین موادی مثل سیمن، فلالاندرن، کارون و الکل کومینیک به مقادیر کم در زیره پیدا می‌شود. از اثرات دارویی ذکر شده برای زیره سبز میتوان به فعالیتهای ضدباکتریایی آن بر روی باکتری‌های هلیکوباکتر پیلوری، باسیلوس برویس و اشریشیا اشاره کرد. همچنین دارای اثرات ضدقارچی بوده. هم‌چنین مشخص شده که اسانس زیره سبز در غلظت‌های ۵۰ و ۵۰۰ میلی‌گرم در میلی‌لیتر موجب مهار سلول‌های توموری می‌گردد ($P < 0/001$). افشره زیره در کاهش شدت درد ناشی از نفخ پس از سزارین مؤثر است. عصاره زیره سبز میزان قند خون و LDL اکسید شده را کاهش و فعالیت آریل استرازی آنزیم پاراکسوناز (PNO) را افزایش داده ($P < 0/05$). از دیگر اثرات زیره میتوان به خاصیت صفرا برودن، خاصیت آنتی‌اکسیدانی، ضد عفونی‌کننده، ضد تشنج، ضد سرطان، مقوی غرائز جنسی، ضد نفخ و دل‌درد، عرق‌آور، تحریک هضم، محرک ادرار، اشتها آور، نیرو بخش و بهبود دهنده‌ی زخم اشاره کرد.

نتیجه‌گیری: باتوجه به مصرف گیاه به‌عنوان چاشنی غذا و تولید در داخل کشور می‌توان از زیره سبز برای درمان بیماری‌ها و کاهش اثرات جانبی داروهای شیمیایی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: اثرات فارماکولوژیک، زیره سبز، کیومین سیمینوم.

بررسی تغییرات فاکتورهای بیوشیمیایی در طی روزه‌داری اسلامی در بالغین

سالم

سعیده دلپذیر^۱، محمد مشیری، ناصر وحدتی، زینت حیدری

۱- دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده داروسازی.

چکیده:

مقدمه: رمضان یک ماه مقدس است که در طی آن خانم‌های بالای سن ۹ سال و آقایان بالای سن ۱۵ سال روزه می‌گیرند. به این صورت که از سحر تا بعد از غروب آفتاب از خوردن، آشامیدن و دخانیات پرهیز می‌کنند. در این طرح به بررسی تغییرات فاکتورهای بیوشیمیایی در اثر روزه داری پرداختیم.

مواد و روش‌ها: از ۳۰ داوطلب سالم که فرم رضایت نامه را پر کرده اند خواسته شد که در ۷ روز مانده به رمضان و در روز ۲۸ رمضان در نمونه گیری شرکت کنند. قد، وزن و فشارخون افراد بصورت استاندارد ارزیابی شد و برای بررسی فاکتورهای بیوشیمیایی و سیتولوژی نمونه خون گرفته شد. فاکتورهای مورد ارزیابی عبارتند از: قند خون، کلسترول، تری گلیسرید، HDL, LDL و نتایج به دست آمده با نرم افزار آماری SPSS مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین وزن نمونه‌های مورد بررسی قبل از رمضان برابر ۰.۰ 267 ± 75 ، ۸۲ بود که بعد از رمضان به ۰.۰ 267 ± 75 کاهش یافت، که این کاهش از نظر آماری معنادار بود. شاخص توده بدنی هم قبل از رمضان در مردان و زنان بترتیب برابر ۰.۰ 26 ± 91 و ۰.۱ 26 ± 45 بود که بعد از رمضان به ترتیب به ۰.۰ 26 ± 85 و ۰.۱ 26 ± 50 کاهش یافت که این کاهش از نظر آماری معنادار بود.

فشار سیستولی و دیاستولی هر چند کاهش داشتند ولی تغییرات معناداری را نشان نداد. در رابطه با میانگین شاخص‌های سلولی و بیوشیمیایی، شاخص‌های پلاکتی کاهش نشان داد اما این کاهش معنادار نبود.

نتیجه‌گیری: روزه داری می‌تواند یک روش کاهش وزن ایمن باشد. به‌علت سالم بودن افراد مورد بررسی تغییر معناداری در شاخص‌های دیگر بروز نکرد.

واژگان کلیدی: فاکتورهای بیوشیمیایی، رمضان، روزه داری اسلامی، شاخص توده بدنی.

بررسی تأثیر تمرین ورزشی (فوتبال دستی و فوتسال) بر بهبود کیفیت خواب مرتبط با تندرستی در دانشجویان پسر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال تحصیلی ۹۱-۹۰

علی اکبر اج‌قلی^۱، سیدمحمد حجازی^۲، علی یونسین^۳، حمید کلایان مقدم^۴، حسین ابراهیمی^۳، زهرا کمیاب^۴

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس تربیت بدنی.
- ۲- دانشگاه آزاد اسلامی مشهد- استادیار.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو هیئت علمی.
- ۴- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس ارشد آموزش.

چکیده:

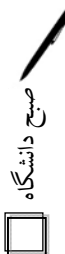
مقدمه: این پژوهش با هدف تعیین کدام نوع از تمرینات ورزشی (فوتبال دستی و فوتسال) تأثیر بهتری بر بهبود کیفیت خواب مرتبط با تندرستی دانشجویان پسر دارد انجام گردید. جامعه آماری را ۱۵۰ نفر داوطلب دانشجویان پسر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود تشکیل دادند، که از بین آنها تعداد ۶۶ نفر نمونه پژوهشی به صورت ساده و کاملاً تصادفی انتخاب و به سه گروه فوتبال دستی، فوتسال و کنترل به صورت تصادفی تقسیم شدند. در پایان دوره تمرینی ۴ نفر از افراد به علت عدم همراهی در تمام جلسات از پژوهش حذف و ۶۲ نفر باقیمانده پرسشنامه پس از آزمون را کامل نمودند.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش از نوع نیمه تجربی می‌باشد. در تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات ابتدا از آمار توصیفی سپس از آمار استنباطی (آزمون‌های ناپارامتریک، کروسکال‌والیس و آزمون توکی) استفاده گردید.

یافته‌ها: تمرینات ورزشی (فوتبال دستی و فوتسال) بر کیفیت خواب آزمودنی‌ها تأثیر معناداری دارد. تمرینات ورزشی (فوتبال دستی و فوتسال) منجر به بهبود کیفیت زندگی مرتبط با تندرستی، کاهش اختلالات خواب می‌گردد و این دو نوع تمرین ورزشی نسبت به متغیرهای مذکور اختلافی در کاهش یا عدم کاهش نشان ندادند.

نتیجه‌گیری: گروه فوتبال دستی با گرم کردن و انجام تمرین آموزشی و در غالب تیم‌های دونفره به صورت دوره‌ای بازی می‌کردند و گروه فوتسال با گرم کردن و انجام تمرینات آموزشی و تقسیم به تیم‌های ۵ نفره بازی می‌کردند و گروه کنترل که در هیچ برنامه تمرینی حضور نداشتند. مابقی فعالیت‌های گروهی و فردی دانشجویان مشابه بود و اختلافی باهم نداشتند. سپس اندازه‌گیری‌های پیش آزمون انجام شد. شدت تمرین فوتبال دستی تا قبل از ضربان بیشینه و شدت تمرین فوتسال با ضربان ۶۰ تا ۶۵٪ ضربان که از روش (سن - ۲۲۰) محاسبه می‌شد. تمرینات دو گروه در سالن و به مدت ۲۴ جلسه در هشت هفته و هفته‌ای سه جلسه و زمان ۶۰ تا ۶۵ دقیقه انجام گردید.

واژگان کلیدی: تمرینات ورزشی، کیفیت زندگی، کیفیت خواب، تندرستی، دانشجویان

شیوع لاغری و اضافه وزن و چاقی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

جواد حاتمی^۱، آیسا بهار^۲، مهری دلوریان زاده، ناهید بلبل حقیقی، هاجر شهسوار، سعید ناظمی

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانش آموخته.

۲- دانشجوی علوم آزمایشگاهی سمنان.

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه.

چکیده:

مقدمه: هدف از این مطالعه ارزیابی تغییرات شاخص‌های تن سنجی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود بوده است از این طریق می‌توان گروه‌هاییکه بیشتر در معرض خطر مشکلات تغذیه ای اعم از افزایش یا کاهش وزن پی بردو اقدامات مناسب جهت پیشگیری و درمان را صورت داد. با توجه به اینکه با کنترل BMI گام مؤثری در ارتقاء سطح سلامت، کاهش بروز برخی بیماریها، و کاهش هزینه‌های درمان می‌توان برداشت ودر اینمیان توجه به توده‌ای از جمعیت که در سن باروری هستند ویا گروهی که به بخش فعال جامعه تبدیل خواهند شد (جوانان) معقول تر به نظر می‌رسد به همین دلیل تحقیق خود را بر روی گروه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به‌عنوان آینده سازان متمرکز کردیم ودر این راه از متد انترپومتری بهره گرفتیم باشد که گامی هر چند کوچک در جهت حفظ وارتقای سلامت این قشر برداشته باشیم.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی مقطعی بوده ونمونه‌ها از بیندانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال ۱۳۸۹ انتخاب شدند در این مطالعه به روش تصادفی با سطح اطمینان ۹۵٪ تعداد ۲۰۰ نفر به دست آمد که در مجموع ۲۱۵ پرسشنامه واندازه‌گیریتن سنجی انجام شد. تعداد ۱۳۴ نفر دختر و ۶۶ نفر پسر انتخاب شدند. وزن و قد دانشجویان توسط پرسشگراندازه گیری شد. BMI به‌عنوان یکی از شاخص‌های تغذیه‌ای - سلامتی بهترین شاخص جهت تعیین میزان سلامت فرد می‌باشد و به همین دلیل ارتباط بسیار نزدیک با شناخت مرگ و میر تام از بیماریهایی مانند دیابت، بیماریهای گوارشی، ریوی، قلبی و عروقی و کیسه صفرا دارد. براساس طبقه بندی WHO، مقادیر BMI کمتر از ۱۸/۵ کم وزن، ۲۹/۰-۲۵ اضافه وزن و BMI ۳۰ تحت عنوان چاق تعریف شده است. سپس آنالیز آماری اطلاعات از نرم‌افزار SPSS استفاده گردید با استفاده از روش‌های آمار توصیفی (شاخص پراکندگی مرکزی، تنظیم جداول، رسم نمودارها و آمار تحلیلی (آزمون کای دو) داده‌ها مورد تجزیه وتحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین BMI در دانشجویان دختر $20/95 \pm 2/70$ ودر پسران $21/92 \pm 2/8$ می‌باشد بین میانگین BMI دختران و پسران از نظر آماری اختلاف معناداری وجود ندارد. در بین افراد مورد پژوهش ۱۵/۸ درصد لاغرو ۱۲/۱٪ اضافه وزن داشتند.

نتیجه‌گیری: بررسی بیانگر وجود مواردی از سوء تغذیه در بین دانشجویان مورد مطالعه می‌باشد. بنابراین ارائه برنامه‌های مناسب تغذیه ای و اصلاح شیوه زندگی توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: اضافه وزن، لاغری، دانشجویان.

بررسی الگوی غذایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

جواد حاتمی^۱، حامد شیر محمدی^۱، آیسا بهار^۲، مهری دلوریان زاده^۳، ناهید بلبل حقیقی^۳، هاجر شهسوار

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی رشته علوم آزمایشگاهی.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: با توجه به اهمیت شیوه تغذیه مناسب در سلامت جامعه این مطالعه مقطعی با هدف شناخت الگوهای غذایی و عوامل مؤثر بر الگوهای غذایی و سلامت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود اجرا گردید.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی تعداد ۲۱۵ دانشجو شرکت داشتند. اطلاعات لازم از طریق پرسشنامه نیمه کمی بسامد خوراک، پرسشنامه ۲۴ ساعت یاد آمد خوراک و پرسشنامه اطلاعات عمومی از دانشجویان اخذ و پس از ورود اطلاعات سپس آنالیز آماری اطلاعات از نرم‌افزار SPSS استفاده گردید و داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه ۲۱۵ نفر شرکت داشتند که ۶۹/۳٪ دختر و ۳۰/۷٪ پسر بودند، میانگین سن افراد مورد پژوهش ۲۱/۸-۲۱/۹۲ سال بود. در بین افراد شرکت‌کننده در مطالعه ۱۸۴ نفر (۸۵/۶٪) دارای فشار خون طبیعی و ۲۳ نفر (۱۰/۱۷٪) فشار خون پائین و ۸ نفر (۳/۷٪) دارای فشار خون بالا می‌باشند. در بین افراد شرکت‌کننده ۳۶ نفر (۱۶/۷) درصد ۲ وعده ۱۱۴ نفر (۵۳/۵٪) ۳ وعده ۴۸ نفر (۲۲/۳٪) ۴ وعده و ۱۷ نفر (۷/۹٪) از ۵ وعده غذایی استفاده می‌کنند و در بین مواد استفاده شده میان وعده به ترتیب کیک و بیسکویت ۳۹/۱ درصد و میوه ۲۷/۹٪ نان و پنیر ۳/۵٪ و مغزها و دانه‌های روغنی ۶٪ بیشترین میان وعده‌ها را به خودش اختصاص می‌دهد و شیر و نوشابه و چیس کمترین میان وعده مصرفی است. در مورد مصرف چای: ۲۱ نفر (۹/۸٪) بلافاصله، ۲۱ نفر (۵۶/۳٪) مصرف نمک ۲۲ نفر بعد از غذا ۳۲/۱٪ (۶۹ نفر) و بقیه بندرت چای میل میکنند. در مورد مصرف نمک: ۲۲ نفر (۱۸/۲٪) از نمک معمولی و ۱۶۴ نفر (۷۶/۳٪) نمک یددار و ۲۱ نفر (۹/۸٪) از هر دو نوع، ۸ نفر از نمک مصرفی خانواده اطلاعی نداشتند. در مورد سوال در صورت نداشتن غذا از کدامیک از غذاهای زیر استفاده می‌کنند: ۳۷ نفر (۱۷/۳٪) از ساندویچ و ۲۰ نفر (۱۹/۳٪) از پیتزا و ۸۷ نفر (۴۰/۵٪) از تخم‌مرغ بالاترین مقدار و ۲۱ نفر (۹/۸٪) همبرگر و ۴۹ نفر (۲۲/۸٪) از نان و پنیر استفاده می‌کنند. پاسخ دختران به کدام نوع از موارد در دوران عادت ماهیانه بیشتر مصرف می‌کنند: ۹ نفر (۴/۲٪) از گوشت، ۲۲ نفر (۱۰/۲٪) از شیرینی، عسل، مربا، ۱۴ نفر (۶/۵٪) از شکلات و بیشترین تعداد ۱۰۵ نفر (۶۹/۸٪) هیچ تغییری در برنامه غذایی خود نمی‌دهند و روتین غذاهای قبلی را مصرف می‌کنند. مصرف هله هوله: ۱۲۳ نفر (۵۷/۲٪) دارند و ۹۱ نفر (۴۲/۳٪) ندارند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش مشخص گردید که الگوی مصرفی دانشجویان در مصرف شیر و ماهی بستگی بیشتری به توزیع آن در سلف سرویس دارد پس به‌طور کلی، توجه به طراحی منوهای غذایی متنوع و با کیفیت برای دانشجویان ضروری است.

واژگان کلیدی: بررسی، الگوی غذایی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

بررسی نگرش بیماران و پرسنل اتاق عمل در خصوص میزان رعایت حقوق بیمار

در اتاق‌های عمل بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود در سال ۱۳۹۰-۹۱

سپیده ملاحسنی^۱، فرزانه شریعتی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، کمیته تحقیقات دانشجویی- اتاق عمل.

چکیده:

مقدمه: هدف از این پروژه بررسی میزان رعایت حقوق بیماران در اتاق عمل توسط کادر پزشکی و پرستاری است که وظیفه آنها جلب اعتماد مریض و راز داری از طریق آگاهی و درایتی است که دارند تا بتوانند شرایطی را فراهم کنند که علاوه بر رعایت حقوق بیمار، مراقبت‌های پرستار را طبق استانداردها و شرح وظایف طرح شده از طرف وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی ارائه دهند.

مواد و روش‌ها: این پروژه با کمک گرفتن از نتایج چندین مقاله از پیش تهیه شده و مطالعه کتب مرتبط با اخلاق پزشکی و طرح پرسشنامه و نظر سنجی از کادر اتاق عمل و بیماران بستری در بخش جراحی بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود در سال ۱۳۹۰-۹۱ تکمیل گردید.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به دست آمده از مطالعات راجع به میزان رعایت حقوق بیمار در اتاق‌های عمل بیمارستان امام حسین درصد رضایتمندی بیماران بر اساس پرسشنامه تحقیقاتی این گونه بوده است:

اکثر بیماران از منشور حقوق بیمار اطلاع نداشته و پس از آگاهی توسط پرسشنامه بیشترین میزان رعایت حقوق بیمار مربوط به حفظ حریم خصوصی بیمار بوده است (۸۴٪ افراد رضایتمندی کامل داشته اند) و میزان رعایت حقوق بیمار توسط پرسنل بر اساس نتایج بدست آمده از پرسشنامه ۸۳٪ پرسنل اصول مربوط به استریل را بیشتر رعایت می‌کنند.

نتیجه‌گیری: در پژوهش حاضر مشاوره قبل عمل توسط پزشک و پرسنل اتاق در ۴۷ درصد موارد رعایت شده است رنگرز رفتار محترمانه کارکنان با بیماران را در ۵/۸۴ درصد ذکر میکند نعمت الهی این میزان را ۲/۸۶ درصد گزارش نموده. مطالعه کنونی نشان داد که تنها ۶۸ درصد از پرسنل با لحنی محترمانه و صمیمی با بیماران ارتباط برقرار میکنند. اما مطالعات انجام شده در ترکیه نشان داده است که ۳/۷۵ درصد پرسنل احترام کاملی صورت نمی‌گیرد. با افزایش آگاهی پرستاران و دیگر کارکنان گروه بهداشتی از حقوق بیمار رعایت این حقوق بیشتر مورد توجه و اجرا قرار خواهد گرفت.

واژگان کلیدی: رعایت حقوق بیمار، اتاق عمل.

بررسی امکان پیاده‌سازی طرح جامعه جهانی ایمن (WHO) به منظور ارتقاء سطح ایمنی شهر با تأکید بر حوادث ناشی از زلزله (نمونه موردی شهر شاهرود)

حامد رضا حیدری^۱، محمدرضا زندمقدم^۲

۱- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان.

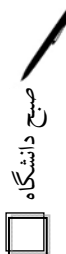
۲- استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان.

چکیده:

مقدمه: امروزه در آغاز قرن ۲۱، بحران برنامه‌ریزی و کیفیت زندگی شهری در اکثر نقاط جهان، ابعاد گسترده‌ای یافته و باعث شده وعده آرمانشهر مدنی، تعالی انسان و عدالت فضایی در جوامع سرمایه داری غرب، همچنین وعده‌های ایدئولوژی و آرمانگرایی کمونیسم مبتنی بر برخورداری یکسان افراد از مواهب (gifts) رشد و توسعه در کسب جهان مادی و معنوی، در عمل توهمی (misgiving) بیش نباشد. شهرهای امروزی بویژه در کشورهای درحال توسعه، با توجه به رشد جمعیت و شهرنشینی مستمر، بیش از هر دوره دیگری نیازمند توجه به برقراری ایمنی و سلامت شهروندان می‌باشد در این میان، مقوله جامعه ایمن که در اولین کنفرانس پیشگیری از سوانح و تصادفات در سپتامبر سال ۱۹۸۹ در استکهلم طرح شد، در صدد دستیابی به جامعه ایده آل از لحاظ ایمنی، بهداشت و سلامت بود و تأکید اصلی آن نیز بر برخورداری تمام انسانهای کره زمین از حق برابر در برخورداری سلامت و ایمنی بود. جامعه ایمن مبتنی بر پیشگیری از حوادث است که متکی به مشارکت مردم و دخالت مسئولین محلی و همکاریهای بین بخشی است. در این مدل اهداف و شاخصهایی منظور شده است که با رسیدن به آنها جامعه مورد نظر تحقق می‌یابد و میتواند به شبکه جهانی جامعه ایمن بپیوندد. در این ارتباط پایان نامه حاضر نیز با هدف مطالعه وضعیت موجود شهر شاهرود از ابعاد مختلف به مطالعه گسترده آن پرداخته است و با هدف ارتقاء شهر با افزایش سطح ایمنی با نگاه همه جانبه سولاتی مطرح می‌گردد. که آیا شهر شاهرود پتانسیل آن را دارد تا به جامع جهانی ایمن بپیوندد؟ آیا در سطح شهر شاهرود شاخص‌های جامع جهانی ایمن اجازه پیاده سازی این طرح را به برنامه‌ریزان شهری خواهد داد؟ تجربیات جهانی در این راستا چه شاخص‌هایی را برای مشخص نمودن شهر ایمن پیشنهاد می‌کنند؟

نتیجه‌گیری: بنابراین تحقیق حاضر با مطرح نمودن رویکرد جامع جهانی ایمن به‌عنوان یکی از راهکارهای مطرح جهانی در برنامه‌ریزی برای رسیدن به توسعه پایدار شهری به مطالعه این مهم در سطح شهر شاهرود که هم اکنون از مشکلات کالبدی، محیطی و... زیادی رنج می‌برد، پرداخت است. روش تحقیق در این مطالعه، اسنادی - میدانی بوده و نوع تحقیق حاضر نیز کاربردی - توسعه ای می‌باشد. نتایج این تحقیق نیز که در واقع حاصل مطالعات میدانی، مصاحبات، مشاهدات و استفاده از مدل AHP در محیط GIS است نشان می‌دهد که شرایط موجود کالبدی، محیطی، اجتماعی و... شهر شاهرود در وضعیت مناسبی قرار ندارد و نیازمند پیاده سازی برنامه‌ها و تمهیداتی مناسب مانند ایجاد شاخصهای مختلف جامعه ایمن جهانی برای ارتقاء کیفیت زندگی و بهبود وضعیت کالبدی و سلامت مردم شاهرود می‌باشد

واژگان کلیدی: جامعه ایمن، مدیریت بحران، شهر ایمن، توسعه پایدار، شهر شاهرود

ارتباط هموگلوبین و هماتوکریت خون بندناف نوزاد با روش زایمان، یک مطالعه

مروری

معصومه حسن دوست فرخانی^۱، افسانه مقامیفر^۲، سیدحسن سیدشریفی^۳، زهره عباسی^۴

- ۱- کارشناس مامایی و زنان، کارمند دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۲- کارشناس مامایی و زنان، کارمند دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۳- دانشجوی سال چهارم پزشکی عمومی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۴- عضو هیئت علمی گروه مامائی، کارشناس ارشد آموزش مامائی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

چکیده:

مقدمه: میزان هموگلوبین بالای بدو تولد یکی از ذخایر آهن شیرخوار برای برخورد با کم خونی فقر آهن است. کمبود آهن و کم خونی ناشی از آن یکی از مهم ترین مشکلات سلامتی و تغذیه ای در دنیا و به خصوص ایران است که میتواند موجب اختلال در رشد و تکامل و هماهنگی سیستم اعصاب، کاهش قدرت یادگیری و افت تحصیلی و حتی اختلال در سیستم ایمنی شود. بنابراین اطلاع از میزان افرادی که در بدو تولد مقادیر کافی آهن در بدن خود ندارند از اهمیت بسزایی برخوردار است. یکی از عواملی که سبب کاهش هموگلوبین بدو تولد و در نتیجه تشدید کم خونی فیزیولوژیک می شود، نوع روش زایمانی مادر است. این پژوهش بمنظور تعیین ارتباط میزان هموگلوبین و هماتوکریت خون بندناف با نوع زایمان انجام گرفت.

مواد و روش ها: این پژوهش یک مطالعه مروری با تحلیل محتوی مقالات علمی ایندکس شده در سایت های معتبر پزشکی انجام شد.

یافته ها: غلظت هموگلوبین خون نوزاد طی هفته های آخر زندگی داخل رحمی سریع افزایش میابد (۲-۳ گرم در دسی لیتر بین هفته های ۴۰-۳۸). از طرفی زمان بستن بندناف هنگام زایمان نیز اثر قابل توجهی روی حجم خون و توده گلبول قرمز نوزاد دارد. نگه داشتن نوزاد زیر سطح جفت و تاخیر در بستن بندناف برای چند دقیقه، حجم خون نوزاد را ۶۰-۴۰٪ افزایش میدهد. احتمالاً زودتر از موعد متولد شدن نوزادان سزارینی یا از دست دادن خون می تواند علت پائین تر بودن هموگلوبین و هماتوکریت در نوزادان سزارینی باشد. در برخی مطالعات مقدار متوسط اریتروپویتین در نوزادان سزارینی نسبت به نوزادان طبیعی پائین تر بوده اما ارتباطی بین اریتروپویتین و هماتوکریت خون بندناف مشاهده نشده است.

نتیجه گیری: با توجه به کمتر بودن مقدار هموگلوبین و هماتوکریت نوزادان زایمان سزارین، این نوزادان بیشتر در معرض خطر کم خونی فقر آهن در آینده هستند.

واژگان کلیدی: هموگلوبین، هماتوکریت، خون بندناف، روش زایمان

بررسی اثر عصاره "پیه انار" (*Punica Granatum*) در روند ترمیم زخم پوستی

رت نر دیابتی نژاد ویستار

ملیحه منطقی^۱، عبدالحسین شیروی^۲، میترا حیدری نصرآبادی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد سلولی تکوین.

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

۳- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند.

چکیده:

مقدمه: مروزه سلامت از موضوعات مهم و مورد توجه جوامع انسانی می‌باشد. زخم‌ها و عوارض ناشی از آن‌ها از عوامل تهدید کننده سلامت هستند که به علل مختلف ایجاد می‌گردند. لذا شناخت عواملی که بتوانند در درمان زخم مؤثر باشند و از گسترش آسیب‌ها جلوگیری کنند حائز اهمیت است. گیاهان دارویی در رفع این مشکل نقش مهمی را بازی می‌کنند. در این مطالعه به اثر عوامل گیاهی موجود در عصاره "پیه" انار در روند بهبود زخم پوستی رت دیابتی و غیر دیابتی پرداخته شد.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق ۳۲ سر موش صحرایی نژاد ویستار (۱۸۰-۱۳۰گرم) به ۴ گروه ۸ تایی در گروه‌های کنترل (بدون دیابتی شدن و تیمار)، شم (دیابتی، بدون تیمار)، گروه تجربی ۱ (دیابتی و تیمار با تک دوز عصاره) و گروه تجربی ۲ (دیابتی و تیمار با دوز مضاعف عصاره) تقسیم شدند و سپس در هر ۴ گروه بریدگی‌هایی به طول ۲ سانتی متر بر روی پوست پشت ایجاد شد و روند بهبود زخم روزانه پیگیری شد. مساحت زخم در روزهای آزمایش با استفاده از نرم‌افزار MATLAB اندازه‌گیری شد و درصد بهبود زخم محاسبه شد. به منظور مطالعات بافت‌شناسی در روزهای ۳/۵، ۷، ۱۴ و ۲۱ از هر گروه نمونه‌هایی از زخم برداشته شد و آنالیز داده‌های آماری بر اساس آزمون واریانس یک طرفه ANOVA و آزمون تعقیبی توکی به کمک نرم‌افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: متوسط زمان ترمیم زخم در گروه تجربی ۲ با استعمال ۲ بار در روز شده با عصاره پیه انار نسبت به سه گروه دیگر کمتر بود. در بررسی بافت‌شناسی نیز علائم بهبود بافت پوست در درمان با گروه تجربی ۲ نسبت به سه گروه دیگر تفاوت معناداری داشته است.

نتیجه‌گیری: این تحقیق نشان داد که تجویز موضعی عصاره پیه انار روند بهبود زخم‌های دیابتی را تسریع می‌کند.

واژگان کلیدی: دیابت، پیه انار، زخم، رت، پوست.

بررسی عوامل مؤثر بر سلامت خواب بیماران بستری در بیمارستان از دیدگاه

بیماران

هاجر صادقی^۱، فرزانه کیقبادی^۲، فریبا کیقبادی^۲، یاسر تبرایی^۳

۱- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، عضو هیئت علمی، کارشناسی ارشد آموزش پرستاری داخلی جراحی

۲- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشجوی مامایی

۳- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، عضو هیئت علمی، کارشناسی ارشد آمار

چکیده:

مقدمه: خواب یکی از نیازهای جسمی محسوب می‌شود و برای حفظ سلامتی لازم است. کمیت و کیفیت خواب بر کیفیت زندگی تاثیر دارد. سلامت خواب به مجموعه ای از رفتارها، شرایط محیطی و دیگر عوامل مربوط به خواب اشاره دارد که می‌تواند به تنهایی یا جزئی از درمان بیماران با مشکل بی‌خوابی باشد. رعایت قواعد مربوط به خواب منجر به بهبود کیفیت و کمیت خواب می‌گردد و فرد خواب نیروبخش را تجربه می‌نماید. بیش از ۶۵٪ بیماران بستری در بیمارستان از اختلال خواب شاکی هستند و به صورت حاد دچار بی‌خوابی می‌شوند. از آنجاییکه خواب یک وضعیت ذهنی است، خود بیمار معتبرترین و مهمترین فردی است که قادر به بیان نمودن وضعیت و موانع تامین خواب است و با توجه به اینکه دانش محدودی در مورد عواملی که باعث افزایش توانایی بیماران در رفتن به خواب معمولی و در زمانی که در بیمارستان بستری هستند وجود دارد، این مطالعه با هدف بررسی عوامل مؤثر بر سلامت خواب از دید بیماران می‌گردد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش مقطعی از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جامعه مورد بررسی را ۳۸۴ نفر از بیماران بستری در بخش‌های داخلی، جراحی و CCU بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهر سبزوار که شرایط ورود به مطالعه را داشتند، تشکیل دادند. ابزارگردآوری اطلاعات، پرسشنامه ای شامل ۲ قسمت: مشخصات فردی و عوامل مؤثر بر سلامت خواب شامل ۵۹ سوال و آلفای کرونباخ ۰/۷۶ بود، که از طریق مصاحبه تکمیل و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و آزمون کای دو در محیط SPSS نسخه ۱۸ انجام شد.

نتیجه‌گیری: ۵۴/۷٪ مرد، ۸۶٪ متأهل و ۶۸/۲٪ میانسال بوده و ۵۳٪ سابقه بستری نداشته و ۶۱٪ سابقه اختلال خواب قبل از بستری شدن را ذکر نمودند. سروصدای ملاقات کنندگان و خوابیدن روی تخت بیمارستان به ترتیب بیشترین عوامل محیطی مؤثر بر خواب بودند. از عوامل جسمانی درد و تنگی نفس، از عادات خواب دعا خواندن و صحبت کردن با دیگران و از عوامل فردی نگرانی از مخارج بیمارستان بیشترین عوامل مؤثر بر سلامت خواب بودند. این پژوهش تحت عنوان طرح تحقیقاتی، توسط معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار تصویب و حمایت مالی شده است، که از مسئولین مربوطه سپاسگزاری می‌گردد.

واژگان کلیدی: سلامت خواب، بیمار بستری، عوامل مؤثر بر سلامت خواب

فرآیند تلقیح مصنوعی و ارتباط آن با اخلاق اسلامی

معصومه حسن دوست فرخانی^۱، زهرا حسن دوست فرخانی^۲، محبوبه طباطبایی چهر^۳، حامد مرتضوی^۴

۱- کارشناسی مامایی و زنان، کارمند دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

۲- دانشجوی کارشناس پرستاری، کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

۳- کارشناس ارشد آموزش مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

۴- PhD پرستاری، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

چکیده:

مقدمه: از اواخر قرن بیستم شاهد پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه پزشکی تولیدمثل بوده‌ایم. از مهمترین و بحث انگیزترین این مسائل نوپیدا، "تلقیح مصنوعی" است بطوریکه، سالانه تعداد زیادی کودک در کشورهای مختلف از راه اهدای گامت متولد میشوند. در احکام اسلام این موضوع به ترتیبی که امروزه از جهت علمی و عملی مطرح است، سابقه نداشته؛ بنابراین، عنوان «تلقیح مصنوعی» را در متون و منابع اسلامی و در اخبار و احادیث صدر اسلام نمی‌توان یافت تا به صورت منصوص، مستندی در تأیید یا رد آن ارائه کرد. از طرفی اصلی‌ترین و مهم‌ترین منبع شناخت احکام الهی قرآن مجید است؛ بنابراین واجب است در مسیر بیان و استنباط حکم شرعی این موضوع، ابتدا به کتاب الهی نظر شود. لذا ما در این مقاله به بررسی فقهی، اخلاقی و حقوقی این مسئله در حیطه اخلاق اسلامی پرداخته ایم و با توجه به احکام مبسوط، نظریات فقیهان و اندیشمندان صاحب نظر را در این باره اعلام مینماییم.

مواد و روش‌ها: این پژوهش با استفاده از روش تحلیلی محتوی و کتابخانه‌ای، قرآن کریم و نیز کتب حدیث و با استفاده از نرم‌افزارهای حدیثی بررسی و تحلیل و به سبب دستیابی به نظریات بنیادین دینی، مضامینی از کتاب قرآن و کتب حدیث که از متون و منابع اصلی دینی است، گزینش گردید. جامعه مورد مطالعه، تمامی مطالعات کمی و کیفی انجام شده در این زمینه بود که در پایگاه‌های irandoc ، iranmedex ، sid ، google scholar ، yahoo ، google به زبان فارسی و انگلیسی ایندکس شده میباشد.

یافته‌ها: با مراجعه به قرآن کریم معلوم می‌گردد آیاتی وجود دارد که به موجب آن زنان و مردان موظف به حفظ فروج خویش شده‌اند؛ برخی از این آیات عبارت است از آیات ۵ تا ۷ سوره مؤمنون، آیات ۳۰ و ۳۱ سوره نور، آیات ۲۲ و ۲۳ سوره نساء و آیه ۲۹ سوره معارج. حفظ فروج در مردان و زنان به نحو کلی و به صورت یک اصل اساسی و عمومی واجب است؛ لذا مقتضای آیات کریمه، لزوم حفظ فرج از هر چیز است، خواه ورود نطفه از طریق زنا باشد و یا از طریق سایر مقاربت‌های غیر مشروع و یا این که به وسیله ابزار آلات پزشکی (تلقیح مصنوعی) صورت پذیرد. قائلین به منع تلقیح، به «یحفظن فروجهن» و «و الذین و لغروجهم حافظون الا علی ازواجهم. . .» استناد می‌کنند و معتقدند باید فروج از هر چیزی اعم از نگاه و لمس و در اختیار گذاردن برای دیگری که جنینش را پرورش دهد، پاک نگه داشته شود و حفظ گردد.

نتیجه‌گیری: درانتقال جنین به رحم زوجه، دلیلی بر حرام بودن این فرض وجود ندارد. در روش تلقیح تخمک با اسپرم غیر همسر از نظر حکم تکلیفی ۲ نظریه مخالف و موافق با استناد به برخی آیات و روایات وجود دارد. باروری با تخمک غیر از همسر، از نظر حکم باروری با اسپرم غیر از شوهر، جایز نخواهد بود. در انتقال جنین به رحم بیگانه برخی از فقهای امامیه به عدم جواز فتوا داده اند.

واژگان کلیدی: تلقیح مصنوعی، قرآن کریم، فقه اسلامی، اخلاق اسلامی

آلودگی صوتی در بخش اورژانس بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی خراسان

شمالی شهر بجنورد در سال ۹۱

ندا تخشا^۱، رجبعلی حکم‌آبادی^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی- دانشکده بهداشت- دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی- دانشکده بهداشت- کارشناسی ارشد بهداشت حرفه‌ای- مربی هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: توجه به آرامش و آسایش بیمار در زمان اقامت و بستری در بیمارستان با توجه به دردهای وی حائز اهمیت خاصی است بالاتر از حد مجاز بودن آلاینده‌ها می‌تواند بیماری فرد را تشدید نماید علاوه بر این، در صورتی که عوامل زیان آور محیط کار از حد مجاز فراتر رود بر کارکنان تأثیر خواهد گذاشت و در نتیجه اثر منفی در ارائه خدمات مناسب به بیماران خواهیم داشت. لذا این تحقیق با هدف بررسی وضعیت صدا در بخش اورژانس بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی شهر بجنورد انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک مطالعه توصیفی-مقطعی می‌باشد. که اندازه‌گیری از بخش اورژانس در دو روز عادی و تعطیل و در سه نوبت صبح، عصر و شب انجام گرفت. در هر بخش تعداد هفت ایستگاه تعیین و مقدار صدا با استفاده از دستگاه صداسنج ۱۰۰-DB انجام گرفت و مقادیر با حد مجاز استاندارد مقایسه گردید.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که میزان صدا در بخش اورژانس در بیمارستان امام علی(ع) در روز غیر تعطیل در زمان‌های صبح، عصر و شب به طور متوسط به ترتیب برابر ۵۵، ۵۶ و ۵۳ دسی بل و در روز تعطیل (جمعه) به ترتیب ۵۲، ۵۳ و ۵۶ دسی بل اندازه‌گیری شد. همچنین میزان صدا در بخش اورژانس در بیمارستان امام رضا(ع) در روزهای غیر تعطیل در زمان‌های صبح، عصر و شب به ترتیب برابر ۴۹، ۵۷ و ۵۶ دسی بل و در روز تعطیل (جمعه) به ترتیب ۵۰، ۴۷ و ۵۳ دسی بل اندازه‌گیری شد.

نتیجه‌گیری: حد مجاز آلودگی صوتی در مراکز درمانی ۴۵ دسی بل است و بر اساس نتایج اندازه‌گیری‌های که انجام گرفته است میزان صدا در بخش اورژانس بالاتر از حد استاندارد می‌باشد. لذا مکان یابی صحیح بیمارستان و اتخاذ تدابیر مناسب در جهت کاهش آلودگی صدا یکی از مهمترین نکاتی است که باید مد نظر قرار گیرد.

واژگان کلیدی: آلودگی صوتی، اورژانس، بیمارستان، علوم پزشکی، بجنورد

بررسی میزان فلور قارچ‌های موجود در آزمایشگاه‌های آموزشی دانشگاه علوم

پزشکی شاهرود

عفت عامریون^۱، زهرا کمیاب^۲، پیراسته نوروزی^۳، حسین طاهری^۴

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس ارشد.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس آموزش.
- ۳- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان- دانشجوی کارشناسی ارشد سلول و تکوین.
- ۴- کارشناس پرورشی دبیرستان امام خمینی (ره) شاهرود.

چکیده:

مقدمه: الودگی هوا یکی از مسائلی است که در علم پزشکی و تاثیر مستقیم بر سلامت انسانها مؤثر بوده وقارچها از جمله ارگانيسمهاي هستند که در آزمایشگاهها چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی خصوصا آزمایشگاههای آموزشی وجود داشته، که می‌توانند برای انسان خطر ساز باشند وموجب بوجود آمدن نواع بیماریها گردند. از جمله این بیماریها می‌توان به فاووس، مونیلیازیس، کریپتو کوکوزیس، سیتو پلاسمازیس - کراتیت قارچی و... اشاره نمود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی است و در ۴ آزمایشگاه بیوشیمی، فیزیولوژی، بهداشت وانگل شناسی به صورت تصادفی چند نمونه انتخاب شد وجهت نمونه گیری از هوای این آزمایشگاهها از روش پلیت باز استفاده شده است. از پلیت‌ها به قطر ۱۰ سانتی متر که حاوی ۲۰ میلی لیتر محیط سابور ودکستروز آگار بود، استفاده شد واز هر آزمایشگاه در ماه یک روز وهر روز در سه وعده مختلف (صبح، ظهر وعصر) نمونه برداری گردید.

یافته‌ها: از ۲۶۰ پلیت، ۲۳۵۲ کلنی قارچ جدا شد که فراوانی آنها شامل پنی سیلیوم ۱۰۶۰، اسپرژیلوس ۳۱۲، مخمر ۳۰۸، کلادسپوریوم ۲۱^۱، مسیلیوم استریل ۱۲۸، اپیکوکوم ۵۶، موکور ۲۹، استیفیلیوم ۲۸، اکرونیوم ۱۷، اسکوپولار ۸، پیتوتشیوم اکلنی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: ر این پژوهشبین تعداد قارچ جدا نگهداری شده در منطقه‌های مختلف آزمایشگاه آموزشی تفاوت مشاهده گردیدودر مورد اپی کوکوم وژنوتریکوم اختلاف معناداری به چشم می‌خورد. هم چنین بین درجه حرارت، میزان رطوبت موجود در هوا، میزان تبخیر اب وفراوانی قارچ‌های جدا شده همبستگی معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: آزمایشگاه، قارچ، الودگی هوا

بررسی شیوع ابتلا به سندروم پیش از قاعدگی (PMS) در دانشجویان دختر

دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

ناهید بلبل حقیقی^۱، المیرا نوری خشه حیران^۲، زینب سادات مرتضوی^۳، مینا نوری خشه حیران^۴

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو هیئت علمی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مامایی.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی هوشبری.
- ۴- دانشجو رشته زیست شناسی- دانشگاه علوم پزشکی مازندران.

چکیده:

مقدمه: سندروم پیش از قاعدگی وضعیتی ناشی از تغییرات غیر طبیعی هورمونی در بدن زنان است. متأسفانه به علل زیادی دختران و زنان ما از عادت ماهانه، ساختمان بدنی، علت عادت ماهانه و علی الخصوص اختلالات پیش از آن، آگاهی ندارند و به جرأت می‌توان گفت زنان ناراحتی‌های ماهانه خود را نمی‌شناسند، یعنی به آنها شناسانده نشده است و کسانی هم که می‌شناسند، ریشه آنرا نمی‌دانند. آشفتگی، کج خلقی و رفتار خشونت آمیز(که اختلافات خانوادگی پیامد آن است) زنان را به حساب رفتار ناشایست آنان در این دوره می‌گذارند. در حالی که چنین نیست و ریشه همه ی این اختلالات، هورمون است. هدف از این مطالعه، بررسی شیوع ابتلا به سندروم پیش از قاعدگی (PMS) در دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی-مقطعی، ۲۷۰ دانشجوی دختر دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، پرسشنامه‌ای شامل اطلاعات فردی(سن، وضعیت تأهل، سن اولین قاعدگی، شاخص توده بدنی، رشته ی تحصیلی و مقطع تحصیلی) و علائم سندرم قبل از قاعدگی را تکمیل نمودند. نتایج با استفاده از آزمونهای آماری کای دو و تی تست مورد تجزیه و تحلیل و پردازش قرار گرفتند.

یافته‌ها: ۱۶۲ نفر (۶۰٪) از دانشجویان طبق تعریف، ملاک‌های سندروم قبل از قاعدگی را دارا بودند. میانگین سنی آنها ۲۳ سال بود. ۴۶٪ از متأهل‌ها و ۶۹٪ از مجردها مبتلا به سندروم قبل از قاعدگی بودند. بیشترین و کمترین میزان شیوع سندروم قبل از قاعدگی در مقطع کاردانی (۶۸٪) و مقطع دکتری حرفه‌ای (۳۲٪) بود که بیشترین میزان شیوع در دانشجویان رشته بهداشت حرفه ای و هوشبری (۵۰٪) مشاهده شد و در بین دانشجویان رشته پزشکی ۴۹٪ مبتلا به سندروم قبل از قاعدگی بودند. شایع‌ترین علائم روحی-روانی گزارش شده، کاهش علاقه به فعالیت محل تحصیل (۵۰٪)، ضعف و خستگی (۵۰٪) و اشکال در تمرکز (۴۹٪) و شایع‌ترین علائم بالینی گزارش شده، آکنه (۶۹٪)، درد پستان (۶۷٪) و نفخ (۵۱٪) بود. شیوع سندرم با سن، تأهل و مقطع تحصیلی رابطه معناداری نداشت (P<۰.۰۵) اما با رشته تحصیلی و محل زندگی خانواده دانشجویان ارتباط آماری معناداری مشاهده شد. (P=۰.۰۷)

نتیجه‌گیری: سندرم قبل از قاعدگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود شایع است. آموزش آشنایی با علائم می‌تواند به زنان در کسب یک زندگی مطلوب تر با شناخت دقیق تغییرات بدنی خود در طی سیکل‌های قاعدگی، کمک کند.

واژگان کلیدی: سندروم قبل از قاعدگی، دانشجویان، شیوع، رشته تحصیلی

آلودگی هوا ناشی از واحدهای صنعتی

فاطمه عمویی^۱، زهرا عمویی^۲، سمیه بیرجندی^۱، حدیثه ابراهیمی^۱، سعیده صادقی^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

۲- مدرسه ابتدایی سما- واحد علی آباد کتول- سازمان سما- دانشگاه آزاد اسلامی.

۳- کارشناس ارشد رشته علوم خاک دانشگاه منابع طبیعی گرگان.

چکیده:

مقدمه: بخش محیط زیست انسانی: کنترل و پایش کمی و کیفی خروجی واحدهای صنعتی به منظور تطابق با استانداردهای زیست محیطی

مراحل مختلف: - الف) صدور مجوز استقرار. - ب) صدور پروانه بهره‌برداری (ج) پایش Environmental Monitoring system) مدیریت زیست محیطی Environmental Management. آلودگی و مواد زائد صنعتی (غیر پرتوزا) در رابطه با فاضلاب‌های صنعتی بهتر است که نخست آنها را از طریق شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب به تانکرهای بزرگ انتقال داده سپس به روش‌های بهداشتی مانند تصفیه شیمیایی بازیافت نموده و یا به چرخه‌های طبیعی بازگرداند. آلودگی و پسماندهای هسته‌ای: سوانح هسته‌ای و آزمایش‌های اتمی با مقاصد نظامی و غیرنظامی همچنین آلودگی‌های ناشی از کاربرد رادیو ایزوتوپ‌ها در علوم پزشکی تا حد زیادی باعث آلودگی محیط زیست در سطح جهانی شده‌اند.

گواهینامه ISO ۱۴۰۰۰ این استانداردها توسط کمیته فنی سازمان بین المللی استاندارد منتشر گردیده است، ارزیابی اثرات زیست محیطی: شامل: ۱- کارخانجات پتروشیمی ۲- پالایشگاه‌ها ۳- نیروگاه‌ها ۴- صنایع فولاد ۵- سدها و دیگر سازه‌های آبی ۶- شهرک‌های صنعتی ۷- فرودگاه‌ها

-- ارزیابی تفصیلی: برای پروژه‌هایی که ملزم به انجام ارزیابی هستند و پیامدهای ماندگار مهم زیست محیطی دارند -- بازنگری: برای پروژه‌هایی که تحت ارزیابی تفصیلی قرار گرفته‌اند.

عواملی که در تصمیم‌گیری‌های ارزیابی باید مدنظر باشند

۱- ابعاد پیامد ۲- تشدید و گسترش ۳- مدت و تناوب: ۴- احتمال خطر ۵- اهمیت ۶- اصلاحات

نتیجه‌گیری: بهره‌برداری نباید سبب نابودی منبع و محیط زیست انسان و حیات وحش گردد معنای توسعه پایدار این است که باید احتیاط بیشتری در بهره‌برداری از منابع به خصوص منابع غیرقابل تجدید کرد.

واژگان کلیدی: محیط زیست، روند صدور پروانه، آلودگی هوا، مواد صنعتی، رسوبات و پسماندها، گواهینامه

ISO ۱۴۰۰

گنجینه ایی برای درمان زخم، نانو ذرات نقره

اکرم ذبیحی^۱، فرح عباسیان^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی شیمی، کارشناس صنایع غذایی دانشگاه آزاد واحد سمنان.

۲- کارشناس ارشد پرستاری، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان.

چکیده:

مقدمه: تکنولوژی نانو یکی از فعالترین زمینه تحقیقاتی در علم مواد مدرن است که علاقمندان به جهت ایجاد خواص ویژه و کاربرد در حوزه‌های مختلف علوم، تشویق به دستکاری اتم‌ها و مولکول‌ها در حد نانو متر شدند. در این بین نانو ذرات نقره (NPs) نقش بسزایی را در حوزه فناوری نانو و نانو پزشکی به دلیل دارا بودن سطح مقطع بالا، خاصیت واکنش پذیری کم، عدم حساسیت پوستی و خاصیت آنتی میکروبیال ایفا می‌کند. نانو ذرات نقره از دو مکانیسم یونی و مکانیسم کاتالیزتی خاصیت آنتی باکتریال خود را اعمال می‌کند. در زمان التیام زخم خطر عفونت بسیار شایع است که مطالعات رلی و همکاران، شان و همکاران، بچرت و همکاران، کرابتری و همکاران، سید میر و همکاران، شهاب انصاری و همکار، اشاره به خاصیت آنتی باکتریال بالا در ارتباط با آزاد شدن آهسته و مداوم یون نقره از نانو ذرات نقره تحت سیستم فیزیولوژی و فعل و انفعالات داخل سلول باکتری دارد. جنبه سمی بودن این ماده زمانی است که در تماس طولانی مدت با پوست قرار می‌گیرد.

با توجه به فناوری نانو و کاربرد گسترده آن در صنایع مختلف بحث سمیت این مواد بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته بطوری که شاخه ایی از علم به نام نانو توکسیکولوژی مطرح شده است. پژوهش‌های اجرا شده در فاز آزمایشگاهی حاکی از آن است که هر چند نانو ذرات نقره بعنوان آنتی باکتریال مورد استفاده قرار می‌گیرند، ولی در عین حال سمیت پوستی این ماده و سمیت‌های عضوی بدنبال سمیت پوستی را نباید نادیده گرفت. برای دست یافتن به پاسخ قطعی در این حوزه لازم است تحقیقات بیشتری صورت گیرد.

واژگان کلیدی: نانو ذرات نقره- درمان زخم- خاصیت آنتی باکتریال.

Concentration of Fluoride in Groundwater Sources of Drinking Water Supply in Urban Areas Anymore (Mjn, Bastam, Miami, Biarjomand and Kalateh Khyj) in ۱۳۹۰

شهربانو آشوری^۱، غلامعلی شریفی عرب^۲، آلاله دهمنش^۳، اکرم جوادی^۲، سیدعلی فاطمی^۲، حسن ناصری^۴، موسی چشمی^۴

- ۱- کارشناس مهندسی بهداشت محیط معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۲- کارشناس ارشد مهندسی علوم و صنایع غذایی معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۳- کارشناس مهندسی بهداشت محیط معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۴- کاردان بهداشت محیط معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

چکیده:

مقدمه: فلوراید از عناصر اساسی و مورد نیاز بدن انسان بوده و میزان مطلوب آن در سلامت دندانها نقش اساسی دارد. کمبود جذب فلو رايد در انسان باعث پوسیدگی دندانها و زیادی آن باعث زرد و لکه دار شدن دندانها و بیماری فلوئوروزیس می‌شود. حد مطلوب فلوراید در آب شرب تابع دمای محیط است و غلظت بهینه آن بین ۰/۶-۱/۴ppm میلی گرم در لیتر متغیر است. این تحقیق به منظور تعیین غلظت یون فلوراید در منابع زیرزمینی آب شرب مناطق شهری شاهرود (مجن، بسطام، میامی، کلاته خیج و بیارجمند) انجام شده است. در حال حاضر آب شرب این مناطق از منابع آب زیرزمینی شامل یک چشمه و ۷ حلقه چاه تامین می‌شود. کل نمونه‌ها ۲۰ مورد در فصول گرم و سرد در سال ۱۳۹۰ برداشت شده است. برای تعیین غلظت یون فلوراید در نمونه‌های آب از روش اسپاندز (spands) طبق روش استاندارد کشوری انجام شده است. داده‌های به دست آمده نشان می‌دهد که غلظت یون فلوراید در آب شرب شهرهای مجن، بسطام، میامی، کلاته خیج و بیارجمند به ترتیب ۰/۳، ۰/۹، ۰/۷۵، ۱/۳ و ۱/۱۵ میلی‌گرم بر لیتر با دامنه تغییر (۰-۰/۰۵ppm) در فصول سرد و گرم بوده است. نتایج حاصله از این تحقیق و مقایسه آن با استاندارد کشوری کمبود یون فلوراید فقط در آب شرب شهر مجن که از چشمه تامین می‌شود را نشان می‌دهد. و میزان غلظت فلوراید در مابقی شهرها در محدوده مجاز و مطلوب می‌باشد. بدین ترتیب تنظیم غلظت یون فلوراید آب شرب شهر مجن در حد استاندارد با تامین فلوراید مورد نیاز با فلوریداسیون در تصفیه‌خانه آب یا از طریق رژیم غذایی و یا استفاده از دهانشویه سدیم فلوراید ضرورت دارد.

واژگان کلیدی: Fluoride، Groundwater.

بررسی رابطه هوش هیجانی با رضایتمندی زناشویی در بین معلمان زن آ. پ

منطقه بسطام

مریم رضاپور^۱، سعیده عامری^۲، مژگان جمالی^۳

۱- دانشجوی کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان.

۲- لیسانس مشاوره.

۳- کارشناس توانبخشی مبتنی بر جامعه حوزه معاونت امور توتابخشی بهزیستی استان سمنان.

چکیده:

مقدمه: انسان موجودی اجتماعی است و نیاز پیوستگی یکی از نیازهای مهمی است که او را به سمت ارتباط با دیگران سوق می‌دهد. برابند ارضای نیازهای گوناگون و متعدد زیستی، روانی، عاطفی و اجتماعی موجب تمایل به برداشتن اولین گامهای زندگی اجتماعی در انسان گردید، یعنی زندگی در کنار و همراه با جنس مخالف به ذهن آوردن پیشینه تمایل به جنس مخلف و سوق دادن ذهن به انگیزه این رفتار مویذ آن است که انسان از ابتدا علاوه بر ارضای نیازهای فیزیولوژیایی در پی ارضای نیازهای، روانی، عاطفی و اجتماعی خود نیز بوده است.

مواد و روش‌ها: این تحقیق به بررسی رابطه هوش هیجانی با رضایتمندی زناشویی در بین معلمان زن آ. پ منطقه بسطام می‌پردازد روش نمونه گیری در تحقیق حاضر نمونه گیری تصادفی طبقه ای است که نمونه نسبت به حضور خود در جامعه در مقطع ابتدایی ۶۵ نفر، در مقطع راهنمایی ۴۰ نفر و در مقطع دبیرستان ۴۳ نفر و در مجموع ۱۴۸ نفر می‌باشند.

یافته‌ها: در این تحقیق از آزمون ضریب همبستگی استفاده شد. با توجه به یافته‌های پژوهش که، ضریب همبستگی پیرسون بیانگر وجود رابطه منفی بین دو متغیر هوش هیجانی با تحریف آرمانی است یعنی هوش هیجانی بر تحریف آرمانی اثر منفی معناداری دارد.

نتیجه‌گیری: بررسی‌های درباره اثر هوش هیجانی بر روابط زناشویی نیز همواره نشان داده است که افرادی که دارای مشکلات هیجانی مانند افسردگی، نارضایتی بیشتری از ازدواج خود گزارش می‌نمودند.

واژگان کلیدی: رضایت زناشویی - هوش هیجانی - معلمان منطقه بسطام

بررسی کیفی دیدگاه‌های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در خصوص

رشته تحصیلی و آینده شغلی خود در سال ۱۳۹۰

افسانه کرامت^۱، المیرا نوری خشه‌حیران^۲، مرجان قوشه^۲، مهران فلاح‌پور^۳

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- دانشیار.

۲- دانشجوی رشته مامایی- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

۳- دانشجوی رشته پزشکی- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

چکیده:

مقدمه: دانشجویان منابع معنوی جامعه و آینده سازان کشور هستند. توجه به وضعیت تحصیلی دانشجویان گامی مؤثر به سوی توسعه پایدار است که در سال‌های اخیر در کشورهای مختلف مورد توجه روزافزون قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک بررسی کیفی است که به بررسی عمیق دیدگاه‌های دانشجویان در مورد رشته تحصیلی و آینده شغلی ایشان پرداخته است. نمونه‌های مورد مطالعه شامل دانشجویان رشته مامایی، پرستاری، پزشکی، اتاق عمل، هوشبری، فوریت پزشکی، بهداشت عمومی، بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی شاهرود می‌باشد، سعی شد از تمامی مقاطع و ترم‌های تحصیلی در مصاحبه‌ها استفاده گردد. نمونه گیری به صورت مبتنی بر هدف بود. اطلاعات به روش بحث گروهی (FGP) از دانشجویان در گروه‌های ۸-۶ نفره بر اساس مصاحبه نیمه ساختار یافته که پژوهشگر با آنان مطرح ساخت، جمع آوری شد. نظرات و صحبت‌های افراد بر روی نوار کاست ضبط شد و سپس بر روی کاغذ پیاده شدند.

یافته‌ها: طبق نتایج به دست آمده از بحث متمرکز با ۲۴ نفر از دانشجویان رشته مامایی، ۱۸ نفر از دانشجویان رشته پرستاری، ۱۲ نفر از دانشجویان فوریت پزشکی، ۱۸ نفر از دانشجویان بهداشت محیط، ۱۸ نفر از دانشجویان هوشبری، ۱۴ نفر از دانشجویان بهداشت حرفه ای، ۱۲ نفر از دانشجویان بهداشت عمومی، ۱۴ نفر از دانشجویان اتاق عمل و ۱۴ نفر از دانشجویان رشته پزشکی در خصوص چگونگی انتخاب رشته تحصیلی، قریب به اتفاق دانشجویان با علاقه و شناخت نسبی این رشته‌ها را برگزیده بودند و دلایل بیان شده شامل: علاقه به کارهای بالینی و سرو کار داشتن با موجود پاک (پدیده تولد نوزاد) و همچنین امتیاز داشتن مطب و کلینیک، درآمد مناسب، هیجان کاری و داشتن شأن اجتماعی بود و انتخاب تعدادی از دانشجویان هم بدون علاقه و شناخت قبلی از رشته صورت گرفته بود.

نتیجه‌گیری: با توجه یافته‌های تحقیق انتخاب رشته در اکثر دانشجویان با شناخت نسبی و علاقه صورت گرفته است اما این دانشجویان در طول تحصیل دیدگاه مثبت خود را نسبت آینده شغلی شان از دست داده اند، بنظر می‌رسد ارتقای کیفیت آموزش و تدوین قانون‌های کشوری حمایت گر و در نهایت تعیین جایگاه مشخص افراد در نظام سلامت می‌تواند به ارتقای دیدگاه مثبت دانشجویان نسبت به رشته و آینده شغلی شان کمک کند و در نهایت منجر به بهبود کیفیت ارائه خدمات گردد.

واژگان کلیدی: دانشجویان، رشته تحصیلی، آینده شغلی

تنیدگی اخلاقی در پرستاران

نسرین فدایی‌ا قدم^۱، ملیحه عامری^۱، بهاره سلمانی^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- عضو هیئت علمی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی کارشناسی.

چکیده:

مقدمه: اخلاق، جزء جدایی ناپذیری از حرفه پرستاری به شمار می‌آید. پرستاران هر روزه در محیط کاری خود دست به تصمیم‌گیری‌های اخلاقی زیادی می‌زنند، اما در عمل همیشه نمی‌توانند بر اساس تعهدات اخلاقی خود عمل نمایند. تجربه نامطلوبی تحت عنوان تنیدگی اخلاقی، از مسائل عمده‌ای است که پرستاران با آن رو به رو هستند.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مروری، مقالات از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی نظیر Elsevier, Ovid, science direct, pub med جست و جو شده است. در این مطالعه بیش تر به میزانتجربه تنیدگی اخلاقی پرستاران در محیط‌های کاری مختلف و همچنین به پیامدهای آن بر روی بیمار، موسسات درمانی و پرستار پرداخته شده است.

یافته‌ها: تنیدگی اخلاقی در تمامی پرستاران با درجات مختلف تجربه می‌شود. همچنین با توجه به محیط کاری، موقعیت‌های بالینی که منجر به تنیدگی اخلاقی بیشتری در پرستاران می‌شود، متفاوت می‌باشد. تنیدگی اخلاقی منجر به پیامدهایی مثل فرسودگی شغلی و کناره‌گیری حرفه‌ای می‌شود که به‌عنوان یکی از مشکلات شایع در حرفه پرستاری مطرح می‌شود.

نتیجه‌گیری: مرور مقالات در این زمینه می‌تواند اطلاعات با ارزشی را در زمینه یافتن راه کارهای مناسب فراهم کند. تنیدگی اخلاقی پرستاران در کشور ایران مسأله‌ای است که کمتر به آن پرداخته شده لذا با توجه به پیامدهای آن، به مطالعات بیشتری جهت شناخت و مقابله نیازمند است. لذا پیشنهاد می‌شود تحقیقاتی در این خصوص و به طور گسترده در محیط‌های کاری مختلف انجام گیرد.

واژگان کلیدی: تنیدگی اخلاقی، پرستار، تصمیم‌گیری اخلاقی.

بررسی میزان رشد و تکامل معنوی در دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت

محیط خوی

عبدالله خرمی مارکانی^۱، لیلیا مختاری^۲، شهین علیپور^۳، صدیقه غفاری^۴

- ۱- استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارومیه.
- ۲- مربی و عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و بهداشت خوی.
- ۳- دانشجوی سال آخر دانشکده پرستاری و بهداشت خوی.
- ۴- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی.

چکیده:

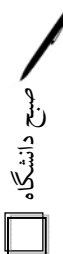
مقدمه: دانشجویان پرستاری به‌عنوان پرستاران آینده برای ارایه مراقبت پرستاری ایمن، مؤثر و حیات بخش باید در زندگی فردی و حرفه ای خود از طریق ارتقای سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی تعادل ایجاد نمایند. آنها همچنین برای مراقبت از مددجویان با نیازهای مختلف، باید به رشد و تکامل معنوی لازم رسیده و از تندرستی معنوی خود، آگاه باشند. هدف این پژوهش تعیین میزان رشد و تکامل معنوی در دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی در سال ۱۳۹۱ بود.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش توصیفی مقطعی تعداد ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی با روش نمونه گیری تصادفی ساده به‌عنوان نمونه پژوهشی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها مقیاس ۲۰ عبارتی تکامل معنوی بود که ابتدا مقیاس مذکور ترجمه و تطبیق فرهنگی شده، روایی محتوای و صوری آن توسط ۱۰ نفر از اعضای هیات علمی با استفاده از شاخص CVI و پایایی آن به روش پایایی همسانی درونی (ضریب آلفا کرونباخ) و پایایی ثبات (بازآزمایی) تعیین گردید. رضایت از دانشجویان جهت شرکت در مطالعه و تاییدیه اخلاقی انجام مطالعه از مسئولین مربوطه اخذ گردید.

یافته‌ها: ۵۸ درصد نمونه‌ها مونث، ۹۸ درصد مجرد و میانگین سنی آنها $21 \pm$ بود. در زمینه ویژگیهای رشد و تکامل معنوی، ۵ ویژگی دارای بیشترین امتیاز که شرکت کنندگان در اکثر اوقات رفتارهای مربوط به آنها را در زندگی از خود نشان می‌دادند به ترتیب شامل عبادت و استفاده از اوقات تنهایی، اعتقاد به خدا و پرستش خدا، بکارگیری نعمت‌های وجودی در خدمت به خلق خدا، نیکوکاری و دفاع از حق، تلاش برای مطالعه قرآن بود. همچنین، صفاتی مانند کمک مستمر مالی به نیازمندان، گواهی دهنده و تذکر لسانی، داشتن ثبات درونی بدون توجه به موقعیت، شرکت در گروه‌های مذهبی پاسخگو و کمک به رشد و بالندگی سایر ادیان به ترتیب دارای کمترین امتیاز بوده و شرکت کنندگان بندرت رفتارهای مربوط به آنها در زندگی خود انجام می‌دادند.

نتیجه‌گیری: با وجود عدم انعکاس واقعیت در استفاده از ابزارهای خودگزارش دهی، به نظر می‌رسد بسیاری از صفات و رفتارهای نشانگر تکامل معنوی در نمونه‌های پژوهشی دارای امتیاز کمتر مرتبط با عدم استقلال مالی و نیز اشتغال تمام وقت آنها به تحصیل باشد. با توجه به اینکه طبق نظریه تکامل معنوی فاولر (۱۹۸۷)، مرحله جوانی، دوره خودهوشیاری و دریافت و تثبیت اعتقادات معنوی و دینی است، لازم است در دوران آموزش دانشگاهی به موضوعات آموزش معنویت، تندرستی معنوی و نیز فرآیند تکامل معنوی و تاثیر آنها در کارهای حرفه ای و رضایت شغلی توجه بیشتری مبذول گردد.

واژگان کلیدی: معنویت، تکامل معنوی، دانشجوی پرستاری

بررسی شیوع نتایج پاپ اسمیرهای غیر طبیعی در زنان مراجعه کننده به مراکز

بهداشتی و کلینیکهای خصوصی استان گلستان در سال ۱۳۹۱

مهدیه مرگدري نژاد^۱، دکتر اکرم ثناگو، دکتر لیلا جویباری

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی گلستان.

چکیده:

مقدمه: میزان بقاء سرطان دهانه رحم در ۵۰ سال گذشته افزایش یافته است و این به مقدار زیادی ناشی از رواج پاپ اسمیر برای تشخیص ضایعات پیش سرطانی دهانه رحم است. تنها علامت بیماری در مراحل اولیه بیماری، ریزش سلولهای غیرطبیعی است. دوره طولانی مدت مرحله پیش سرطانی این بیماری گاهی ۲۰-۱۵ سال به طول می انجامد و به دلیل درمان شدن قطعی در این مرحله، آزمایشهای غربالگری این سرطان اهمیت پیدا می کند. تعیین شیوع نتایج پاپ اسمیرهای غیر طبیعی در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی و کلینیکهای خصوصی استان گلستان در سال ۱۳۹۱

مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی مقطعی بر روی ۱۲۸ فرم درخواست گزارش آزمایش سیتولوژی زنان (پاپ اسمیر) در سه ماهه اول سال ۱۳۹۱ در مرکز آموزشی درمانی دزیانی گرگان بررسی بعمل آمد. شیوع جواب غیر طبیعی آزمایش پاپ اسمیر و همچنین از نظر مشخصات پاسخها و غیر طبیعی بودن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت از درصد و صدک برای آنالیز استفاده شد.

یافتهها: یافتهها نشان داد که ۱۱.۷۱ درصد نمونهها در محدوده نرمال بودند. ۷۱.۷۱ درصد تغییرات خوش خیم سلولی داشتند. ۰۲.۷ درصد عفونت تریکومونا و کاندیدا آلبیکانس، از نظر التهاب و باز سازی سلولها، ۵۹ درصد آتروفی همراه با التهاب، ۰.۷۸ همراه با تغییرات و ۳.۱۲ درصد آتروفی تنها داشتند. از نظر سلولهای پوششی غیر طبیعی ۱۴.۶ درصد که ۱۳.۲۸ درصد ASCUS و ۰.۷ درصد SIL را داشتند. سلولهای آندومتر خوش خیم در مرحله یائسگی ۰.۷۸ درصد گزارش شد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که ۱۴.۶ درصد نمونههای پاپ اسمیر غیر طبیعی بودند. بنا براین می توان بر اساس نتایج گرفته شده از پاپ اسمیر ترندهای پیشگیری از سرطان سرویکس را در مراکز بهداشتی و درمانی دنبال نمود.

واژگان کلیدی: پاپ اسمیر، زنان، شیوع

ارزیابی و پیش بینی کیفیت خرما در طی فرآیند خشک کردن با استفاده از

شبکه عصبی مصنوعی

معصومه ناظمی^۱، روشنگ رفیعی نظری^۲، عبدالرضا محمدی نافچی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد صنایع غذایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

چکیده:

مقدمه: خرما در سرشار از مواد مغذی مفیدی (مثل ویتامین‌ها، مواد معدنی و آنتی‌اکسیدان‌ها) هستند که برای سلامت مطلوب بدن حیاتی می‌باشند. با توجه به تغییرات کیفیت و ارزش تغذیه‌ای مواد غذایی در حین خشک کردن، پیش‌بینی کیفیت و ارزش غذایی به‌عنوان یکی از مهمترین پارامترها در عملیات خشک کردن جهت ارائه تمهیدات لازم می‌باشد. امروزه با گسترش مدل‌های هوشمند و تجربی در علوم مختلف، از جمله صنایع غذایی و لزوم پیش‌بینی‌های دقیقتر، جایگزینی آنها به‌جای مدل‌های قدیمی اهمیت پیدا می‌کند. یکی از این روش‌ها، شبکه‌های عصبی مصنوعی از مؤلفه‌های هوش مصنوعی است که یکی از مهمترین کاربردهای آن در زمینه علوم و صنایع غذایی و محاسبه پارامترهای کیفیت در مواد غذایی در طی فرآیند است.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش خرما در شرایط مختلف آزمایشگاهی خشک گردید. سپس بر اساس متغیرهای مختلف بهترین مدل ریاضی برای پیش‌بینی تغییرات محتوای رطوبتی مورد بررسی قرار گرفت. یکی از مهم‌ترین مراحل مدل‌سازی، مشخصه‌سازی خصوصیات و پارامترهای گوناگون مؤثر در خشک کردن خرما می‌باشد. مشخصه‌سازی در واقع تولید روابط ریاضی حاکم بر این خصوصیات با استفاده از روش‌های آماری و شبکه عصبی است. به منظور معماری مدل عصبی فرآیند خشک کردن با اتخاذ یک رویکرد عمومی و انتخاب الگوریتم مناسب به کمک داده‌های مستقیم انجام گردید و محاسبه و تحلیل شاخص‌های ارزیابی پایانی مدل با استفاده از ضریب تبیین (R^2)، میانگین خطای نسبی (MRE) و جذر میانگین مربعات خطا (RMSE) صورت گرفت.

نتیجه‌گیری: نتایج به دست آمده نشان‌دهنده قابلیت شبکه عصبی به‌عنوان ابزاری برای پیش‌بینی تغییرات محتوای رطوبتی خرما در طی خشک کردن است که می‌توان در کنترل کیفیت‌ترکه خرما (خرمالو خشک شده) بکار رود. در این مقاله کلیه متغیرهای مؤثر در کیفیت خشک کردن خرما و چگونگی تأثیر آنها در پیش‌بینی کیفیت به تفصیل مورد بحث قرار می‌گیرد.

واژگان کلیدی: خرما، شبکه عصبی مصنوعی، خشک کردن.

بررسی میزان آگاهی نگرش عملکرد به آرایش ومد رابطه با ابعاد شخصیت

NEO در بین دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی شهر شاهرود

مریم رضاپور^۱، منیره السادات شریعت‌زاده^۲، محسن بوجاری^۳، محمد رضا عامریان^۴

۱- دانشجویی کارشناس ارشد مشاوره خانواده

۲- کارشناس ارشد مشاوره

۳- دکتری ریاضی گرایش آنالیز عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شاهرود

۴- کارشناس ارشد الهیات عضو گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده:

مقدمه: جهان معاصر با پیشرفت و رشد عقلانی که در بطن خود ایجاد می‌کند توجه خود را به مسائل ظاهری متمرکز می‌کند گرایش روز افزون جوانان و نوجوانان به مد گرایی و آرایش ظاهر از موضوعاتی هستند که بسیار مورد بحث قرار گرفته است در این تحقیق بر آن شدیم تا میزان آگاهی و عملکرد دختران به آرایش و مد و رابطه با ابعاد شخصیت آنها را مورد بررسی قرار دهیم

مواد و روش‌ها: این پژوهش بصورت توصیفی- استنباطی انجام گرفته است ۱۵۷ نفر نمونه به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند به طور کامل به پرسش نامه پاسخ دادند داده‌ها با استفاده از پرسش نامه ی استاندارد شده ی ابعاد شخصیت NEO و آزمون محقق ساخته آرایش و مد جمع آوری گردید و توسط ابزار همبستگی اسپرمن آنالیز گردید

یافته‌ها: بین ابعاد پنجگانه شخصیت NEO و آرایش ومد به شکل زیر است بین روان نژندی و آرایش و مد ارتباط معناداری وجود ندارد. بین برون‌گرایی و آرایش ومد ارتباط معناداری وجود دارد. بین انعطاف پذیری و آرایش ومد ارتباط معنادار وجود دارد ($P=0/015$). بین دلپذیری و آرایش و مد ارتباط معناداری وجود ندارد. بین مسئولیت پذیری و آرایش و مد ارتباط معنادار وجود ندارد

نتیجه‌گیری: آرایش و مد گرایی در جامعه ایرانی خصوصیات دختران دانشجو بسیار شایع است از این رو باید با توجه به این مسئله تدابیر را به دان اختصاص داد که از آسیب‌های احتمالی آن در جامعه کاسته شود.

واژگان کلیدی: آرایش و مد / ابعاد شخصیت NEO/ دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

اهمیت و ضرورت خود شکوفایی از دیدگاه قرآن

مریم رضاپور^۱، منیره السادات شریعت زاده^۲

۱- دانشجوی کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان.

۲- کارشناس ارشد مشاوره.

چکیده:

مقدمه: از مسائل مهم انسان و شاید مهم ترین آنها، شناخت خود انسان است. آدمی نهاد خود را کشف نماید و آنها را به کمال برساند و امیال نفسانی و شهوانی خود را تعدیل کند. در این صورت است که به بزرگ ترین سعادت نایل می شود. اما اگر غفلت بورزد و استعدادهاى خود را نیابد و شکوفا نسازد و فقط نیازهای مادی و امیال نفسانی و حیوانی خود را برآورد گرفتار خسران می گردد و از مرتبه انسانیت به حیوانیت تنزل می کند. دعوت به شناخت انسان از توصیه های مهم پیامبران الهی عالمان اخلاق، عارفان و فیلسوفان است و انسان خودنیز اهمیت آن را احساس می کند. البته آدمی از جهات مختلف موضوع شناخت و علوم گوناگون است. روان شناسی جامعه شناسی، تاریخ، اخلاق؛ پزشکی، اندام شناسی، زیست شناسی و بیوشیمی و... هر کدام از نظر گاه خاصی انسان را مورد مطالعه قرار می دهند اما منظور از شناخت انسان در این مبحث آن است که او دارای استعدادها و نیروهایی برای فهم خود و جهان و تکامل انسانی است اگر انسان با تکامل و تفکر امکانات و استعدادهایی که برای رشد و تکامل در او آفریده شده است بشناسد بهتر می تواند سرمایه های وجودی خود را به کمال برساند.

واژگان کلیدی: اهمیت، ضرورت، خودشکوفایی، قرآن

بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و سلامت روانی در دانشجویان پرستاری

و واحد بین‌الملل خلیج فارس آبادان در سال ۱۳۸۹

نوراله طاهری^۱، حمید حجتی^۲، مجتبی رشیدی^۳، اوندی سالار کمانگر^۴، هانیه حجتی^۵، سمیه ارازی^۶

- ۱- کارشناس ارشد پرستاری و عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری آبادان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور.
- ۲- دانشجوی دکتری پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علی اباد کتول، باشگاه پژوهشگران جوان.
- ۳- دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری آبادان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور.
- ۴- دانشجویی کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری آبادان، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور.
- ۵- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی اباد کتول.
- ۶- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی.

چکیده:

مقدمه: دانشجویان هر جامعه نیروی انسانی و سازندگان فردای آن کشور هستند. از این رو سلامت روانی آنان اهمیت زیادی برای جامعه دارد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی و نمونه‌گیری به روش نمونه در دسترس انجام گرفته است، حجم نمونه در این مطالعه شامل ۱۳۰ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری و واحد بین‌الملل خلیج فارس آبادان بوده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بوده و از سه بخش اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه شخصیت آیزنک EPI و پرسشنامه سلامت عمومی تشکیل شده بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری کای دو، T-test و آنالیز واریانس یکطرفه انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میانگین سلامت عمومی کل $10/62 \pm 22/48$ بود. از نظر سنجش برونگرایی افراد، $71/5\%$ افراد طبیعی، $1/5\%$ درونگرا و $26/9\%$ نیز برونگرا بودند. همچنین $10/8\%$ نمونه‌ها دارای ثبات هیجانی، $66/2\%$ درحد متوسط و $23/1\%$ روان نژند بودند. نتایج نشان داد که بین درونگراها/ برونگراها با مقیاس‌های نشانه‌های جسمانی، علایم افسردگی و سلامت عمومی کل همبستگی منفی و معنادار، همچنین بین روان رنجورخویی با نمرات افراد در تمام ابعاد سلامت عمومی همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد.

نتیجه‌گیری: از آنجایی که نتایج طرح نشان که بیشتر نمونه‌های مورد پژوهش احتمالاً دارای اختلالات روانی هستند لذا مسئولین دانشگاه بایستی به میزان بیشتری به اجرای برنامه‌های شاد و سرگرم کننده بپردازند.

واژگان کلیدی: شخصیت، سلامت عمومی، دانشجویان، پرستاری.

بررسی مشخصات دموگرافیک مسمومیت در بیماران بستری بیمارستان نهم دی

تربت حیدریه در سال ۱۳۸۹

فاطمه امیری^۱، هادی زارع مرزونی^۲، محمد رضا میش مست^۳

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه.

۲- کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده علوم پزشکی دزفول.

۳- عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه.

چکیده:

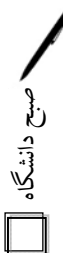
مقدمه: مسمومیت شاخه ای از علم پزشکی است که تاثیر بزرگی بر روی حوادث بشری داشته است. به نحوی که ۱۵ تا ۲۰٪ مراجعین به اورژانس را شامل میشود و از مشکلات مهم برای مراکز اورژانس در کشورهای توسعه یافته می باشد. مسمومیت در اطفال معمولاً تصادفی و در بزرگسالان بیشتر به قصد خودکشی است. این مطالعه به منظور بررسی مشخصات دموگرافیک مسمومیت در بیماران بستری بیمارستان نهم دی تربت حیدریه در سال ۱۳۸۹ انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت توصیفی- مقطعی در کلیه بیماران بستری دچار انواع مسمومیت هادر بیمارستان نهم دی تربت حیدریه طی ۱ سال انجام شد. تعداد نمونه ها ۱۵۰ نفر بود. پرسشنامه شامل مشخصات دموگرافیک بیمار، سطح تحصیلات، نوع مسمومیت و شغل چگونگی درمان و . . . می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده های آماری از نرم افزار spss ۱۳ جهت بررسی رابطه بین متغیرها از آزمون independent-sample T test استفاده شده است.

یافته ها: نتایج نشان می دهد بیشترین مسمومیت در زنان (۵۵/۴٪) است. در مجردین (۵۷/۶٪) بیشتر از متاهلین بوده، در بزرگسالان (۳۰-۱۵) ساله ۸۷/۲٪ می باشد. بیشترین میزان شیوع مسمومیت در بیماران با تحصیلات پایین (۵۶/۲٪) است. بیشترین علت مسمومیت ها با استفاده از داروها (۷۵/۶٪) به قصد خودکشی بوده است. طبق این مطالعه رابطه معناداری بین مسمومیت و میزان تحصیلات و شاغل بودن فرد وجود دارد (p=۰.۰۲۵) (p=۰.۰۳۱) در این مطالعه رابطه بین سن، جنس، میزان تحصیلات و . . . با نوع مسمومیت در هر فرد مورد بررسی قرار گرفته است.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه بیشترین مسمومیت در میان زنان خانه دار مجرد شهری در سنین (۳۰-۱۵) سال به علت داروها و سموم رخ میدهد، بنظر میرسد زنان به دلیل روحیه حساس و قابلیت دسترسی اسان به داروها اقدام به این کار می کنند. توجه بیشتر برای نگهداری دارو در خانه آموزش همگانی مخصوصا به خانواده ها جهت ایجاد محیطی توام با آرامش و به دور از تشنج و آموزش های لازم برای پرسنل اورژانس ها جهت آشنایی با علائم مسمومیت و اقدامات درمانی مناسب این بیماران، ضروری به نظر میرسد.

واژگان کلیدی: مسمومیت، مشخصات دموگرافیک، دارو.

بررسی میزان وضعیت اضطراب و استرس در کارگران معدن طزره شرکت ذغال

سنگ البرز شرقی در سال ۹۰-۹۱

زهرا کمیاب^۱، عفت عامریون^۲، پیراسته نوروزی^۳، حسین طاهری^۴

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس آموزش.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس ارشد.
- ۳- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان- دانشجوی کارشناسی ارشد سلول و تکوین.
- ۴- کارشناس پرورشی دبیرستان امام خمینی (ره) شاهرود.

چکیده:

مقدمه: سلامت جسمی و روانی افراد در انجام فعالیت‌های روزمره آنان از ویژگیهای فرد سالمی است که می‌تواند در اثر مشکلات شغلی و نامنی شغل تاثیر گذار باشد. در این میان کارگران معدن طزره شرکت ذغال سنگ البرز شرقی بر اثر مقتضیات شغلی و شخصیتی مانند مواجهه بودن با درد و رنج و مرگ و میر، برآورده کردن نیازهای خانواده و کمبود منابع حمایتی و شیفتهی بودن کار از نظر سلامتی در معرض خطر بیشتری هستند. فرسودگی جسمی و اضطراب آور بودن شغل از ویژگی‌های این مشاغل پردردسر می‌باشد که علائم آن به صورت خستگی مفرط - ناتوانی جسمی همراه با بی‌خوابی را به همراه دارد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع توصیفی بود که جامعه مورد مطالعه را ۲۸۸ نفر از کارکنان معدن طزره شرکت ذغالسنگ البرز شرقی را شامل شده و روش نمونه‌گیری آنها به طور تصادفی بوده ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل خصوصیات دموگرافیک کارکنان که شامل متغیرهایی مانند سن، نوع شغل، سابقه کار، وضعیت تاهل، سیگاری بودن، رضایتمندی شغلی و محیط کاری و میزان درآمد، نوع شیفت کاری و داشتن سابقه حادثه ناشی از کار در معدن و در قسمت دوم پرسشنامه متغیرهایی همچون سلامت عمومی شامل تعیین اضطراب و استرس می‌باشد. پس از جمع‌آوری اطلاعات تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل شده از پژوهش نشان داد که ۴/۶۸ درصد افراد دارای سلامت عمومی مطلوب و ۶/۱۹ درصد آنها فاقد سلامت بودند و در ضمن ۱/۵۱٪ از افراد فاقد استرس و اضطراب و ۸/۳۸٪ از وضعیت نامطلوب برخوردار بودند. ۳/۸۴٪ افراد مورد مطالعه تاکنون دچار حادثه نشده‌اند و ۵/۱۸٪ افراد حادثه دیده‌اند. نتایج نشان می‌دهد افرادی که دچار حادثه ناشی از کار در معدن شده‌اند در زیر مقیاس سلامت جهانی و سلامت عمومی و اضطراب ناشی از آن دچار سلامت کمتری بوده‌اند.

نتیجه‌گیری: بین سلامت عمومی و اضطراب و استرس رابطه مستقیم وجود دارد که می‌بایست راهکارهایی همچون افزایش سالیانه دستمزد کارگران، تعیین چرخه کار و استراحت، بهسازی محیط کار، تهیه اطلاعاتی جهت برقراری ارتباط بین بیماری‌های ناشی از کار و عوامل زیان آور شیمیائی محیط کار و . . . . . برای بهبود سلامت عمومی این کارگران ارائه شود.

واژگان کلیدی: ذغال سنگ، معدن، اضطراب، استرس

بررسی و طبقه‌بندی دیدگاه‌های مختلف در مورد طب اسلامی

سجاد صادقی^۱، حجت الاسلام والمسلمین غلامحسین مهدوی نژاد^۲، هانیه فرهیدزاده^۱، علیرضا صادقی^۲

۱- دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

۲- عضو هیئت علمی و مسئول نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

۳- دکترای مدیریت سیستم‌ها، دانشگاه امام حسین (ع).

چکیده:

مقدمه: بحث طب اسلامی سابقه ای طولانی با این عنوان ندارد و تنها در چند دهه ی اخیر می‌توان ردپایی از آن، در محافل علمی درون کشور پیدا کرد. رویکرد به طب اسلامی با مسئله ای اساسی مواجه است؛ نبود تعریفی دقیق و مورد توافق اکثریت صاحب‌نظران و نیز وجود اختلاف نظر زیاد در این زمینه، توسعه و نهادینه سازی طب اسلامی را دشوار می‌نماید. در این مقاله برای نخستین بار دیدگاه‌ها و نظرات مختلف در مورد طب اسلامی به صورت جامع طبقه بندی شده تا با تبیین دیدگاه‌های مختلف، زمینه ی پذیرش دیدگاهی توافقی و مشترک در مورد طب اسلامی فراهم گردد.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش که روش بررسی آن کتابخانه ای و مروری است، با بررسی آثار علمی منتشر شده توسط صاحب‌نظران و پژوهشگران، دیدگاه‌های مختلف در مورد تعریف و ماهیت طب اسلامی استخراج و در ۲ عنوان موافق و مخالف طبقه بندی گردید. سپس دیدگاه‌های موافق به تناسب محتوا، در ذیل عناوین ماهیت، رابطه با طب سنتی، رابطه با طب جدید و رابطه با تحقیقات تجربی و آزمایشگاهی طبقه بندی شدند.

یافته‌ها: در مورد تعریف و مفهوم شناسی طب اسلامی دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد و پژوهشگران عمدتاً دیدگاه‌های خود را به صورت کامل و همه جانبه ارائه نکرده اند. در این بررسی، ۱۶ نوع دیدگاه در مورد طب اسلامی استخراج و طبقه بندی جدیدی با تکیه بر ویژگی‌های اصلی و شاخص هر دیدگاه ارائه شد و نقاط اشتراک و تفاوت‌های موجود در آن‌ها به شکلی مدون طبقه بندی گردید.

نتیجه‌گیری: تا کنون تعریف واحدی برای طب اسلامی پذیرفته نشده است. ورود پژوهشگران به حوزه ی طب اسلامی همچنان که فرصتی ارزشمند است، اختلاف دیدگاه‌ها را زیاد کرده و نیاز به وجود دیدگاهی واحد که اکثر پژوهشگران و صاحب‌نظران بر آن توافق نمایند را فوری می‌نماید؛ به نظر می‌رسد وجود نگرشی انتقادی- علمی بین محققین، زمینه را برای انتخاب دیدگاه برتر و صحیح فراهم نماید.

واژگان کلیدی: طب اسلامی، طبقه بندی دیدگاه‌های مختلف، اشتراکات و اختلاف‌ها

فراوانی افت تحصیلی و برخی عوامل مؤثر بر آن از دیدگاه دانشجویان

پرستاری و علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

سجادصادقی^۱، پرویز کوخایی^۲، شیدا ذوالفقاری^۱، سحر همتی^۱، زینب میربیگی^۱، روح الله واثق^۳، اکرم صانعی^۴

۱- دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

۲- دانشیاربخش ایمنولوژی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

۳- دانشجوی کارشناسی ارشدایمنولوژی، دانشگاه علوم پزشکی تهران.

۴- کارشناس علوم آزمایشگاهی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

چکیده:

مقدمه: افت تحصیلی دانشجویان یکی از مشکلات عمده ی مراکز آموزش عالی کشور است. از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی فراوانی افت تحصیلی و برخی عوامل مؤثر بر آن از دیدگاه دانشجویان پرستاری و علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی سمنان صورت پذیرفته است.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه ی توصیفی-تحلیلی مقدماتی ۴۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان شامل ۲۲ دانشجوی پرستاری و ۱۸ دانشجوی علوم آزمایشگاهی در سال ۱۳۹۰ که حداقل یک سال از دوره تحصیلی خود را گذرانده بودند به روش تصادفی ساده انتخاب شدند و با استفاده از پرسشنامه ی استفاده شده در مطالعه ی چنگیزی آشتیانی و همکاران (۱۳۸۸) که پایایی و روایی آن تایید شده بود، بررسی شدند. پرسشنامه دارای ۴ قسمت شامل مشخصات دموگرافیک، برخی علل مؤثر بر افت تحصیلی و رضایت تحصیلی و راهکارهای پیشنهادی دانشجویان برای پیشگیری از افت تحصیلی بود. در این مطالعه دانشجویانی که معدل ترم یا کل زیر ۱۵ یا سابقه ی مشروط شدن داشتند به عنوان دانشجویان ناموفق و دانشجویان دیگر به عنوان دانشجویان موفق تقسیم شدند. سپس داده‌ها تجزیه تحلیل و فراوانی افت تحصیلی و برخی عوامل مؤثر بر آن مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین سنی نمونه‌ها ۲۱/۲ سال بود. فراوانی افت تحصیلی در جمعیت مورد مطالعه ۲۷/۵ درصد بود و ۴۰/۹٪ از دانشجویان پرستاری و ۱۱/۱٪ از دانشجویان علوم آزمایشگاهی افت تحصیلی داشتند. فراوانی افت تحصیلی دخترها ۵۴/۵ درصد و پسرها ۴۵/۵ درصد بود. بین افت تحصیلی و سواد پدر بین دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق اختلاف معناداری وجود داشت. درحالی که ارتباط معناداری بین متغیرهای سن، جنس، رشته ی تحصیلی، وضعیت اقتصادی خانوار، شغل و سواد مادر وجود نداشت. بیشترین راهکار مؤثر برای پیشگیری از افت تحصیلی از دیدگاه دانشجویان استفاده از اساتید مجرب (۹۷/۵٪) و بهبود کیفیت آموزشی دانشکده یا دانشگاه (۷۲/۵٪) بود. ۴۲/۵ درصد از دانشجویان کیفیت آموزشی دانشکده یا دانشگاه را متوسط، ۴۰ درصد ضعیف و ۱۷/۵ درصد خوب ارزیابی کردند.

نتیجه‌گیری: فراوانی افت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم سمنان بیشتر از بسیاری از مطالعات مشابه است. بهبود کیفیت آموزشی و تقویت واحد مشاوره دانشگاه از راهکارهای پیشنهادی برای پیشگیری از افت تحصیلی است. بررسی‌های بیشتر برای یافتن علت عدم مراجعه ی دانشجویان به واحد مشاوره ی دانشگاه و علل مؤثر بر افت تحصیلی دانشجویان، پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: افت تحصیلی، دانشجویان پرستاری، دانشجویان علوم آزمایشگاهی.

بررسی رابطه اپیدمیولوژی اعتیاد به اینترنت با ویژگی شخصیتی و باورهای غیر

منطقی در دانشجویان دختر دانشگاه غیرانتفاعی شاهرود

مریم رضاپور^۱، قدسیه قلعه نویی^۲، منیره السادات شریعت زاده^۳، الهه گرزین^۴، مژگان جمالی^۵

- ۱- دانشجویی کارشناس ارشد مشاوره- خانواده واحد قوچان.
- ۲- دانشجویی کارشناس ارشد مشاوره- تحصیلی واحد قوچان.
- ۳- کارشناس ارشد مشاوره.
- ۴- مشاور.
- ۵- کارشناس توابخشی مبتنی بر جامعه حوزه معاونت امور توابخشی بهزیستی استان سمنان.

چکیده:

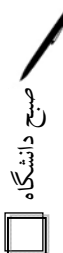
مقدمه: بخش قابل توجهی از زندگی جوانان امروز با ارتباط با اینترنت تشکیل می‌دهد. این ارتباط می‌تواند به رشد مهارت‌های مختلف یادگیری منجر شود. مهارت‌های یادگیری زبان، مهارت تعامل با فرهنگ‌های مختلف، مهارت پردازش دانش و یکارگیری آن در قلمرو زندگی فردی و اجتماعی و نیز دهها مهارت دیگری که جوانان را نظام نوین جهانی و ضرورت جهانی شدن آشنا و سازگاری کند. البته در کنار این مزایای بزرگ باید در کمین خطرهای پنهان آن نیز بود. این پدیده تناقض آلود که از یک سو بهترین و غنی ترین بستر رشد، تحول و توسعه زندگی انسانهاست از سوی دیگر مسموم ترین و آسیب زاترین فضای فرهنگی و تربیتی را نیز در درون خود دارد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع توصیفی پیمایشی مقطعی است روی ۱۰۰ نفر از دانشجویان دختر ساکن در خوابگاه‌های دانشگاه غیر انتفاعی شاهرود که به صورت نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند، انجام شد. واحدهای پژوهش پرسش نامه اعتیاد اینترنت یانگ، سبک دفاعی BSQ، شخصیت نئو را تکمیل نمودند. افراد توسط پژوهشگر مورد مصاحبه نیز قرار گرفتند. پس از جمع آوری و نمره گذاری پرسش نامه‌ها، با نرم افزار SPSS ۱۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت

یافته‌ها: ۶۶/۲ درصد از دانشجویان به ندرت اعتیاد به اینترنت داشتند ۲۷/۷ درصد از دانشجویان دختر دانشگاه غیرانتفاعی شاهرود کاربر عادی. ۱۵/۵ درصد از دانشجویان مشکل اعتیاد به اینترنت را داشتند. ۷/۷ درصد از دانشجویان شاهرود اعتیاد شدید به اینترنت را داشتند. (بیشترین استفاده باورهای غیر منطقی عبارتند از پیشاپیش نگرانی ۷۲/۳ کادب ۸۰/۱ دلیل تراشی ۸۴/۱۸٪، ۲۶/۱۸ درصد از کسانی که اعتیاد به اینترنت داشتند نمره روان نژندی بالایی را داشتند. ۲۸/۴۶ میانگین برون گرایی ۲۸/۱۵ دلپذیری مسئولیت پذیری ۳۲/۵۳ انعطاف پذیری ۲۳/۸۳ و روان نژندی.

نتیجه گیری: اعتیاد اینترنتی در جامعه ایرانی خصوصیات دانشجویان بسیار شایع است از این رو باید با توجه به این مسئله تدابیر را به دان اختصاص داد که از آسیب‌های احتمالی آن در دانشجویان در امان باشند.

واژگان کلیدی: اپیدمیولوژی- اعتیاد به اینترنت - دانشجویان دختر خوابگاهی - دانشگاه غیر انتفاعی شاهرود

بررسی موانع موجود در آموزش تغذیه تکمیلی شیرخواران به مادران

مهناز رضاییان^۱، زینب کوهستانی^۲، پریرسا سعدی^۳، محسن شجاع^۴، احمد کاملی^۴

- ۱- دانشجوی کارشناسی پرستاری مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین.
- ۲- دانشجوی کارشناسی پرستاری، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، خراسان شمالی.
- ۳- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، خراسان شمالی.
- ۴- کارشناس ارشد پرستاری، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، خراسان شمالی.

چکیده:

مقدمه: وضعیت تغذیه‌ای کودکان زیر ۵ سال شاخص مهم وضعیت سلامت جامعه است. طبق آمار سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۰۶ تخمین زده شد که ۹/۵ میلیون کودک قبل از ۵ سالگی می‌میرند. ۳۵٪ از مرگ و میر این کودکان ناشی از تغذیه نامناسب است و دو سوم این مرگها در سال اول تولد رخ می‌دهد. بنابراین پژوهش حاضر با هدف تعیین موانع موجود در آموزش تغذیه تکمیلی شیرخواران به مادران انجام شده است.

مواد و روش‌ها: این یک مطالعه توصیفی - مقطعی است که در آن ۲۰۰ مادر دارای کودک ۱۲-۶ ماهه به روش نمونه گیری آسان (در دسترس) مراجعه کننده به مرکز بهداشت اسفراین در سال ۱۳۹۱ مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی صوری و محتوای آن توسط متخصصین تغذیه و آموزش بهداشت ارزیابی و مورد تایید قرار گرفت. موانع موجود در آموزش تغذیه تکمیلی در سه حیطه فردی، پرسنلی و محیطی سنجیده و داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS۱۶ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: از بین افراد مورد بررسی ۸۸٪ مادران خانه دار بودند. ۵۶٪ کودکانشان پسر و ۴۴٪ آنها دختر بودند. رژیم غذایی ۷۸٪ از کودکان شیر مادر و غذای کمکی بود. در ۲۶٪ موارد همسر و در ۳۲٪ موارد مادر بزرگ در تغذیه کودک به مادر کمک می‌کردند و در ۴۲٪ موارد مادر به تنهایی مسئول تغذیه کودک بود. در بررسی موانع فردی، عواملی که از سوی مادر جزء موانع شناسایی شدند: دخالت همسر ۶۸٪، حجم زیاد کارهای منزل ۳۶٪، در قسمت پرسنلی: ناهماهنگی توصیه‌های بهورزان با افراد خانواده ۵۸٪، ارتباط نامناسب بهورزان با مادر هنگام مشاوره ۳۴٪، اطلاعات نسبتاً ناکافی بهورزان ۲۸٪ و در حیطه محیطی: عدم برگزاری کلاسهای آموزشی در مرکز ۹۲٪ و عدم ارائه جزوه آموزشی به مادر توسط مرکز ۸۰٪ به‌عنوان موانع از دیدگاه مادران شناسایی شدند.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق مادر از حمایت کافی (از طرف پرسنل و اعضای خانواده) برای شروع و تداوم غذای کمکی شیرخوار برخوردار نیست. با افزایش دانش و اطلاعات مادر و ایجاد محیط حمایتی برای او بوسیله بهورزان و اعضای خانواده می‌توان به موانع آموزشی غلبه کرد.

واژگان کلیدی: تغذیه تکمیلی، مادران، آموزش

بررسی میزان رضایت مصرف کنندگان گیاهان دارویی

رضا حیدری فرا^۱، ناهید مهران^۲، محمد کوه بر^۱، عطیه حاجی علی گل^۱، مصطفی کاظمیان منصورآباد^۳

۱- دانشجوی هوشبری، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قم.

۲- کارشناسی ارشد مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم.

۳- کارشناس زیست شناسی دانشگاه قم.

چکیده:

مقدمه: در جامعه امروزی، روز به روز بر میزان مصرف خودسرانه گیاهان دارویی افزوده می‌گردد. این مطالعه با هدف تعیین میزان رضایت مصرف کنندگان گیاهان دارویی در قم در سال ۱۳۹۰ انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی به روش نمونه گیری تصادفی روی ۳۷۲ نفر از مردم شهر قم انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه ای دوقسمتی شامل مشخصات دموگرافیک و سوالات مربوط به رضایت مصرف کنندگان بود که روایی و پایایی آن در مطالعات متعدد تایید شده بود. نهایتاً داده‌ها با استفاده از spss مورد آنالیز قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین سنی افراد وارد مطالعه ۱۰/۴۹ ± ۳۱/۱۳ سال بوده است. بیشترین استفاده کنندگان گیاهان دارویی، مرد بودند و وضعیت اقتصادی متوسطی داشتند. بیشترین علت مصرف، دل درد (۵۳/۴٪)، سرماخوردگی (۴۶/۲٪) و گلودرد (۴۲/۳٪) بود. ۹۴/۷٪ افراد از مصرف گیاهان دارویی راضی بودند. ۶۷/۷٪ افراد نتیجه استفاده از آنها را بهتر و ۲۰/۷٪ بدون تفاوت و ۱۱/۶٪ بدتر از طب رایج پزشکی یافته بودند. و درمیان آنان تنها ۴/۶٪ افراد دچار عارضه شده بودند. شایعترین عوارض مشاهده شده عبارت بود از: دل درد، آلرژی و مشکلات گوارشی. در این پژوهش خانم‌های خانه دار بیشتر از سایرین از گیاهان دارویی استفاده می‌کردند و میزان رضایت آنها از مصرف گیاهان دارویی بیشتر از آقایان بوده است (p < ۰.۰۵). در این مطالعه رابطه معناداری بین سن، جنس، وضعیت تاهل و شغل با میزان رضایت از گیاهان دارویی مشاهده نگردید (p > ۰.۰۵).

نتیجه‌گیری: با توجه به رضایتمندی افراد از مصرف گیاهان دارویی نسبت به طب رایج بهتر است در مورد نحوه و موارد مصرف گیاهان دارویی و عوارض احتمالی مصرف بیش از حد آنها آموزشهای لازم از طریق رسانه‌ها و ... داده شود.

واژگان کلیدی: گیاهان دارویی، رضایت، مصرف کننده

تأثیر آموزش مبتنی بر نرم‌افزار روش‌های سازگار با درد زایمان بر خودکارآمدی قابل انتظار زنان باردار

مظلومه حمزه‌خانی^۱، اعظم حمیدزاده^۱، اکرم منتظری^۲، ناهید بلبل حقیقی^۱، محبوبه پورحیدری^۱

۱- کارشناس ارشد مامایی- هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

۲- کارشناس ارشد پرستاری- هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

چکیده:

مقدمه: با توجه به افزایش میزان سزارین در ایران (۳-۴ برابر میزان قابل قبول سازمان جهانی بهداشت) آموزش روش‌های سازگاری با درد زایمان نقش کلیدی در افزایش خودکارآمدی قابل انتظار مادران در سازگاری با لیبر داشته و موجب کاهش ترس از زایمان طبیعی و کاهش تمایل و درخواست آنان به انجام سزارین می‌شود. لذا این مطالعه با هدف تأثیر آموزشی نرم‌افزاری روش‌های سازگار با درد زایمان بر خودکارآمدی قابل انتظار زنان باردار در سازگاری با لیبر انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر نوعی کارآزمایی بالینی تصادفی است که بر روی ۱۵۰ زن باردار نخست‌زا که به طور تصادفی در دو گروه مداخله و کنترل ۷۵ نفری قرار گرفتند، انجام شد. گروه مداخله برنامه آموزش نرم‌افزاری را به مدت ۶-۸ هفته دریافت کردند. به منظور تعیین خودکارآمدی از پرسشنامه Childbirth Self-Efficacy Inventory (CBSE) استفاده شد. این پرسشنامه خود کارآمدی قابل انتظار مرحله اول و دوم لیبر را بطور جداگانه اندازه‌گیری می‌کند. پرسشنامه در ۳۲-۲۸ هفتگی به منظور پیش‌آزمون و در ۳۸-۳۶ هفتگی به منظور پس‌آزمون تکمیل گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری کای اسکور، من ویتنی یو و ویلکاکسون استفاده شد.

یافته‌ها: بعد از مداخله میانه و میانگین $\pm$ انحراف معیار خودکارآمدی قابل انتظار مرحله اول لیبر در گروه مداخله به ترتیب ۱۵۰/۶۰ $\pm$ ۴/۲۱ و در گروه کنترل ۹۸ و ۹۶/۶۱ $\pm$ ۴/۳۷ بود که بین دو گروه اختلاف آماری معناداری وجود داشت ($P=0/001$). همچنین اختلاف آماری معناداری بعد از مداخله در خودکارآمدی قابل انتظار مرحله دوم لیبر بین دو گروه مداخله و کنترل مشاهده شد ($P=0/001$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که آموزش نرم‌افزاری روش‌های سازگار با درد زایمان موجب افزایش خودکارآمدی قابل انتظار زنان باردار در سازگاری با لیبر می‌شود. بنابراین استفاده از آن را می‌توان به‌عنوان یک روش جایگزینی یا تکمیلی جهت آمادگی زنان باردار برای زایمان توصیه کرد.

واژگان کلیدی: آموزش نرم‌افزاری، خودکارآمدی قابل انتظار، روش‌های سازگار با لیبر.

بررسی دلایل استفاده یا عدم استفاده از گیاهان دارویی توسط دانشجویان

دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۰

مصطفی کاظمیان منصورآباد^۱، اکرم حیدری^۲، رضاحیدری فر^۲، سید محسن مقیمی فرد^۱، محمدکوه بر^۳

۱- کارشناس زیست شناسی- انجمن علمی زیست‌شناسی- دانشگاه قم.

۲- استادیار پزشکی اجتماعی- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی قم.

۳- دانشجوی کارشناسی هوشبری- عضو کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی قم.

چکیده:

مقدمه: درمان با گیاهان در ایران سابقه ای طولانی دارد. این مطالعه به منظور تعیین عوامل مرتبط با بکارگیری یا عدم بکارگیری گیاهان دارویی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم طراحی شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه Cross-sectional با همکاری ۱۸۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم که مایل به شرکت در این مطالعه بودند انجام شد. روش نمونه گیری تصادفی سیستماتیک بود و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که در قسمت اول مشخصات دموگرافیک و در قسمت دوم آن سؤالات مربوط به میزان استفاده مصرف کنندگان قرار داشت. داده‌ها در محیط نرم‌افزار Spss ver ۱۸ و با استفاده از تست‌های مجذور کای و Mann-Whitney مورد آنالیز قرار گرفتند.

یافته‌ها: تجزیه و تحلیل داده نا نشان داد که ۴۱/۷٪ از نمونه‌ها مرد و ۵۸/۳٪ زن بودند. در مجموع ۱۳ رشته بررسی شد. ۱۷/۶٪ رشته‌های کاردانی، ۶۶/۶٪ کارشناسی و ۱۷/۸٪ دکتری بودند. ۶۰/۶٪ دانشجویان از گیاهان دارویی استفاده کرده بودند. اکثر مصرف کنندگان به منظور درمان (۹۷/۲٪) و برخی به‌عنوان پیشگیری (۳۶/۸٪) هم استفاده کرده بودند. دلایل استفاده شامل: تجربیات دیگران (۸۱/۵٪)، اعتقاد به عوارض جانبی کمتر (۷۳/۲٪)، کم خطرایی خطر بودن (۷۲/۴٪)، هزینه کمتر (۳۵/۸٪)، در دسترس‌تر بودن (۳۵/۸٪)، کارایی و اثر گذاری بیشتر (۳۴/۸٪) و نتیجه بهتر (۲۷/۵٪) نسبت به طب رایج بود. دلایل عدم استفاده نیز شامل: در دسترس نبودن مراکز (۴۳/۷٪)، نداشتن اطلاعات کافی (۳۸/۰۶٪)، بهداشتی نبودن (۳۸٪)، عدم توصیه دیگران (۳۶/۵۴٪)، علمی نبودن (۳۶/۵۴٪)، دیر اثر کردن (۲۲/۵۸٪)، طعم بد (۲۲/۵۸٪)، اعتقاد نداشتن (۱۵/۴۸٪)، هزینه‌های بالا (۱۴/۲٪) و ترس از استفاده (۷/۱٪) بودند. بیشترین بیماری‌هایی که باعث درمان یا پیشگیری شدند به ترتیب شامل، سرماخوردگی، گوارشی و اعصاب بود. تنها ۱۶/۲٪ استفاده کنندگان از طریق کادر پزشکی و مابقی از طریق کادر غیر پزشکی برای مصرف اقدام کرده بودند. بین استفاده از داروهای گیاهی و سن دانشجویان ارتباط معنادار ($P < 0.01$) یافت شد ولی بین متغیرهای جنسیت، وضعیت تأهل، بومی بودن و ترم تحصیلی ارتباط معناداری ($P > 0.05$) با استفاده از گیاهان دارویی مشاهده نگردید.

نتیجه‌گیری: با توجه به رضایت بیشتر از گیاهان دارویی نسبت به طب رایج، بهتر است در مورد نحوه و موارد مصرف گیاهان دارویی و عوارض مصرف بیش از حد آنها آموزشهای لازم از طرق مختلف داده شود.

واژگان کلیدی: گیاهان دارویی، دلایل استفاده، دانشجویان.

بررسی میزان شیوع باکتری استافیلوکوکوس اورئوس در بستنی‌های سنتی

شهرستان ساری

آرش پورشیخانی^۱، محمد واحدی^۲، فاطمه زهرا محمد نژاد^۳، هما درویش^۴

۱- دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات.

۲- درمانی مازندران.

۳- هیئت علمی گروه میکروب شناسی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مازندران.

۴- کارشناس و مسئول آزمایشگاه دانشگاه علوم پزشکی مازندران.

چکیده:

مقدمه: شیر یک غذای کامل است اما در عین حال یک محیط رشد مناسب برای فعالیت باکتری‌های مختلف است. تعداد باکتری‌های موجود در شیر تازه بسته به عوامل مختلف از جمله سلامت دام و حمل و نقل و بهداشت کارکنان و... متفاوت است. در شرایط غیر پاستوریزه شیر می‌تواند برای بهداشت و سلامت انسان خطرناک باشد. استافیلوکوکوس اورئوس از مهمترین عوامل مسمومیت غذایی است که بخصوص از طریق فراورده‌های لبنی مثل بستنی و ماست و... منتقل می‌شود. با توجه به ارزش غذایی بستنی در سبد غذایی خانواده‌ها هدف این طرح بررسی میزان آلودگی استافیلوکوکی بستنی‌های سنتی در شهرستان ساری در سال ۱۳۹۱ می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش توصیفی - تحلیلی بوده که در سال ۱۳۹۱ در پایگاه‌های توزیع بستنی‌های سنتی شهرستان ساری در فصل تابستان انجام شد. تعداد ۸۰ نمونه بستنی سنتی و پاستوریزه در شرایط استریل در محیط چاپمن و بلاد آگار کشت و تست‌های تاییدی انجام گرفت. تست آنتی بایوگرام نمونه‌های مثبت انجام شد. نتایج بوسیله نرم‌افزار ۱۳ spss و آزمون آماری t-test توصیفی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۸۰ نمونه بستنی سنتی جمع آوری شده ۳۷.۵٪ نمونه‌ها دارای آلودگی استافیلوکوکوس اورئوس بودند. تعداد کلونی کشت‌های شیر خام 2×10^4 cfu/ml بر آورد شده است. بیشترین میزان مقاومت دارویی کشت‌ها برترتیب برای ونکومايسين و متی‌سیلین می‌باشد.

نتیجه‌گیری: شیوع آلودگی بستنی‌های سنتی با استافیلوکوک اورئوس در ساری نسبت یک مطالعه مشابه درصد بالاتری را نشان می‌دهد. رعایت و کنترل اصول بهداشتی هم در تهیه شیر و هم در عرضه و مصرف آن می‌تواند از آلودگی انسان با این نوع آلودگی جلوگیری کند.

واژگان کلیدی: استافیلوکوک اورئوس، بستنی‌های سنتی، مقاومت آنتی‌بیوتیکی.

عوامل بارداری؛ زیست محیطی و اقتصادی مؤثر بر کم وزنی نوزاد

سمانه ثابت بیرجندی^۱، حمید صالحی نیا^۲

- ۱- کارشناس ارشد مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد بیرجند.
 ۲- مرکز تحقیقات آترو اسکروز و عروق کرونر بیرجند، دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی. دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.

چکیده:

مقدمه: نوزادان یکی از آسیب پذیرترین گروه‌های اجتماعی بوده و میزان مرگ و میر آنها به‌عنوان شاخص توسعه به شمار می‌آید که نشانگر وضعیت سلامت جامعه و خانواده است. LBW (Low Birth weight) مهم ترین علت مرگ و میر نوزادان می‌باشد از آن جهت که کم وزنی در هنگام تولد منجر به مرگ و میر، معلولیت و بیماریها در دوران کودکی می‌شود شناخت عوامل مؤثر بر کم وزنی و بر طرف کردن این عوامل بسیار حائز اهمیت است. لذا این مطالعه با هدف عوامل مرتبط با کم وزنی در نوزادان شهرستان بیرجند در سل ۱۳۹۱ صورت گرفته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مورد- شاهد بر روی ۲۱ نوزاد متولد شده کم وزن و ۳۹ نوزاد متولد شده با وزن طبیعی صورت گرفت. اطلاعات به روش مصاحبه حضوری مادر و تکمیل پرسش نامه و همچنین معاینه ی بالینی کودک و مادر و انجام تست‌های آزمایشگاهی صورت گرفت. داده‌ها پس از جمع آوری وارد نرم‌افزار spss ۱۸ گردید و با استفاده از آزمون‌های آماری t مستقل، کای دو و ضریب همبستگی در سطح معناداری کمتر از ۰.۰۵ آنالیز گردید.

یافته‌ها: میانگین سنی مادران مورد مطالعه $28/6 \pm 5/3$ بود. ۳.۳۳ درصد مادران یک حاملگی، ۳.۳۱ درصد دو حاملگی، ۸.۱۸ درصد سه حاملگی ۹.۱۵ درصد چهار و بیشتر از چهار حاملگی را تجربه کرده بودند. ۳.۳۸ درصد از افراد تحت بررسی حاملگی زودرس و مابقی (۷.۶۱ درصد) از افراد زایمان بالای ۳۷ هفته. نتایج مطالعه بین پرگلمسی، سطح سرمی متیزیم خون مادر، سن زایمان، فشار خون سیستولیک، دیاستولیک مادر، گرفتگی عضلانی، پروتئوری با وزن نوزاد هنگام تولد رابطه معنادار نشان داد.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های مطالعه و وجود رابطه بین برخی عوامل خطر قابل تغییر در مادران با کم وزنی نوزاد هنگام تولد، توصیه می‌شود برنامه‌های آموزشی جهت پیشگیری و کنترل عوامل خطر در مراکز بهداشتی به مادران باردار مراجعه کننده صورت بگیرد.

واژگان کلیدی: نوزاد، کم وزن، عوامل خطر، بیرجند.

بررسی وضعیت مدیریت دانش در بیمارستان امام حسین(ع) شاهرود(مطالعه

موردی: کادر پرستاری) سال ۹۰-۹۱

مهدی صانعی^۱، شمس السادات سیدحسینی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

چکیده:

مقدمه: امروزه دانش به‌عنوان دارایی ارزشمندی شناخته شده که مبنای رشد پایدار و رمز حفظ مزیت رقابتی ماندگار یک سازمان به شمار می‌رود. بخش بهداشت و درمان به‌عنوان سازمانی که نیازمند کارکنان ماهر و با دانش است به علت ارتباط با سلامت جامعه نیازمند استفاده از روشهای کارآ در ارائه خدمات جهت ارتقای محافظت از بیمار، استفاده فزاینده از فناوریهای پیشرفته و رفع نیازهای مراجعین است که تنها در سایه استفاده از روش‌های نوین مدیریت اطلاعات و مدیریت دانش امکانپذیر است. در این بین قشر پرستاری درصد بزرگی از کل پرسنل مراکز بهداشتی درمانی را به خود اختصاص داده اند که دانش این قشر از اهمیت بسزایی جهت نجات جان انسانها و بهبود حال بیماران برخوردار است. هدف از پژوهش حاضر بررسی مدیریت دانش در بیمارستان امام حسین شاهرود(ع) (مطالعه موردی: کادر پرستاری) می‌باشد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی- کاربردی می‌باشد در این پژوهش، جامعه آماری کادر پرستاری بیمارستان امام حسین(ع) شاهرود بود که بر اساس جدول مورگان نمونه آماری برابر با ۱۹۶ نفر انتخاب گردید. ابزار گرد آوری داده‌ها پرسشنامه بود که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید.

یافته‌ها: وضعیت مدیریت دانش در بیمارستان امام حسین(ع) با میانگین ۲.۷۳ کمتر از حد متوسط بود بین ابعاد مدیریت دانش، تثبیت دانش و کاربرد دانش دارای امتیاز بالاتر از حد متوسط بودند و لی در بقیه موارد ابعاد مدیریت دانش امتیاز کمتر از حد متوسط بود.

نتیجه‌گیری: بطور کلی مدیریت دانش در سطح پایینی در بین پرستاران بیمارستان امام حسین(ع) می‌باشد که با توجه به اهمیت آن نیاز به برنامه‌ریزی و توجه بیشتر در این زمینه می‌باشد.

واژگان کلیدی: مدیریت دانش، بیمارستان، کادر پرستاری.

درک و رضایت بیماران از آموزش دریافت شده در بیمارستانهای علوم پزشکی

کتاباد

علی محمدپور^۱، محمد اقبالی^۲، حمید رضا تولیدهای^۳، یوسف علیزاده^۴، حبیب شاری نیا^۵

- ۱- دکتری پرستاری، استاد یار، عضو هیئت علمی، گروه پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.
- ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران.
- ۳- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، مربی، عضو هیئت علمی، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.
- ۴- کارشناس پرستاری، بیمارستان شهدا قاین، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بیرجند.
- ۵- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران.

چکیده:

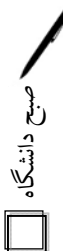
مقدمه: آموزش به بیمار یکی از اصول اساسی در مراقبت از بیمار می‌باشد. پرستاران موظف به انجام نقش آموزشی خود بوده تا موجبات رضایت بیمار را فراهم نموده، بهبودی را سرعت بخشیده و میزان بستری مجدد را کاهش دهند. تحقیق حاضر با هدف بررسی درک و رضایت بیماران از آموزش دریافت شده در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شده است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی بوده که در آن ۳۸۴ نفر از بیماران در مرحله ترخیص از بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی گناباد به طور سهمیه ای انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌ها به وسیله پرسشنامه‌ای که به همین منظور تدوین و از اعتبار و اعتماد علمی آن اطمینان حاصل شده بود، جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار SPSS-۱۶ و بهره‌گیری از شیوه‌های آمار توصیفی و استنباطی در سطح معنی‌داری ($P < 0/05$) تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج تحقیق، بیشترین میزان آموزش‌های داده شده توسط کادر درمانی در حیطه‌های دارو و پیگیری درمان پس از ترخیص و کمترین آموزش‌ها در حیطه نوع و چگونگی رژیم غذایی، پیش‌آگهی بیماری و چگونگی انجام فرائض و واجبات دینی بود. همچنین میانگین و انحراف معیار رضایتمندی از عملکرد آموزشی پزشکان و پرستاران به ترتیب $7/04 \pm 33/42$ و $5/37 \pm 32/6$ بود که این اختلاف از نظر آماری معنادار بود ($P = 0/001$). بین جنس و نمره رضایتمندی ارتباط معناداری وجود داشت به طوری که زنان نسبت به مردان از رضایت بیشتری برخوردار بودند ($P = 0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه، پیشنهاد می‌شود تا با فراهم کردن تسهیلات و نیروی انسانی مناسب و کارآزموده، اختصاص دادن وقت و مکان مناسب و برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت به پرسنل، این کمبودهای آموزشی جبران شود تا بتواند موجبات رضایت مندی بیماران را فراهم آورد.

واژگان کلیدی: بیماران، ترخیص، درک، رضایتمندی.

بررسی میزان بلانکیت آبنبات‌های تولیدی شهر شاهرود در ۶ ماهه اول سال

۱۳۹۱

غلامعلی شریفی عرب^۱، مجید عرب‌عامری^۲، محمد محمدی^۳، نگار عباسی‌بسطامی^۴

- ۱- کارشناس ارشد مهندسی علوم و صنایع غذایی معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۲- کارشناس ارشد مهندسی علوم و صنایع غذایی معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۳- معاون فنی معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۴- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی کارشناسی بهداشت محیط.

چکیده:

مقدمه: بلانکیت ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_4$) ترکیب گوگردی سدیم هیدرو سولفیت است که در آبنبات‌ریزی‌ها برای رنگبری و سفید کردن آبنبات استفاده می‌شود که این ماده در اثر حرارت گاز SO_2 آزاد کرده و در مقدار زیاد مصرف آن سرطانزا می‌باشد. به همین دلیل یکی از مهمترین فاکتورهای کنترل کیفیت آبنبات، اندازه‌گیری انیدرید سولفور یا باقیمانده بلانکیت در آبنبات می‌باشد. حداکثر مقدار بلانکیت مصرفی در تولید آبنبات ۱۰ ppm می‌باشد که مصرف بیشتر از آن ایجاد عوارضی از قبیل اختلالات گوارشی، استنشاقی، پوستی و حتی چشمی می‌کند. از آنجاییکه شهر شاهرود بعنوان یکی از شهرهای تولیدکننده آبنبات بوده و شهروندان و مسافران استقبال زیادی در خرید آن دارند تحقیق در این زمینه با توجه به اهمیت موضوع ضروری به نظر می‌رسد.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق میزان بلانکیت به صورت انیدرید سولفور در ۴۵ نمونه آب نبات تهیه شده از ۹ کارگاه شهر شاهرود طی یک دوره ۶ ماهه، مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد متوسط و انحراف معیار میزان سولفیت نمونه‌ها به ترتیب ۳/۵ و ۷ بوده و یکی از نمونه‌های تحت مطالعه میزان بلانکیت بیشتر از حد مجاز تعیین شده از سوی استاندارد ملی ایران بود. در سایر نمونه‌ها میزان بلانکیت در حد مجاز و حتی کمتر از ۵ ppm بود. همچنین اختلافی بین میزان بلانکیت مورد استفاده در ماه‌های مختلف وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: در این مطالعه، تأثیر فرآیند پخت بر میزان انیدرید سولفور باقیمانده در آب نبات نقش قابل توجهی در کاهش میزان انیدرید سولفور موجود در آب نبات را نشان داد که این فرآیند منجر به کاهش جذب سولفیت به میزان ۷۲ درصد می‌گردد.

واژگان کلیدی: آبنبات، بلانکیت، شاهرود.

بررسی تأثیر آموزش چهره به چهره بر میزان اضطراب همراهیان بیماران بستری در بخش CCU بیمارستان‌های امام رضا (ع) و قائم (عج) مشهد در سال ۱۳۸۹

طاهره بلوچی بیدختی^۱، مهدی بصیری‌مقدم^۲، هانیه رفتاری^۳، صفیه مرزانی^۴، زهرا اسحقیان^۴

۱- کارشناس ارشد پرستاری، گرایش داخلی جراحی، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

۲- کارشناس ارشد پرستاری، گرایش آموزش کودکان، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

۳- کارشناس پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

۴- دانشجوی کارشناسی مامایی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد.

چکیده:

مقدمه: اختلالات اضطرابی شایع‌ترین اختلالات روانی است که در ۱۵ تا ۲۰ درصد بیماران بستری دیده می‌شود. از مسائل مهمی که بیماران بستری در بخش‌های ویژه با آن رو به رو هستند، مشکلات روحی- روانی مانند اضطراب می‌باشد و همیشه عواملی مانند بستری شدن یکی از اعضای خانواده در بیمارستان به‌طور ناگهانی در دیگر افراد خانواده نیز ایجاد اضطراب می‌نماید. با توجه به موارد ذکر شده مطالعه فوق با هدف تعیین تأثیر آموزش چهره به چهره بر میزان اضطراب همراهیان بیماران بستری در بخش CCU انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه نیمه تجربی است. جامعه مورد مطالعه همراهیان کلیه بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه قلبی بیمارستان‌های آموزشی امام رضا (ع) و قائم (عج) مشهد بودند. نمونه‌گیری به روش آسان و مبتنی بر هدف و تخصیص تصادفی در دو گروه آزمون و کنترل انجام شد. حجم نمونه پژوهش با استفاده از مطالعات قبلی ۴۳ نفر محاسبه شد که به دلیل احتمال ریزش نمونه برای هر گروه ۴۵ نفر انتخاب شدند. فرم اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه اسپیلبرگر با ۲۰ سوال اضطراب آشکار بود که در روز اول بستری توسط واحدهای پژوهش هر دو گروه تکمیل شده، سپس آموزش چهره به چهره ارائه گردید و مجدداً پرسشنامه اسپیلبرگر در روز چهارم بستری توسط واحدهای پژوهش هر دو گروه تکمیل گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS، ورژن ۱۷ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت و از آزمون‌های توصیفی و کای اسکوئر و t مستقل و آنالیز واریانس استفاده شد.

یافته‌ها: پس از تعیین نمره اضطراب بر اساس معیار اسپیلبرگر یافته‌های این پژوهش نشان داد که ۴۸/۹ درصد واحدهای پژوهش اضطراب نسبتاً خفیف، ۴۴/۴ درصد اضطراب نسبتاً شدید، ۵/۶ درصد اضطراب شدید و ۱/۱ درصد اضطراب خفیف داشتند، دو گروه از نظر نمره اضطراب قبل از مداخله تفاوت معناداری نداشتند ($P=0/150$). در گروه آزمون اختلاف نمره اضطراب قبل و بعد تفاوت معناداری داشتند ($P=0/000$)، ولی در گروه شاهد این تفاوت معنادار نبود ($P=0/059$).

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش مشخص گردید آموزش چهره به چهره اضطراب همراهیان بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه را کاهش می‌دهد.

واژگان کلیدی: آموزش چهره به چهره، اضطراب، اسپیلبرگر، همراهیان، بیمار.

بررسی علل و نوع تشنج در بیماران مبتلا به صرع مراجعه کننده به درمانگاه داخلی

اعصاب بیمارستان امام رضا (ع) شهر مشهد

علیه ولیزاده^۱، مجید حسنزاده^۲

۱- دانشجوی پرستاری دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه، ایران.

۲- عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه، ایران.

چکیده:

مقدمه: بیماری صرع ناشی از اختلال فونکسیون و فیزیولوژیک مغز در اثر تخلیه ی الکتریکی غیرطبیعی و خودمحدود شونده ی نورون های بخش قشری در مغز است. انواع مختلف صرع وجود دارد که هر یک علائم و الگوهای الکتروفیزیولوژیک مشخصی دارند. بیش از چهل میلیون نفر از مردم جهان گرفتار این بیماری هستند؛ لذا با توجه به عوارض و اختلالات ایجاد شده در جریان صرع و شناسائی علل و عوامل ایجادکننده ی آن، پژوهشی در مراجعین به درمانگاه اورژانس داخلی و اطفال بیمارستان امام رضا (ع) به منظور بررسی شیوع انواع مختلف صرع و علل ایجاد کننده آن ها انجام شد.

مواد و روش ها: مطالعه از نوع توصیفی بود که طی آن ۵۰۰ بیمار مبتلا به صرع که طی سال های ۹۱-۸۹ به درمانگاه های بیمارستان امام رضا (ع) شهر مشهد مراجعه نموده اند به عنوان نمونه ی پژوهش انتخاب شدند و با توجه به اهداف پژوهش، نوع تشنج، سن شروع آن، علل تشنج در گروه های سنی مختلف، وجود یا عدم وجود سابقه فامیلی، وجود اورا، معاینه بالینی، EEG، CT و وجود حملات استاتوس مورد ارزیابی قرار گرفت و اطلاعات جمع آوری شده به کمک آزمون های آماری تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: نتایج حاصل از پژوهش بیان گر این نکته بود که ۴۱٪ نمونه ها مونث و ۵۹٪ مذکر بودند. شیوع تشنج، تونیک، کلونیک، ژنرالیزه ۶۳٪، تشنج فوکال ۱۴٪، تونیک ۲/۷٪، ۱۳/۲٪ CPS =

از نظر گروه های سنی، ۳۰٪ مددجویان در گروه سنی ۱۰-۳ سال و ۲۵٪ در گروه سنی ۱۸-۱۰ قرار داشتند و کمترین فراوانی در گروه سنی بالای ۶۰ سال مشاهده می شد. از نظر علل بروز تشنج، شایع ترین علل به ترتیب عبارت بودند از: تروما، زایمان سخت، تب و تشنج. از کل مددجویان، ۱۰/۵۲٪ سابقه ی استاتوس داشتند. ۱۴/۵۰٪ بیماران عقب ماندگی ذهنی داشته و ۳۴/۸٪ اورا را تجربه می کردند (شایع ترین نوع اورا، حسی بود). سابقه ی فامیلی مثبت در ۱۵/۳٪ موارد وجود داشت.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع علل صرع، پیشنهاد می گردد آموزش های همگانی در مورد استفاده از وسایل محافظتی هنگام کار و رانندگی به مردم آموزش داده شود. مانیتورینگ خانم ها در حین زایمان از نظر هیپوکسی و کاهش فشار خون، به حداقل رسانیدن مراحل زایمانی به منظور جلوگیری از بروز هیپوکسی در نوزاد، مانیتورینگ آب و الکترولیت ها و همودینامیک در حین زایمان، آموزش به خانواده ها در جهت کنترل تب و اقدامات لازم در جهت کاهش درجه حرارت و تب؛ خصوصاً در کودکان، آموزش های همگانی در جهت کنترل و کاهش عوامل ایجادکننده ی تشنج و بروز حملات صرع از اهم مسائل و از وظائف خطیر کادر درمانی خصوصاً پرستاران می باشد.

واژگان کلیدی: تشنج، علل، گروه های سنی، بیماران صرعی.

بررسی ریسک فاکتورهای ضایعات عروقی مغز در بیماران بستری در بیمارستان

نهم دی شهرستان تربت حیدریه

علیه ولی‌زاده^۱، مجید حسن‌زاده^۲

۱- دانشجوی رشته ی پرستاری دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه، ایران.

۲- عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه.

چکیده:

مقدمه: بیماری عروقی مغز شایع ترین بیماری سیستم عصبی بوده، در کشورهای پیشرفته سومین علت مرگ و میر بعد از بیماری‌های قلبی و سرطان‌ها می‌باشد. لذا با توجه به اهمیت و تأثیر این ریسک فاکتورها بر بروز سکت‌های مغزی، مطالعه ای با هدف بررسی اپیدمیولوژیک و تعیین ریسک فاکتورها در بیماران بستری با ضایعات عروقی مغز در بیمارستان نهم دی شهرستان تربت حیدریه انجام شد (۹۱-۹۰) تا به کمک نتایج حاصل از مطالعه، الگوهای شایع بیماری، تعیین ریسک فاکتورهای ایجاد و احتمالاً راهکارهایی جهت پیشگیری و پیگیری بیماران دست یابیم.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی بوده که طی آن پرونده ی تمامی بیمارانی که طی سال‌های (۹۱-۹۰) با تشخیص ضایعات عروقی مغز در بیمارستان نهم دی شهرستان بستری تربت حیدریه بستری شده بودند مورد بررسی قرار گرفته، واحدهای پژوهش (۵۰۰) بسیار بوده که اطلاعات مورد نیاز با توجه به اهداف پژوهش به کمک پرسشنامه جمع آوری گردیده و با استفاده از آزمون‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش نشان داد ۴۵٪ مددجویان مورد مطالعه سن بالای ۶۰ سال داشتند. ۹۱٪ فشار خون سیتولیک بیش تر از ۱۴۰ میلی متر جیوه، ۸۳٪ فشار دیاستولیک بیشتر از ۹۰ میلی متر جیوه و ۸٪ بیماران فشار سیتولیک بیشتر از ۱۶۰ میلی جیوه داشتند. ۱۲/۶٪ بیماران دیابتیک بودند که ۱۵/۸٪ در جمعیت زنان و ۹/۶٪ در جمعیت مردان قرار داشتند. هیپرکلسترومی در ۲۷/۸٪ بیماران و هیپرتری گلیسیریدمی در ۶/۸٪ بیماران وجود داشت. ۲۶/۵٪ جمعیت مورد مطالعه سیگاری بودند. ۲/۹٪ بیماران سابقه بیماری قلبی همراه از جمله MI- AF- MS را داشتند که ۸ مورد انفارکتوس میوکارد، ۵ مورد ریتم AF (فیبریلاسیون دهلیزی) و ۲ مورد تنگی میترال داشتند. ۲/۳٪ بیماران هماتوکریت بالاتر از نرمال داشتند و ۳/۹٪ از بیماران (۱۹ نفر) فوت شده بودند.

نتیجه‌گیری: سفرآوانی ریسک فاکتورها در افراد به ترتیب شدت اثر، افزایش فشار خون (۹۱٪)، هیپرکلسترومی (۶/۶٪)، مصرف دخانیات (۲۶٪)، دیابت (۱۲/۶٪)، بیماری‌های عروقی (۸/۲٪)، هیپرتری گلیسیریدمی (۶/۶٪) و افزایش هماتوکریت ۲/۲٪ گزارش شد. با توجه به اینکه مهم‌ترین ریسک فاکتورها افزایش فشار خون، افزایش چربی‌های خون و مصرف دخانیات و دیابت بوده، پیشنهاد می‌شود اقدامات پیش گیرانه به منظور کنترل این ریسک فاکتورها در سطح جامعه بعنوان پیشگیری اولیه و ثانویه انجام گردد تا ریسک ضایعات عروقی مغز به حداقل کاهش یابد.

واژگان کلیدی: ریسک فاکتور، ضایعات عروقی مغز

استفاده از سیستم انتقال دهنده سموم کلاس AB باکتریایی به منظور انتقال دارو

به سلول‌های سرطانی

حسن نوری خشه‌حیران^۱، حمید معدنچی^۱، میلاد مهدی^۲، المیرا نوری خشه‌حیران^۳

۱- گروه زیست‌شناسی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد شیمی پلیمر-گروه شیمی-دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

۳- دانشجوی کارشناسی مامایی- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود.

چکیده:

مقدمه: فناوری نانو جنبه‌های مختلف دنیای امروز را تحت تأثیر خود قرار داده است. انتقال کنترل شده دارو به سلول‌های اندام هدف، یکی از کاربردهای مهم نانوپزشکی محسوب می‌گردد. در این زمینه می‌توان داروها را به کمک حامل‌های مختلف به سلول‌های اندام هدف رساند. استفاده از حامل‌های مختلف به‌عنوان ناقل‌های دارو در حال گسترش است. با روش‌های معمول مصرف دارو به‌طور سیستمیک تمام سلول‌های بدن تحت تأثیر قرار خواهد گرفت و امکان عوارض جانبی دارو در سلول‌های ناخواسته مشهود خواهد بود. امروزه با به کارگیری سیستم‌های حامل مختلف از جمله نانو کریرها، سیستم ژن‌دلیوری و... می‌توان به بسیاری از موانع و مشکلات شیمی درمانی سیستمیک غلبه کرد به طوری که دارو اختصاصاً به سلول مدنظر تحویل داده شود. این سیستم درمان دارویی جدید عوارض جانبی کمتر، کارایی بیشتر و راحتی بیمار را به‌دنبال خواهند داشت. این پژوهش مروری با هدف بررسی سیستم ژن‌دلیوری و بررسی راهکارها و چشم‌اندازهای زیر واحدهای این سموم می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مقالات مروری بوده و از مطالعه، گردآوری و تدوین مطالب از مقالات و پژوهش‌های انجام شده مختلف در این زمینه به منظور بررسی جنبه‌های مختلف این سیستم جدید و آسان انتقال دارو و کارهای انجام شده در این زمینه و بیان مکانیسم کاربردی آن نگاشته شده است.

یافته‌ها: سموم کلاس AB از خانواده سموم دو زیر واحدی هستند که زیر واحد A آن‌ها مسئول خاصیت سمی آن و زیر واحد B آن‌ها که غیر سمی بوده و مسئول اتصال سم به گیرنده اختصاصی خود می‌باشد. با اتصال زیر واحد B به گیرنده اختصاصی قسمت سمی می‌تواند وارد سلول شده و اثرات خود را اعمال کند. در واقع در سیستم انتقال دارو به کمک این سموم از اصل اتصال زیر واحد B این سموم به گیرنده سطح سلولی شان استفاده می‌گردد. این سیستم انتقال اختصاصیت بالایی داشته و می‌تواند در زمینه انتقال دارو بسیار مفید واقع شود. اکثر این سموم منشاء باکتریایی داشته و به راحتی قابل تهیه می‌باشد. از مهمترین این سموم می‌توان به زیر واحد B سم شیکا توکسین (STxB) و زیر واحد B سم ویبریو کلرا (CTxB) اشاره کرد.

نتیجه‌گیری: مطالعات و پژوهش‌ها نشان داده است که STxB به راحتی به گیرنده اختصاصی خود یعنی Gb³ متصل می‌گردد. Gb³ نوعی گانگلیوزید است و فراوانی بسیار زیادی در سطح سلول‌های سرطانی دارد. در زمینه انتقال مواد و حتی دیگر پروتئین‌ها به سلول هدف بسیار مؤثر است. امید است با پیشرفت در این زمینه بتوان درمان دارویی و شیمی درمانی را اختصاصی تر کرده و از اثرات و عوارض جانبی این داروها جلوگیری نمود.

واژگان کلیدی: سیستم انتقال‌دهنده، Shiga toxin B subunit، Cholera toxin B subunit، سموم کلاس AB.

بررسی فراوانی رفتارهای پرخطر و ارتباط آن با خصوصیات دموگرافیک، رفتارهای خطر پذیر، حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی در دانشجویان دانشگاههای تبریز

عباس عباسی قهرمانلو^۱، حمید اله وردی پور^۲، اصغر محمد پور اصل^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی تهران- گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی.

۲- مدیر گروه آموزش و ارتقای سلامت- دانشگاه علوم پزشکی تبریز- دانشکده بهداشت و تغذیه.

۳- دکتری اپیدمیولوژی- عضو هیات علمی- دانشگاه علوم پزشکی قزوین.

چکیده:

مقدمه: جوانان و دانشجویان عامل اصلی پیشرفت و اعتلای جامعه می‌باشند و همراهی این دوره با رفتارهای مشکل دار زمینه منحصر به فردی در بررسی رفتارهای پرخطر محسوب می‌شود. هدف از انجام این مطالعه تخمین شیوع رفتارهای پرخطر و تعیین رابطه آن با حمایت خانوادگی و باورهای مذهبی در دانشجویان دانشگاههای شهر تبریز می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی توصیفی-تحلیلی ۱۸۶۰ نفر از دانشجویان به روش نمونه گیری سهمیه ای وارد مطالعه شدند. دانشجویان انتخاب شده یک پرسشنامه خود ایفای پاسخ گزین را تکمیل کردند. در آنالیز داده‌ها از آزمون‌های آماری مجذور کای و تی مستقل در بررسی عوامل مرتبط با رفتارهای پرخطر بصورت تک متغیره استفاده شد و همچنین از روش رگرسیون لجستیک برای بررسی چندگانه عوامل مرتبط با رفتارهای پرخطر استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل نشان می‌دهد که ۱۱.۱ درصد دانشجویان در هنگام سوار شدن به ماشین، هیچ وقت از کمربند ایمنی استفاده نکرده اند. همچنین ۹.۳ درصد دانشجویان، در ۱۲ ماه گذشته فکر خودکشی داشته اند. در خصوص مصرف سیگار و قلیان مشخص شد که ۱۵ درصد دانشجویان بطور گهگاهی سیگار و ۲۳ درصد آنان نیز بطور گهگاهی قلیان مصرف می‌کنند. همچنین از کل دانشجویانی که سابقه مقاربت جنسی داشته اند ۳۱.۸ درصد آنان با شرکای جنسی متعدد مقاربت جنسی داشته اند. نتایج مطالعه نشان دهنده وجود ارتباط مستقیم و معنادار بین حمایت خانوادگی و رفتارهای پرخطر و ارتباط معکوس و معنادار بین باورهای مذهبی و گرایش به رفتارهای پرخطر می‌باشد.

نتیجه گیری: شیوع برخی رفتارهای پرخطر در دانشجویان دانشگاههای شهر تبریز بالا است. بنابراین طراحی و تدوین برنامه‌های جامع آموزش بهداشت در زمینه اطلاع رسانی عمومی به جامعه از طریق رسانه‌های جمعی و ارایه خدمات آموزشی در دانشگاهها بسیار مؤثر و ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: رفتارهای پرخطر، حمایت خانوادگی، باورهای مذهبی، دانشجویان

بررسی میزان آگاهی و بکارگیری اصول ایمنی در پیشگیری از ابتلا به هپاتیت

ویروسی B در پرستاران و دانشجویان پرستاری مستقر در بخش سوانح

بیمارستان نهم دی تربت حیدریه

علیه ولی‌زاده^۱

۱- دانشجوی رشته‌ی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، ایران.

چکیده:

مقدمه: هپاتیت‌های ویروسی یکی از پنج عامل عفونی مرگ زودرس انسان در سطح جهان است. هر ساله حداقل یک میلیون نفر از جمعیت جهان در اثر هپاتیت‌های ویروسی تلف می‌شوند. علاوه بر گروه بیماران در معرض خطر نظیر تالاسمی، هموفیلی و همودیالیزی، پرسنل حرف بهداشتی-درمانی نیز به علت تماس مداوم با ناقلین مبتلا، شانس بیش تری برای آلودگی دارند. پرسنل مستقر در بخش سوانح اورژانس بدلیل شرایط محیط کاری خود، همواره در معرض خون و ترشحات بدن بیماران قرار می‌گیرند و به تبع آن در معرض ابتلا به بیماری‌هایی چون هپاتیت B می‌باشند.

مواد و روش‌ها: نمونه‌های مورد پژوهش در این مطالعه ۱۳۰ نفر بودند (۶۵ نفر از پرسنل پرستاری و ۶۵ نفر از دانشجویان پرستاری که واحد کارآموزی در عرصه ی خود را در این بخش می‌گذرانند). نمونه‌گیری به صورت سرشماری و ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای ۳ بخشی و ۳۷ سوالی (بخش اول: مشخصات دموگرافیک ۴ سوال، بخش دوم: آگاهی ۱۶ سوال و بخش سوم: نحوه‌ی بکارگیری اصول ایمنی ۱۷ سوال) بود. برای تعیین روایی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی استفاده گردید و برای کسب اعتماد علمی از روش آزمون مجدد استفاده شد. پرسشنامه‌ها به روش خودگزارش دهی توسط واحدهای مورد پژوهش پاسخ داده شد.

یافته‌ها: نتایج آماری نشان داد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش در هر دو گروه از نظر میزان آگاهی در سطح خوب (۷۰/۸٪) قرار داشتند و از نظر آزمون کای دو بین آگاهی دانشجویان و پرسنل شاغل اختلاف معناداری وجود نداشت (P=۰/۸۶۵). تمامی دانشجویان مورد پژوهش (۱۰۰٪) واکسیناسیون کامل داشتند و اکثریت پرسنل پرستاری شاغل در بخش (۸۹/۱٪) نیز تاریخچه‌ی واکسیناسیون کامل را اعلام نمودند. اکثریت دانشجویان (۶۷/۹٪) و اکثر پرسنل شاغل (۵۰/۶٪) بدلیل عدم آگاهی، بدنبال واکسیناسیون، تیتراژ آنتی بادی را انجام نداده‌اند. اکثر دانشجویان پرستاری (۵۶٪) و اکثریت پرسنل پرستاری شاغل (۷۳٪) اصول ایمنی را در پیشگیری از هپاتیت B در سطح متوسط رعایت می‌نمودند و بر اساس آزمون کای دو بین میزان بکارگیری اصول ایمنی پرسنل و دانشجویان، اختلاف معناداری وجود داشت. (به ترتیب P=۰/۳۱۵، P=۰/۸۱۴). بر اساس آزمون کای دو ارتباط معناداری بین دو عامل میزان آگاهی و میزان بکارگیری اصول ایمنی وجود نداشت (P=۰/۸۱۴).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش جهت بهبود و ارتقاء کیفی رعایت اصول ایمنی توسط دانشجویان و پرسنل پرستاری شاغل، می‌توان با برگزاری دوره‌های بازآموزی و آموزش ضمن خدمت توسط مدیران آموزشی و مدیران سطوح بهداشت و درمان، در جهت ارتقاء سلامت جامعه، یا صرف وقت و هزینه کمتر در رابطه با درمان بیماران و ارائه ی مراقبت با کیفیت بیشتر گام برداشت.

واژگان کلیدی: پرستار، آگاهی، ایمنی، پیشگیری، هپاتیت B.

Apple Intake in Relation to Prostate Cancer in Iranian Men

Faezeh Askary^۱, Mehdikardust Parizi^۲, Bahram Rashidkhani^۱

۱- Institute and Faculty of Nutrition Sciences and Food Technology/ ShaheedBeheshti Univ. of Med. Sci,

۲- Faculty of medicine/ ShaheedBeheshti Univ. of Med. Sci.

Abstract:

Introduction: We conducted a hospital-based, case-control study to examine the association between apple intake and the risk of prostate cancer in Iran. Proportional hazards regression methods were used to assess the associations between cabbage intake and prostate cancer risk.

Results: We observed a strong significant inverse association between apple intake and the risk of prostate cancer. (high: second median v. low: first median, OR ۰.۱۶, ۹۵% CI ۰.۰۵, ۰.۵).

Conclusions: The results of the present study suggested that apple intake might be inversely associated with prostate cancer.

Key words: prostate cancer; diet; apple; case control study.

بررسی نیازهای اطلاعاتی و رفتارهای اطلاع‌یابی در دانشگاه علوم پزشکی

شاهرود

محبوبه رمضانقربانی^۱، فریده صادقیان^۲، محسن دهقانی^۲، حسن گرزین^۲، خدیجه صمدی^۴، فاطمه قاسمی^۵

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کتابدار کتابخانه مرکزی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اجتماعی در سلامت- عضو هیات علمی..
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- مسئول کتابخانه مرکزی.
- ۴- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجو.
- ۵- دانشگاه صنعتی شاهرود- مسئول اطلاع‌رسانی کتابخانه.

چکیده:

مقدمه: نقش بسیار عظیم اطلاعات در شناسایی، گردآوری و اجرای فعالیت‌های جامعه اطلاعاتی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و افزایش سریع حجم اطلاعات و تخصصی‌تر شدن علوم گوناگون پژوهشگر را برآن داشت که درصد تعیین نیازهای اطلاعاتی، رفتار اطلاع‌یابی و عوامل مرتبط با آن در دانشگاه علوم پزشکی شاهرود برآید.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع مقطعی است که جمع‌آوری اطلاعات از روش سرشماری استفاده شد و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه خودساخته است. در اجرای پژوهش ۲۱۰ نفر اعضای هیات علمی، اساتید مدعو- حق التدریس و مربی، پزشکان متخصص و پزشکان عمومی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در آن شرکت کرده‌اند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار spss ۱۸ استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند از افرادی که به پرسشنامه‌ها پاسخ داده‌اند ۲۱/۴ درصد دارای مرتبه علمی هیئت علمی ۱۲/۹ درصد پزشک عمومی و ۱۵/۷ درصد پزشک متخصص و ۲۳/۳ درصد اساتید مدعو کارشناسی ارشد و ۷/۱ درصد اساتید مدعو دکترا و ۱۸/۱ درصد اساتید مدعو کارشناسی بودند و با توجه به اطلاعات موجود به ترتیب مراجعه به بانکهای اطلاعاتی موجود در اینترنت با فراوانی ۱۰۱ (۴۸/۱ درصد) و مطالعه منابع اطلاعاتی چاپی با فراوانی ۲۹ (۱۳/۸ درصد) نیاز افراد به منابع اطلاعاتی را بیشتر تامین می‌نمایند. و به ترتیب پایگاهها و کتابخانه‌های دیجیتالی در اینترنت با فراوانی ۹۳ (۴۴/۳ درصد) و کتابخانه مرکزی دانشگاه با فراوانی ۱۶ (۷/۶ درصد) به‌عنوان مراکز اطلاعاتی تامین‌کننده نیازهای افراد معرفی شده‌اند و بیشترین مشکل جهت دستیابی به اینترنت و منابع اینترنتی سرعت کم شبکه اینترنت با فراوانی ۷۶ (۳۶/۲ درصد) اعلام شد.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌ها بانکهای اطلاعاتی موجود در اینترنت بیش از ۳ برابر کتاب نیازهای اطلاعاتی اساتید و مربیان و پزشکان را در بخش آموزش، درمان و بهداشت دانشگاه تامین می‌کند بنابراین توجه به سرعت اینترنت برای افزایش تامین نیازهای اطلاعاتی این افراد توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: نیازهای اطلاعاتی، رفتارهای اطلاع‌یابی، اعضای هیات علمی، پزشکان

Vanadyl sulfate as a inhibitor of bacterial growth

MohammadReza haeri^۱, Ghasem Arjmand^۱, Mohammad khazeni^۲, Mohammad

Gharehbeglou^۴

- ۱- Assisstance professor of medical faculty of Qom medical university, Qom, Iran
- ۲- Department of Biochemistry, Payam e nor university of Mashhad, Mashhad, Iran
- ۳- Department of Microbiology, Branch of Qom, Islamic Azad university, Qom, Iran
- ۴- Department of Medicine, Branch of Qom, Islamic Azad university, Qom, Iran

Abstract:

Introduction: Isoprenoids as mediatory metabolites have some important roles in bacteria and are synthesized through two distinct ways; mevalonate and non-mevalonate pathways. There are not so much studies concerning isoprenoids biosynthesis as a drug target for managing bacteria. The necessity for finding new target to control infectious disease and evaluating the importance of isoprenoids biosynthesis for bacterial growth triggered us to conduct the present study. We assessed antibacterial effect of vanadyl sulfate as a mevalonate kinase inhibitor (a key enzyme in isoprenoids biosynthesis) on four pathogen bacteria with different gram properties

Methods: Antibacterial effect of vanadyl sulfate alone and in combination with glycine (as a chelating agent) was assessed on E coli (ATCC ۲۵۹۲۲), Pseudomonas aeruginosa (ATCC ۲۷۸۵۳) as gram negative and Staphylococcus aureus (ATCC ۲۵۹۲۳), Entrococcus faecalis (ATCC ۲۵۹۹) as gram positive bacteria using serial dilution method in ۹۶ well sterile plate. All the experiments were done as triplicate.

Results: MIC for S. aureus and E coli were ۴ and ۸ mg/ml respectively. Two other bacteria were resistant to Vanadyl sulfate. However antibacterial effect of Vanadyl sulfate on vanadyl-resistant bacteria not only was uncovered by combination of Vanadyl sulfate with glycine but also reduced MIC for vanadyl-sensitive bacteria (S. aureus and E coli).

Conclusion: These data show Vanadyl sulfate lonely could arrest growth of S. aureus most potently. Addition of glycine reduced MIC for S. aureus and E coli and uncovered the inhibitory effect of Vanadyl sulfate on all other bacteria. Inhibition of isoprenoid biosynthesis pathway may be a new way to find new target for managing infectious diseases and provide new tools to overcome bacterial resistance.

Key words: Vanadyl sulfate, isoprenoid synthesis, bacteria

دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی و پرستاری در زمینه ایجاد و توسعه روشهای

پزشکی از راه دور

اکبر محمدی^۱، محمد خادم‌لو^۲، مهدی فخار^۳، احد علیزاده^۱، هادی حسینی^۱

- ۱- مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مازندران.
- ۲- متخصص پزشکی اجتماعی، دانشیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران.
- ۳- استادیار گروه انگل شناسی و قارچ‌شناسی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران.

چکیده:

مقدمه: تبادل اطلاعات پزشکی (نتایج آزمایشگاهی، گزارشات مراکز درمانی راجع به بیمار، تصاویر زنده سمعی و بصری دوجانبه) از راه دور را تله‌مدیسین می‌گویند. پژوهش حاضر با هدف بررسی مقایسه‌ای دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی و پرستاری در زمینه ایجاد و توسعه روش‌های پزشکی از راه دور در دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: ۹۰ دانشجوی پزشکی و ۵۵ دانشجوی پرستاری در نیم سال اول تحصیلی ۹۱-۹۰ به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. سپس دیدگاه دانشجویان در زمینه ایجاد و توسعه روش‌های پزشکی از راه دور با استفاده از یک پرسشنامه ۳۳ گویه‌ای مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: نظر و دیدگاه دانشجویان در مورد پنج حیطه مطرح شده در پرسشنامه (عوامل سازمانی، عوامل تکنولوژی، عوامل ذینفعان، سواد اطلاعاتی و عوامل محیطی) جمع‌آوری گردید. بجز حیطه سواد اطلاعاتی که در آن هم دانشجویان پزشکی و هم دانشجویان پرستاری، مهارت دانشجویان در استفاده از کامپیوتر و اینترنت را مهمتر می‌دانستند در بقیه حیطه‌ها نظرات متفاوتی داشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج و نظرات دانشجویان نقش عوامل اقتصادی و زیرساخت‌ها در پیشرفت و توسعه‌ی تله‌مدیسین از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

واژگان کلیدی: دیدگاه، مقایسه، تله‌مدیسین.

مقایسه تأثیر دو روش سخنرانی و آموزش چند رسانه‌ای بر یادگیری اصول و

فنون پرستاری دانشجویان پرستاری

هادی ملازاده^۱، احمد کاملی^۲، محسن شجاع^۳، مصطفی جعفری چوگان^۴، فهیمه میرحسینی^۵

- ۱- دانشجوی کارشناسی پرستاری، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۲- کارشناس ارشد پرستاری، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۳- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.
- ۴- دانشجوی کارشناسی پرستاری، مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی.

چکیده:

مقدمه: پرستار یکی از اعضاء کلیدی در گروه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی است و نقش ارزنده‌ی او بر هیچ کس پوشیده نیست. با توجه به تحولات سیستم‌های آموزشی و اهمیت امر آموزش در حرفه پرستاری، ضرورت استفاده از روش‌های مناسب و نوین آموزشی، جهت دستیابی به مهارت نظری و عملی دانشجویان مشخص می‌گردد. هدف از این پژوهش مقایسه تأثیر دو روش آموزشی سخنرانی و آموزش چند رسانه‌ای، بر یادگیری اصول و فنون پرستاری دانشجویان کارشناسی پرستاری است.

مواد و روش‌ها: این پژوهش که به بررسی تجربی دو گروهی، با اندازه‌گیری قبل و بعد می‌باشد که بر روی ۲۰۰ دانشجوی کارشناسی پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی گلستان و مجتمع آموزش عالی علوم پزشکی اسفراین در سال ۱۳۹۱-۱۳۹۰ انجام گرفت. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی بود. از هر دو گروه قبل از شروع آموزش، و پس از انجام آموزش، پیش آزمون و پس آزمون کتبی (با حداکثر نمره = ۲۰) به عمل آمد و یک پس آزمون نیز ۴ هفته بعد از آموزش انجام شده و میزان تأثیر هر یک از روش‌ها بر یادگیری دانشجویان، مورد بررسی قرار گرفت. آزمون‌های آماری آنالیز واریانس با اندازه‌گیری تکراری و تی مستقل جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد استفاده قرار گرفت. در آموزش چند رسانه‌ای از یک نرم‌افزار آموزشی (نرم‌افزار اصول و فنون پرستاری) استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین نمرات پیش آزمون در گروه سخنرانی ۲/۷۰ و در گروه آموزش به روش چند رسانه‌ای ۳/۲۰ بود. میانگین پس آزمون در دو گروه افزایش یافته و به ترتیب ۹/۱۱ و ۱۵/۱۴ بود. تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون در دو گروه آموزشی با انجام آزمون آنالیز واریانس یک طرفه اختلاف معنادار داشت. یافته‌ها نشان داد که این اختلاف در گروه یادگیری به روش چند رسانه‌ای از گروه دیگر متفاوت بود. آزمون آماری نشان داد که بین روش‌های مختلف یادگیری با سطوح یادگیری دانشجویان ارتباط معنادار آماری ($P < 0/001$) وجود دارد.

نتیجه‌گیری: این پژوهش نشان داد که هر دو روش آموزشی بر میزان یادگیری دانشجویان تأثیر داشتند؛ ولی اثر روش آموزشی چند رسانه‌ای، از روش دیگر بیشتر بود. شاید علت این امر، عدم تعامل مناسب دانشجویان با مربی و عدم تخصیص زمان کافی برای یادگیری توسط دانشجو در روش آموزش سخنرانی باشد. انجام مطالعات دیگری با تعداد نمونه بیشتر و در سایر دروس پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: یادگیری، سخنرانی، چند رسانه‌ای، دانشجویان پرستاری، اصول و فنون پرستاری.

بررسی تاثیر نوع رژیم شیمی درمانی AC (آدریامایسین و سیکلوفسفاماید) و CAF (سیکلوفسفاماید، آدریامایسین، فلوتوراسیل) بر شدت خستگی در بیماران مبتلا به سرطان پستان در بیمارستانهای امام رضا (ع) و امید دانشگاه علوم پزشکی مشهد در سال ۱۳۹۱

هادی زارع مرزونی^۱، فاطمه امیری^۲، المیرا نوری خوشه‌حیران^۳

۱- دانشکده علوم پزشکی دزفول- کمیته تحقیقات دانشجویی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی مشهد- کمیته تحقیقات دانشجویی.

۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مامایی.

چکیده:

مقدمه: خستگی یکی از شایع‌ترین عوارض شیمی درمانی در طی درمان سرطان می‌باشد. بدیهی است که شناخت عوامل مؤثر بر خستگی در کنترل آن حائز اهمیت است، لذا هدف از این مطالعه تعیین ارتباط رژیم شیمی درمانی با شدت خستگی در بیماران مبتلا به سرطان پستان تحت شیمی درمانی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع تحلیلی- مقطعی بوده که طی آن ۵۰ زن بیمار مبتلا به سرطان پستان با میانگین سنی (۹/۹ ± ۴۲) تحت شیمی درمانی با رژیم‌های AC (آدریامایسین و سیکلوفسفاماید) و CAF (سیکلوفسفاماید، آدریامایسین، فلوتوراسیل) به شیوه افراد در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها یک پرسشنامه شامل ۳ قسمت: فرم رضایت، اطلاعات دموگرافیک، مشخصات بیماری و درمان و مقیاس درجه بندی شده خستگی بود. خستگی بیمار با استفاده از مقیاس خستگی در سه مقطع (قبل از شروع شیمی درمانی، ۴۸ ساعت بعد از شیمی درمانی دور اول و دوردوم) اندازه‌گیری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های آماری از نرم‌افزار SPSS و جهت بررسی رابطه بین متغیرها از آزمون independent-sample T test استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که رژیم‌های AC و ACF در دوره قبل از شیمی درمانی معنادار نمی‌باشد اما میانگین خستگی ۴۸ ساعت بعد از شیمی درمانی دور اول و دوم در رژیم AC برابر با $1/17 \pm 28/77$ و در رژیم ACF برابر با $1/2 \pm 22/4$ است که تفاوت از نظر آماری معنادار می‌باشد ($P > 0/001$). همچنین هرچه دفعات شیمی درمانی بیشتر باشد، میزان خستگی افزایش می‌یابد ($P = 0/021$).

در این مطالعه میزان خستگی، راه تشخیص، نوع درمان و... بطور جداگانه در هر نفر محاسبه شده است. علاوه بر آن رابطه خستگی با سایر متغیرها، مثل سن، شغل، سابقه فامیلی و... مورد بررسی قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه بیانگر ارتباط بین رژیم شیمی درمانی با شدت خستگی می‌باشد. لذا به نظر می‌رسد، استفاده از رژیم درمانی CAF به جای AC بر کاهش میزان خستگی حاصل از شیمی درمانی مؤثر باشد.

واژگان کلیدی: رژیم شیمی درمانی، سرطان پستان، خستگی

Updates on the Global Prevalence of Methicillin Resistant Staphylococcus aureus (MRSA): Results from Iran

Emran Askari^۱, Fatemeh Soleymani^۱, Arash Arianpoor^۱, Seyed Meghdad Tabatabai^۱,
Aminreza Amini^۱, Mahboobeh Naderi Nasab^{۱,۲}

^۱- Mashhad Medical Microbiology Student Research Group, Mashhad University of Medical Sciences

^۲- Department of Biostatistics, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

^۳- Department of Microbiology, Central Laboratory, Imam Reza Teaching Hospital, Mashhad, Iran

Abstract:

Introduction: Staphylococcus aureus (*S. aureus*) is a prevalent pathogen worldwide. Methicillin Resistant Staphylococcus aureus (MRSA), which is usually multi-resistant in hospitals, has been a daunting challenge for clinicians for more than half a century. The aim of this systematic review and meta-analysis is to determine the relative frequency (R. F.) of MRSA in different regions of Iran.

Methods: Search terms “Staphylococcus aureus”, “Methicillin”, “mecA” and “Iran” were used in PubMed, Scirus and Google Scholar. Two Persian scientific search engines and ten recent national congresses were also explored. Articles/abstracts, which used clinical specimens and had done PCR to detect the mecA gene, were included in this review. Comprehensive Meta-Analysis and Meta-Analyst software used for statistical analysis.

Results: Out of ۲۶۹۰ results found in the mentioned databases, ۴۸ articles were included in final analysis. These studies were done in Ahvaz, Falavarjan, Fasa, Gorgan, Hamedan, Isfahan, Kashan, Mashhad, Sanandaj, Shahrekord, Shiraz, Tabriz, Tehran and Tonekabon. Pooled estimation of ۷۴۶۴ *S. aureus* samples showed ۵۲.۷% ± ۴.۷ (۹۵% confidence interval [CI]) of strains were mecA positive. MRSA R. F. in different studies varied from ۲۰.۴۸% to ۹۰% in Isfahan and Tehran, respectively. A moderate heterogeneity ($I^2=۴۸.۵\%$) of MRSA R. F. among studies conducted in Tehran (ranging from ۲۸.۸۸% to ۹۰%, mean ۵۲.۷% [۹۵% CI: ۴۶.۶%-۵۸.۸%]) was found.

Conclusion: According to the results of this study, MRSA R. F. in Iran is in the high range. Thus, measures should be taken to keep the emergence and transmission of these strains to a minimum.

Keywords: Staphylococcus aureus, MRSA, mecA gene, Meta-analysis, Iran

مقایسه ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی و میکروبی پنی‌های عرضه شده در

شهرستان شاهرود با استاندارد ملی در سال ۱۳۹۰

اشرف نظریان^۱، مجید عرب‌عامری^۱، محسن عباسی‌بسطامی^۱، نگار عباسی‌بسطامی^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، معاونت غذا و دارو- اداره نظارت بر مواد غذایی آرایشی و بهداشتی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی کارشناسی مهندسی بهداشت محیط.

چکیده:

مقدمه: در ایران پنیر به دو صورت پاستوریزه و سنتی تهیه و عرضه می‌گردد. مصرف این فراورده‌های لبنی در صورت آلودگی آن به میکروارگانیسم‌های پاتوژن سبب مسمومیت و عفونت‌های غذایی شده و سلامت افراد را به خطر انداخته و موجب زیان‌های اقتصادی- اجتماعی قابل توجهی می‌شود.

مواد و روش‌ها: از این مطالعه توصیفی- تحقیقی که در سال ۱۳۹۰ انجام شد. مقایسه ویژگی‌های شیمیایی و میکروبی پنی‌های سنتی و پاستوریزه عرضه شده در شهرستان شاهرود می‌باشد. لذا ۵۰ نمونه در شرایط استریل به آزمایشگاه منتقل و بر اساس استانداردهای مربوط آزمایش گردید.

یافته‌ها: پنی‌های سنتی: میانگین اسیدیته ۱/۸ (حداقل ۰/۸۵)، ۴/۸ Ph (حداکثر ۴/۹)، میانگین نمک ۲، میانگین رطوبت ۴۸، کلی فرم ۲٪، اشرشیا کلی ۵٪، استافیلوکوکوس اورئوس کوگولاز مثبت ۱٪، سالمونلا در ۲۵ گرم منفی بود و کپک و مخمر ۶٪ بود. پنی پاستوریزه: کلی فرم ۱٪، اشرشیا کلی ۱٪، استافیلوکوکوس اورئوس کوگولاز مثبت ۲٪، کپک و مخمر ۱۲٪ بود. میانگین اسیدیته (بر حسب اسید لاکتیک)، ۴ Ph، میانگین نمک ۱/۹، میانگین رطوبت ۵۳ و چربی ۳٪ بود.

نتیجه‌گیری: وضعیت کلی نشان دهنده آلودگی میکروبی شدید تر در پنی‌های غیر پاستوریزه در مقایسه با پنی‌های پاستوریزه می‌باشد، که بیانگر عدم رعایت ضوابط بهداشتی در حین تولید این محصول می‌باشد. بنابراین در مصرف پنی‌های سنتی توسط عموم مردم اطلاع رسانی لازم می‌بایستی صورت گرفته باشد و با تولید کنندگان غیر مجاز برخورد لازم صورت گیرد.

واژگان کلیدی: پنی سنتی، پنی پاستوریزه، ویژگی‌های فیزیکی شیمیایی

مقایسه اثر افزودن اپی نفرین ۱۰۰۰: ۱ با ۱: ۱۰۰۰۰ به لیدوکائین و فنتانیل بر طول مدت بیحرکتی، تغییرات همودینامیک و بیدردی در بیحسی نخاعی عمل جراحی سزارین

آرش حمزه‌ای، سیدحسین ناظمی، علی عالمی، آرزو داوری‌نیا

چکیده:

مقدمه: برای بهبودی اعمال جراحی مختلف روشهای متفاوت وجود دارد که در این میان برای اعمال جراحی قسمتهای تحتانی شکم و اندام تحتانی و بویژه سزارین، بیحسی نخاعی از جایگاه ویژه ای بر خوردار است. این مطالعه باهدف مقایسه اثرافزودن اپی نفرین ۱: ۱۰۰۰ با ۱: ۱۰۰۰۰ به لیدوکائین و فنتانیل بر طول مدت بیحرکتی، تغییرات همودینامیکی و بیدردی در بیحسی نخاعی در جراحی سزارین انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده در دو گروه بود که به صورت دو سوکور اجرا شد. نمونه گیری به صورت سرشماری بود. نمونه‌های پژوهشبه صورت تصادفی به دو گروه "الف" و گروه "ب" تخصیص داده شدند. داده‌ها پس از جمع‌آوری، وارد نرم‌افزار SPSS شده، با کمک آزمونهای مناسب آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی (انحراف معیار) نمونه‌ها در گروه مداخله و شاهد به ترتیب ۲۹/۳(۴/۴) و ۲۸/۲(۴/۵) سال بود. میانگین (انحراف معیار) فشار خون سیستولیک در گروه مداخله و شاهد به ترتیب ۱۱۵/۹(۱۳/۵) و ۱۱۹/۱(۱۷/۵) و فشار خون دیاستولیک به ترتیب ۷۳/۶(۱۰/۳) و ۷۷/۵(۹/۸) بود. میانگین (انحراف معیار) ضربان قلب در دو گروه مداخله و شاهد به ترتیب ۹۴/۲(۱۱/۴) و ۹۷(۱۵) بود. براساس یافته‌های مطالعه حاضر در مقایسه بین دوغلظت متفاوت اپینفرین همراه با داروی لوکال آنستتیک در بیحسی نخاعی از نظر طول مدت بیحرکتی و بیدردی و نیز متغیرهای همودینامیک و بروز تهوع و استفراغ تفاوت معناداری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: در صورتیکه اپینفرین ۱: ۱۰۰۰۰ در بازار دارویی جایگزین شکل مرسوم آن یعنی ۱: ۱۰۰۰ گردد، شکل جدید دارویی در بیحسی نخاعی قابل استفاده خواهد بود.

واژگان کلیدی: سزارین، بیحسی نخاعی، طول مدت بیحرکتی، طول مدت بیدردی، متغیرهای همودینامیک.

شیوع دیابت حاملگی و عوامل خطر ساز مرتبط با آن در زنان باردار

محمد حسینیخانی^۱، سمیه معصومی^۲

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده ی پرستاری و مامایی زنجان.

چکیده:

مقدمه: علیرغم بهبود به دست آمده در نتایج بارداری در سالهای اخیر دیابت شایعترین عارضه طبی در حاملگی است که به عدم تحمل گلوکز که اولین بار در طی بارداری شروع و یا تشخیص داده شود دیابت بارداری میگویند که در صورت عدم تشخیص به موقع میتواند عوارض جدی در مادر و جنین ایجاد میکند لذا هدف این مطالعه تعیین میزان شیوع و عوامل خطر دیابت حاملگی و روشهای پیشگیری آن در زنان باردار میباشد

مواد و روشها: این مطالعه به صورت مروری است که با استفاده از جستجو مقالات در فیلد عنوان در سایت مقالات فارسی (SID) و انگلیسی (Google Scholar) انجام گرفته که از سه کلید واژه شیوع عوامل خطر، دیابت حاملگی و زنان باردار استفاده شده در مرحله ی اول ۴۷ مقاله یافت شد. از میان آنها ۱۵ مقاله مرتبط با موضوع که اخیرا منتشر شدند مورد بررسی قرار گرفتند.

یافتهها: مطالعات اخیر بیان میکند مهمترین عوامل خطر دیابت بارداری چاقی، سابقه ماکروزومی، سابقه دیابت در اقوام درجه اول، مادران دارای دیابت نوع دو، سابقه قبلی دیابت بارداری، سابقه تولد نوزاد با وزن بیش از ۴ کیلوگرم، تولدنوزاد مرده، سن بالای ۲۵ سال و متعلق بودن به یک گروه نژادی میباشد.

نتیجه گیری: مطالعات نشان میدهد چاقی، سن بالا و سابقه دیابت بارداری خطر دیابت بارداری را افزایش میدهد و زنان مبتلا به دیابت بارداری و جنین در معرض خطر بالاتری برای ابتلا به عوارض بارداری و عوارض متابولیک نوزاد قرار دارند. جهت کاهش میزان عوامل خطر و عوارض دیابت بارداری غربالگری دیابت به ویژه در مادران با سابقه فامیلی دیابت بارداری، چاق و با سن بالا انجام گیرد همچنین زمینه شناخت مهمترین عوامل ایجادی این بیماری را فراهم سازد تا با صرف هزینه و فرصت کمتر در پیشگیری از بیماری شاهد کاهش بروز بیماری و پیامدهای آن باشیم.

واژگان کلیدی: شیوع عوامل خطر، دیابت حاملگی و زنان باردار.

بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت و اضطراب اجتماعی در دانشجویان دانشگاه

علوم پزشکی مشهد

محمد واحدیان شاهرودی^۱، نسیم میرزایی^۲، الهه لعل منفرد^۲، میترا دوگونچی^۲، مهدیه سپاهی^۲، داوود رباط سرپوشی^۲

۱- عضو هیئت علمی گروه بهداشت و مدیریت، مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده:

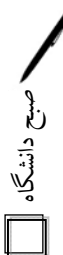
مقدمه: تجربه اضطراب از سوی دانشجویان، اثرات منفی بر عملکرد علمی آنها در دوران تحصیل و بر سلامت روانی و عملکرد شغلی آنها در آینده دارد. در این راستا، حجم رو به رشد تحقیقات صورت گرفته پیرامون مبحث اعتیاد به اینترنت در دانشجویان، نشان دهنده آن است که این موضوع نوعی اختلال روانشناختی- اجتماعی است و افراد معتاد به اینترنت، پیامدهای منفی حاصل از آن مانند افسردگی، اضطراب و غیره را تجربه می‌کنند. با توجه به برآیندهای منفی اضطراب اجتماعی و اعتیاد به اینترنت بر عملکرد علمی دانشجویان در دوران تحصیل و بر آینده شغلی و زندگی آنها، مطالعه حاضر با هدف تعیین رابطه بین اضطراب اجتماعی و اعتیاد به اینترنت و مولفه‌های آن در میان دانشجویان انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش توصیفی- تحلیلی جامعه‌ی آماری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد هستند، تعداد ۹۲ نفر به شیوه نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از یک پرسشنامه چهار قسمتی که شامل فرم رضایت، مشخصات دموگرافیک، آزمون کارول گلاس (شامل دو قسمت افکار مثبت و افکار منفی) و آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ استفاده شد. اعتبار آزمون توسط اعتبار محتوی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۸۶ درصد برای آزمون گلاس و ۹۱ درصد برای آزمون یانگ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها، از نرم افزار spss ۱۶ استفاده شد.

یافته‌ها: در این بررسی ۸/۹٪ دانشجویان مرد، ۹۱/۱٪ زن، ۸۳٪ مجرد، ۱۸٪ متاهل، ۲۳/۳٪ دکتری، ۱۷/۸٪ ارشد و ۵۸/۹٪ در مقطع کاردانی و کارشناسی بودند و میانگین سنی آنها $22/26 \pm 2/5$ بود. طبق آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین نمره اینترنت و نمره افکار مثبت و منفی رابطه معناداری وجود نداشت. آزمون آماری تی اختلاف معناداری را بین میانگین نمره افکار مثبت و میزان وابستگی به اینترنت نشان داد بطوریکه میانگین نمره افکار مثبت در کاربران معمولی (۲۳/۱۰/۵۸) و در کاربران در معرض خطر (۹۳/۱۱/۹۳) (۰/۰۱ = p) بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس تفسیر پرسشنامه کارول گلاس کاربران در معرض خطر دارای اضطراب پایین و کاربران معمولی دارای اضطراب بالین هستند. برگزاری کارگاهها و اجرای برنامه‌های آموزشی در جهت مهارت‌های اجتماعی و استفاده صحیح از اینترنت برای کاهش اضطراب اجتماعی پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: اعتیاد اینترنتی، اضطراب اجتماعی، آزمون کارول گلاس، دانشجویان

مروری نظام‌مند بر مفاهیم خطاهای پزشکی

الهام موحدکر^۱، میناسادات‌هاشمی‌پرست^۲

- ۱- دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت؛ گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۲- دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت؛ گروه آموزش بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.

چکیده:

مقدمه: تمرکز بر مرحله برنامه ریزی در نظام حاکمیت بالینی به دانش شاغلین طبابت در مورد بیمار، کیفیت رویه‌ها، درمانها و داروها بستگی دارد، شناخت تمایز فوق‌الذکر در مورد گونه‌های خطا از اهمیت شایانی برخوردار است. به منظور فراهم نمودن زمینه‌ای برای بحث ضروری است تعاریفی از خطاهای پزشکی ارائه نمود. هدف پژوهش حاضر «تبیین مفاهیم خطاهای پزشکی» می‌باشد.

مواد و روش‌ها: مطالعه مروری نظام‌مند حاضر با استفاده از کلید واژه‌های patient safety و medical errors و معادلهای فارسی آنها از دیتابیس‌های Google scholar, Medline, pubmed, Elsevier, Science Direct, Ebscohost, SID و Magiran، موتورهای جستجوگر یاهو و گوگل، مجلات معتبر، وبسایت‌های مرتبط و سایر منابع از بازه زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۲ انجام گرفت. بعد از بررسی عنوان، چکیده، متن کامل مقالات پیدا شده و حذف مقالاتی که ارتباط ضعیفی با اهداف مطالعه داشتند، مقالات انتخاب شده به طور کامل و نتایج آنها با استفاده از Extraction Table خلاصه گردید.

یافته‌ها: نتایج جستجو شامل ۲۵۶۴ مقاله بود که در نهایت ۱۸۷ مقاله وارد مطالعه شدند. نتیجه بررسی ۱۸۷ مقاله ۵۸ تعریف بود که تقریباً تمام حیطه‌های خطاهای پزشکی را تحت پوشش قرار می‌داد. تعاریف انتخاب شده در ۷ دسته و ۱۲ نوع تقسیم‌بندی شد.

نتیجه‌گیری: بکارگیری تعاریف کلیدی شناسایی شده در پژوهش حاضر در زمینه تمیز انواع خطاهای پزشکی و هدایت پژوهش‌های بعدی در زمینه پیشگیری از بروز خطاهای پزشکی در چارچوب رویکرد حاکمیت بالینی می‌تواند سودمند باشد.

واژگان کلیدی: خطاهای پزشکی، پیشگیری، ایمنی بیمار.

بررسی افت شنوایی رانندگان تاکسی شهرستان فریدونکنار در سال ۱۳۹۱

طاهره راعی‌بندی^۱، مژگان اصغری^۲، مرتضی فیاض‌پور^۳

۱- کارشناس ارشد بهداشت حرفه‌ای- شبکه بهداشت و درمان شهرستان فریدونکنار.

۲- کارشناس بهداشت حرفه‌ای- شبکه بهداشت و درمان شهرستان فریدونکنار.

۳- کارشناس بهداشت حرفه‌ای- شبکه بهداشت و درمان شهرستان فریدونکنار.

چکیده:

مقدمه: صوت یکی از فاکتورهای تهدید کننده سلامت کارگران در مشاغل گوناگون محسوب می‌شود. سازمان بهداشت جهانی میزان خسارت روزانه ناشی از سروصدا را در حدود ۴ میلیون دلار برآورد کرده است. راننده به سبب کار روی ماشین آلات قدیمی و معیوب، وجود جاده‌های پر از دست انداز و سروکار داشتن با توده‌های مردم، در طول شیفت کاری در معرض صدای بالایی قرار دارند. مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان افت شنوایی در رانندگان تاکسی شهرستان فریدونکنار انجام شد.

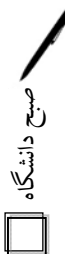
مواد و روش‌ها: در این مطالعه ی توصیفی مقطعی وضعیت شنوایی ۵۱ نفر از رانندگان تاکسی مورد بررسی قرار گرفت. پس از ثبت اطلاعات دموگرافیکی، جهت بررسی وضعیت شنوایی از دستگاه اودیومتر مدل HNV۸۳ شرکت فن آذرخش استفاد شد. آستانه شنوایی گوش چپ و راست بطور مجزا در فرکانسهای شنوایی اندازه گیری و در برگه‌های اودیوگرام ثبت گردید. میانگین سطح آستانه شنوایی در فرکانس‌های شنوایی برای هر یک از گوش‌ها محاسبه شد. کلیه اطلاعات با نرم‌افزار SPSS ۱۷ آنالیز شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که بالاترین و پایین ترین سن رانندگان به ترتیب برابر ۶۳ و ۲۶ سال و متوسط سن آنها ۴۰ سال می‌باشد. متوسط سابقه رانندگان ۳.۶ سال بوده است.

میانگین آستانه شنوایی در فرکانسهای ۵۰۰ تا ۴۰۰۰ هرتز، گوش راست و گوش چپ به ترتیب برابر ۱۵/۴ dB و ۱۵/۸۸ بوده است. محاسبه NIHL نشان داد که تنها ۴/۸٪ از رانندگان در گوش چپ و ۲/۴٪ از آنها در گوش راست دچار کاهش شنوایی از نوع جزئی بودند.

نتیجه‌گیری: در بسیاری از مطالعات کاهش شنوایی را در میان رانندگان با شیوع ۳۲/۶٪ تا ۵۵/۴٪ بیان کرده اند. در مطالعه‌ای که توسط لوپس و همکاران در سال ۲۰۰۹ در بین رانندگان انجام شد، نشان داده شد که آستانه ی شنوایی ۲۲٪ از رانندگان در فرکانس‌های ۳۰۰۰ تا ۶۰۰۰ هرتز بالا بوده و با افزایش سن، مقدار آن افزایش می‌یابد. نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که افت شنوایی رانندگان بسیار جزئی می‌باشد که علت آن می‌تواند نبود ترافیک در معابر و خیابان‌ها و کم بودن تعداد منابع تولیدکننده صدا در این شهرستان باشد.

واژگان کلیدی: افت شنوایی، رانندگان تاکسی، NIHL، صدا

بررسی تعیین‌کننده‌های رفتار پیشگیری‌کننده از عفونت ادراری در زنان باردار براساس سازه‌های مدل اعتقاد بهداشتی در شهرستان نایین سال ۱۳۹۱

انسیه شریفی

چکیده:

مقدمه: عفونت دستگاه ادراری یکی از شایعترین عوارض پزشکی بارداری و شایعترین عفونت باکتریال در طی حاملگی به حساب می‌آید. هدف از این مطالعه بررسی تعیین‌کننده‌های رفتار پیشگیری‌کننده از عفونت ادراری در زنان باردار براساس سازه‌های مدل اعتقاد بهداشتی است به امید اینکه نتایج مطالعه بتواند گامی مؤثر در ارتقاء سلامت مادران باردار باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی-تحلیلی، روی ۲۰۷ نفر زنان باردار مراجعه‌کننده به مرکز بهداشتی-درمانی نایین که به صورت تصادفی انتخاب شدند انجام پذیرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه شامل اطلاعات دموگرافیک، آگاهی، نگرش و عملکرد براساس سازه‌های الگوی اعتقادی بهداشتی بود، روایی و پایایی پرسشنامه قبل‌مورد بررسی قرار گرفته بود. اطلاعات حاصله وارد SPSS و با استفاده از روش آماری با توجه به جامعه مورد مطالعه (من ویتنی، کروسکالوالیس) تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میانگین و انحراف معیار افراد از نظر سنی $27 \pm 6/62$ بود و بیشترین افراد تحصیلات دیپلم را دارا بودند و در مجموع ۱۸۳ نفر خانه دار بودند نسبت میزان آگاهی و نگرش با متغیر سطح تحصیلات معنادار شده ترتیب $(P=0/008$ و $0/004$) و در سازه‌های الگو شدت موانع درک شده با متغیر سن معنادار شد $(P=0/04)$. بین نمره آگاهی و نگرش ۲ و عملکرد با سازه‌های الگوی اعتقادی بهداشتی همبستگی مثبت معناداری وجود داشت و در مجموع همبستگی معناداری بین سازه‌های الگو وجود داشت $(P<0/001)$.

نتیجه‌گیری: مدل اعتقاد بهداشتی توانست به‌عنوان ابزاری در ارزیابی و وضعیت زنان باردار در زمینه عفونت ادراری مؤثر واقع گردد، پیشنهاد می‌شود برنامه آموزشی براساس الگوی اعتقاد بهداشتی در ارتقای رفتارهای پیشگیری‌کننده از عفونت ادراری برای زنان باردار در نظر گرفته شود.

واژگان کلیدی: عفونت ادراری، بارداری، مدل اعتقاد بهداشتی، شهرستان نایین

سیرو پیش آگهی بیماران مبتلا به سرطان پستان با توجه به شاخص‌های کلینیکی و پاراکلینیکی طی سال ۹۰-۸۹ در بیمارستان موسی بن جعفر (ع) مشهد

فاطمه امیری^۱، المیرا نوری خشه‌حیران^۲، مجید حسن‌زاده^۳

- ۱- دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه- کمیته تحقیقات دانشجویی.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مامایی.
- ۳- دانشکده علوم پزشکی تربت حیدریه- عضو هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: کانسرپستان از علل مهم مرگ و میر در سراسر جهان است. تقریباً از هر ۱۱ زن یک نفر به کانسر پستان مبتلا می‌شود هدف از این مطالعه بررسی روند بیماری با توجه به شاخص‌های کلینیکی و پاراکلینیکی در بیماران مبتلا به سرطان مراجعه کننده به مراکز تشخیص شهر مشهد می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه با بررسی کل پرونده‌های بیماران مبتلا به سرطان پستان که طی سالهای ۸۹-۹۰ در مراکز تشخیص و درمانی شهر مشهد تحت درمان بوده اند اطلاعات فردی و آزمایشگاهی این افراد را جمع آوری نموده پس از جمع آوری اطلاعات به کمک نرم‌افزار SPSS و t-test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند.

یافته‌ها: این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی بوده که در مجموع ۶۵ بیمار مورد بررسی قرار گرفته اند که در اکثر موارد نمونه هیستولوژی از نوع Invasiveductal بود ۴۵ نفر طی این بررسی زنده مانده بودند و بقیه فوت کرده بودند متوسط سنی این بیماران حدود ۳۵ سال بود متوسط زمان بروز علائم تا زمان مراجعه در بیماران زنده ۲/۶ ماه و در بیمارانی که فوت کرده بودند ۳/۴ ماه بود زنده ماندن بیماران با علائمی مانند متوسط ESR، ساینز توده، روش جراحی و درمان‌های کمکی استفاده شده ارتباط معناداری داشته است ($P < 0/05$). بیشترین میزان بهبود در مراحل ۱ و ۲ و بیشترین میزان عود در مرحله ۴ دیده شد بیشترین لفادنوپاتی در بیمارانی بود که درگیری ربع فوقانی راست سینه داشتند و کمترین آن در گروهی دیده شده که درگیری در ربع تحتانی راست داشتند. برخی شاخص‌های پاراکلینیکی مانند ALK-P و متوسط ESR با شاخص‌های کلینیکی مانند عود یا بهبودی بیمار ارتباط معناداری داشته است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌گردد آموزشهای عمومی جهت مراجعه برای معاینه پستان در سنین پائین تر صورت گرفته و در صورت احساس توده پستان اقدامات تشخیصی و درمانی زودتر انجام شود.

واژگان کلیدی: سرطان پستان، پیش آگهی، شاخص‌های پاراکلینیکی

بررسی سلامت معنوی در بیماران مبتلا به سرطان در بیمارستان امید مشهد-

۱۳۹۱

حسین ابراهیمی پور^۱، مرجان وجدانی^۲، علی وفائی نجار^۳، یاسمین مولوی طالقانی^۴، عارفه پور طالب^۴، فاطمه نظام دوست^۴، امین رضا امینی^۵، نسرین رستمی^۶، نسیم میرزایی^۷

- ۱- استادیار، مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، گروه بهداشت و مدیریت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۳- دانشیار، گروه پزشک خانواده، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۴- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۵- دانشجوی کارشناسی ارشد آمار زیستی، گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۶- دانشجوی کارشناسی ارشد بهداشت محیط، گروه بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
- ۷- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، گروه بهداشت و مدیریت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده:

مقدمه: سلامت معنوی نیروی یگانه ای است که ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی را هماهنگ می‌کند و جهت سازگاری با بیماری لازم است. با توجه به شیوع زیاد سرطان و تاثیر مخرب آن بر سلامت معنوی، مطالعه ای با هدف بررسی سلامت معنوی بیماران مبتلا به سرطان در بیمارستان امید مشهد انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی و به صورت مقطعی در تیر ماه ۱۳۹۱ در بیمارستان امید مشهد انجام گرفته است. جامعه پژوهش شامل ۱۰۶ نفر از بیماران سرطانی بستری در بیمارستان امید می‌باشند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه پالوتزین - الیسون (سال ۱۹۸۲) بوده و داده‌ها به روش نمونه‌گیری آسان (در دسترس) و به صورت میدانی گردآوری شده و با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار)، آزمون همبستگی (ضریب معنی‌داری ۰.۰۵) و با استفاده از نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: از کل ۱۰۶ بیمار مبتلا به سرطان، ۴۵٪ مرد، ۵۴٪ زن بودند و محدوده سنی شرکت کنندگان در این مطالعه از ۹۰-۱۶ سال بود. از نظر نوع سرطان ۹۰٪ از بیماران سرطان دستگاه گوارش، ۳٪ ۱۲٪ دستگاه ادراری- تناسلی، ۳٪ ۱۲٪ دستگاه تنفس، ۴٪ ۹٪ سرطان سینه، ۶٪ ۶٪ عضلانی - اسکلتی، ۷٪ ۵٪ سرطان خون و دستگاه لنفاوی، ۹٪ ۱۱٪ دستگاه عصب مرکزی و ۹٪ ۰٪ مبتلا به سایر انواع سرطان‌ها بودند. میانگین کل نمره سلامت معنوی بیماران ۱.۲ ± ۹۷ و میانگین نمره سلامت مذهبی و وجودی آنها به ترتیب ۶.۴ ± ۱.۵۲ و ۸.۴ ± ۴.۸ بود. بین سلامت معنوی بیماران با متغیرهای مورد بررسی (سن، مدت ابتلا به سرطان، سطح تحصیلات و وضعیت تاهل)، ارتباط آماری معناداری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: در سطح‌بندی سلامت معنوی، بسیاری از بیماران مبتلا به سرطان از سلامت معنوی متوسطی برخوردار بودند. همچنین سطح سلامت مذهبی بیماران بالاتر از سلامت وجودی آنان بود که این امر با توجه به فرهنگ جامعه ما طبیعی به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: سلامت معنوی، سرطان، بیمارستان

بررسی اقدام به خودکشی در زنان ایران

مژگان عظیمی^۱، الهام ارغوانی^۲

۱- دکترای جامعه‌شناسی اقتصاد و توسعه استادیار پژوهش جهاد دانشگاهی مشهد، گروه پژوهشی علوم اجتماعی.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مامایی.

چکیده:

مقدمه: خودکشی (suicide) را میتوان اقدام آگاهانه در آزار خود که به مرگ منتهی میگردد تعریف نمود. طبق امار سازمان بهداشت جهانی سالانه بیش از پنج میلیون نفر در جهان اقدام به خودکشی میکنند که تقریباً پانصد هزار، آن منجر به مرگ میشود. در ایران ۶۲٪/کسا نی که اقدام به خودکشی میکنند میمیرند. با توجه به اهمیت پدیده خودکشی و پیامدهای آن در جامعه و در خانواده، مطالعه و بررسی خودکشی به خصوص در زنان از لحاظ اجتماعی، فرهنگی و روانشناختی حائز اهمیت است. هدف از این مقاله مروری بررسی مطالعات انجام شده در زمینه اقدام به خودکشی در میان زنان ایران بود

مواد و روش‌ها: این مطالعه مطالعه ای مروری است که با جستجو در پایگاههای اطلاعاتی از قبیل مدلیب، Google SID, scolar، با مطالعه ۱۷ مقاله و ۱۳ کتاب انجام شد.

یافته‌ها: میزان خودکشی در ایران طی دودهمه اخیر رشد معناداری داشته است. میزان اقدام به خودکشی در میان زنان بیشتر از مردان است. آنها در اغلب موارد با خوردن داروهای آرام بخش و در برخی مناطق، از طریق خودسوزی، اقدام به خودکشی می‌کنند علت و روش خودکشی در میان زنان استان‌های کشور متفاوت است

نتیجه‌گیری: بر خلاف خودکشی که میزان اقدام به آن در میان زنان بیشتر ولی میزان موفقیت در آنها کمتر از مردان است در خودسوزی میزان اقدام و میزان موفقیت در زنان در مقایسه با مردان بیشتر است. نتایج این مطالعه نشان میدهد که افزایش خودکشی در میان زنان بیشتر ناشی از ناهنجارهای اجتماعی است که بر پایه نظریه دورکیم است. به نظر میرسد داشتن تحصیلات و شغل خارج از منزل، حمایت خانواده و مذهب به زن کمک میکند تا در برابر ناملایمات زندگی سر فرود نیاورد و به سمت خودکشی سوق پیدا نکند. کمک مسئولان و خود زنان در حفظ احترام به جایگاه زنان در خانواده و جامعه حائز اهمیت است.

واژگان کلیدی: خودکشی زنان، خودکشی زنان در ایران، عوامل مؤثر در خودکشی

بررسی بار آلودگی باکتریولوژی شیرینی‌های خامه‌ای عرضه شده در

قنادی‌های شهر شاهرود در سال ۹۰

غلامعلی شریفی عرب^۱، مجید عرب‌عامری^۲، محسن عباسی‌بسطامی^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- معاونت بهداشتی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- معاونت غذا و دارو.

چکیده:

مقدمه: بیماری‌های ناشی از غذا، طیف گسترده‌ای از بیماری‌ها را تشکیل می‌دهد و از سوی فراورده‌های قنادی بخش مهمی از مواد غذایی مصرفی انسان را تشکیل می‌دهند که با توجه به میزان بالای مصرف و همچنین احتمال بالای آلودگی میکروبی این محصول، این مطالعه با هدف بررسی میزان آلودگی باکتریایی شیرینی‌های خامه‌ای انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: جهت دستیابی به اهداف مطالعه، از ۱۸ قنادی سطح شهر شاهرود تعداد ۵۴ نمونه اخذ و آزمون‌های میکروبی لازم بر اساس استانداردهای ملی ایران انجام گرفت و سپس داده‌ها با استفاده از آزمون‌های فراوانی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که آلودگی ۳۹/۲ درصد از نمونه‌ها به اشرشیا کلی ۲۵/۶ درصد به کلیفرم و ۱۵ درصد به استافیلوکوکوس اورئوس، ۱/۵ درصد به کپک بیش از استانداردهای تعیین شده بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه میزان آلودگی باکتریولوژیکی شیرینی‌های خام قابل توجه می‌باشد. لذا استفاده از مواد اولیه سالم و مرغوب و رعایت بهداشت فردی و ابزار کار و افزایش آگاهی کارکنان دخیل در تهیه و توزیع این محصول و تشدید نظارت اینگونه مراکز در بهبود و کاهش آلودگی ضروری و حائز اهمیت می‌باشد کنترل و نظارت بر عملکرد به‌کارگیری راه‌های مختلف برای کنترل فساد میکروبی مخصوصاً رشد باکتری‌ها و کپک‌ها شامل استفاده از مواد اولیه سالم و بهداشتی و ارتقاء سطح آگاه‌یهای بهداشتی افراد دخیل در تهیه و توزیع این فراورده‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: آلودگی، مواد غذایی.

ارزیابی روند تحصیلی دانشجویان رشته‌ی پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم

پزشکی سمنان، طی ده سال تحصیلی (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹)

حامد رضایی^۱، سمیرا مهرعلیزاده^۲، سجاد حشمتی‌فر^۳، رامین بازکی^۴

- ۱- نویسنده ی مسئول، دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.
- ۲- عضو هیئت علمی، رئیس دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.
- ۳- دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.
- ۴- عضو هیئت علمی، معاونت دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان.

چکیده:

مقدمه: دوره‌ی علوم پایه، اولین مرحله‌ی تحصیل دانشجویان پزشکی در دانشگاه است؛ به طوری که بروز مشکل در این دوره، می‌تواند باعث ایجاد مشکلات بیشتر آموزشی در مقاطع بالاتر و حتی آینده‌ی کاری افراد شود؛ از سویی دیگر، ارزیابی روند تحصیلی در این دوره، آن هم در بازه‌های زمانی طولانی مدت، می‌تواند دید گسترده‌تری جهت برنامه‌ریزی‌های حتی کلان آموزشی پیش رو، فراهم آورد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه‌ی گروهی- تاریخی، تمام دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان، که در یکی از سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹، در آزمون جامع علوم پایه شرکت کرده بودند، به روش سرشماری انتخاب شدند؛ اطلاعات آن‌ها در این آزمون، با کسب اجازه از مسئولین آموزش، جمع‌آوری گردید و به روش توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد کل افراد در این پژوهش، ۳۱۶ نفر، بیشترین تعداد مربوط به شهریور ۱۳۸۶ (۳۲ نفر) و کمترین، مربوط به شهریور ۱۳۸۵ (۳ نفر) بود. بهترین وضعیت، به اسفند ۱۳۸۵ (با میانگین ۱۴۵)، و ضعیف‌ترین، به شهریور ۱۳۸۶ (با میانگین ۱۰۰) مربوط می‌شد. در کل، نمرات گروه‌های آزمون اسفندماه (با میانگین ۱۲۸/۸)، وضعیت بهتری نسبت به شهریورماه (با میانگین ۱۱۴/۲)، و نمرات در ۵ سال اول (با میانگین ۱۲۵/۷)، وضعیت بهتری نسبت به ۵ سال دوم (با میانگین ۱۱۷/۱) داشت. بهترین وضعیت، در درس آسیب شناسی، باکتری شناسی، فیزیولوژی و ایمنی شناسی، و ضعیف‌ترین، در درس فیزیک پزشکی، جنین شناسی و بهداشت عمومی مشاهده شد.

نتیجه‌گیری: علت یابی ضعف و یا پیشرفت در دروس مختلف، امری ضروری و پیشنهادی برای دانشکده‌ی پزشکی این دانشگاه است؛ همچنین، ارزیابی‌های طولانی مدت آموزشی، در جهت برنامه‌ریزی‌های منطقی، به پژوهشگران سایر دانشگاه‌ها توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: ارزیابی، وضعیت آموزشی، امتحان جامع، علوم پایه.

بررسی درمان زبان پریشی با استفاده از آهنگ درمانی

سهیل روزبه^۱، زهرا کمیاب^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس ارشد آموزش زبان- مدرس دانشکده بهداشت.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کارشناس ارشد آموزش.

چکیده:

مقدمه: زبان پریشی (aphasia) نوعی اختلال مغزی است. این اختلال بر حسب میزان و جایگاه آسیب دیده در مغز به گونه‌های متنوعی ظاهر می‌شود. تعریف قابل قبول برای زبان پریشی در نتیجه آسیب مغزی عبارت است از اختلالی که در آن پردازش و تولید زبان در همه یا بعضی از مهارت‌های زبانی دچار اختلال و نابسامانی شود. زبان پریشی در فرد نوعی احساس ناتوانی ایجاد می‌کند، در نتیجه احساس افسردگی، اضطراب و ناکامی نیز به همراه دارد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی-مقطعی بر روی ۲۳ نفر از بیماران زبان پریش انجام شده و با توجه به ناموفق بودن روش شرطی سازی و تحریک زبانی در درمان زبان پریشی از آن‌ها خواسته شد تا از آهنگ درمانی برای درمان زبان پریشی آنها استفاده کنند.

یافته‌ها: در روش آهنگ درمانی از درگیر کردن نیم کره ی راست بهره جویی می‌شود. نیم کره ی راست مغز گرچه برای زبان غیر فعال (non-dominant) است ولی علاوه بر فعالیت‌های دیگر در خدمت الگوهای آهنگین، وزن و مشخصات آهنگین گفتار قرار می‌گیرد. در این صورت نیم کره ی راست مغز می‌تواند به‌عنوان یاری دهنده نیم کره ی غالب آسیب دیده عمل کند. از این رو توانایی‌های زبانی باز داری شده نیم کره ی غیر غالب (نیم کره ی راست) را با برانگیخته شدن آن و تجدید سازمان فرایندهای بین نیم کره‌ها می‌توان افزایش داد. در این روش از آن‌ها خواسته شد به مدت ۶ ماه با گوش دادن به آهنگ‌ها، آواز خوانی کنند و الگوهای آهنگین زبان را بر اساس وزن و آهنگ زبان گفتاری تکرار کنند. در این روش طول جملات و میزان دشواری‌های فعالیت زبانی ۶۱٪ از زبان پریش‌های بروکا در حد قابل ملاحظه ای افزایش یافت.

نتیجه‌گیری: روش آهنگ درمانی روی بیماران زبان پریش بروکا تاثیر قابل ملاحظه ای داشت، اما هیچ تاثیری بر روی زبان پریشی ورنیکه نداشت.

واژگان کلیدی: زبان پریشی، زبان پریشی ورنیکه، زبان پریشی بروکا، آهنگ درمانی.

بررسی رابطه نگرش مذهبی و سلامت روان در دانشجویان دانشکده بهداشت مشهد در**سال ۹۱-۱۳۹۰****حسین ابراهیمی پور^۱، علی تقی پور^۱، آمنه فاضلی بختیار^۲، زهرا زحمتکش^۳، علی وفا بی نجار^۳، مرجان وجدانی^۴**

۱- استادیار، مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

۲- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

۳- دانشیار، مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، گروه بهداشت و مدیریت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی-درمانی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

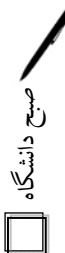
چکیده:

مقدمه: بهداشت و سلامت روانی از زمانی که بشر زندگی اجتماعی را آغاز کرد مطرح بوده است. از آنجائیکه نگرش مذهبی در تمام جنبه‌های زندگی روان شناختی بشر تأثیر بسزایی دارد، بدین منظور مطالعه ای با هدف بررسی رابطه نگرش مذهبی و سلامت روان در دانشجویان دانشکده بهداشت مشهد انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی انجام شد. جامعه پژوهش شامل ۱۵۰ نفر از دانشجویان دختر و پسر دانشکده بهداشت مشهد در مقطع کاردانی تا کارشناسی ارشد می‌باشند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه استاندارد سنجش نگرشهای مذهبی مسلمانان و پرسشنامه سنجش سلامت روان بوده و داده‌ها به روش نمونه گیری تصادفی و به صورت میدانی گردآوری شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار) و آمار تحلیلی (آزمون همبستگی پیرسون، t-test و آنوا) و نرم‌افزار SPSS استفاده گردید.

یافته‌ها: از نظر رشته تحصیلی بیشترین افراد شرکت کننده دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی (۵۲/۷٪) و کمترین افراد را دانشجویان کارشناسی ارشد آمار (۰/۷٪) تشکیل دادند. میانگین کل نمره نگرش مذهبی در بین دانشجویان ۱۲/۹۷ ± ۷۳/۶۲ و میانگین کل نمره سلامت روان ۱۱/۳۰ ± ۲۲/۳۹ بود. بین نمره نگرش مذهبی کل و نمره سلامت روان رابطه آماری معنادار مشاهده شد (Sig<۰/۰۵).

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد، نگرش مذهبی قوی و داشتن هدف در زندگی، احساس تعلق به منبعی والا، امیدواری به یاری خداوند در شرایط مشکل زای زندگی، برخورداری از حمایت‌های اجتماعی و روحانی، از جمله منابعی هستند که افراد با برخورداری از آنها می‌توانند در مواجهه با حوادث زندگی آسیب کمتری را متحمل شوند.

واژگان کلیدی: نگرش مذهبی، سلامت روان، دانشجویان

آسیب شناسی اعتیاد، پلی به سوی احیای معتاد (مروری سیستماتیک بر چکیده مقالات مرتبط با اعتیاد ارائه شده در پنجمین همایش سالیانه پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی کشور در سمنان).

حامد رضایی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، EDC دانشجویی، دانشجوی پزشکی.

چکیده:

مقدمه: اعتیاد، به عنوان معضل اساسی جوامع کنونی، روزانه هزاران نفر را به کام خویش می کشد. در واقع، سیر جوامع امروزی به سمت اعتیاد، بیش از پیش مشاهده می گردد و نیازمند چاره اندیشی اساسی است؛ بنابراین، در این مطالعه، راه کارهای ارائه شده درباره ی احیای معتاد در پنجمین همایش سالیانه ی پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی کشور در سمنان- به عنوان یکی از دو نگاه ویژه ی این همایش-، مورد بررسی قرار می گیرد.

مواد و روش ها: در این مطالعه ی توصیفی- مروری سیستماتیک، تمام مقالات ارائه شده در قسمت نگاه ویژه ی اعتیاد پنجمین همایش سالیانه ی پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی کشور در سمنان، به روش سرشماری مورد بررسی قرار می گیرد.

یافته ها: از مجموع ۲۸ چکیده مقاله ی دریافتی، این راه کارها ارائه گردید: ورزش منظم، حمایت از مراکز بازپروری ترک اعتیاد، با کارگیری افراد رهایی یافته از اعتیاد جهت برخورداری از تجربیات ایشان در زمینه ی ترغیب دیگر معتادان با ترک، افزایش آگاهی درباره ی مضرات اعتیاد، تفریحات سالم، آموزش خانواده های معتادان درباره ی چگونگی برخورد با آنها، شغل مناسب و دوری از بیکاری، شرکت در مناسبت های مذهبی جهت دوری از دوستان ناباب، تغذیه ی مناسب و سرشار از مایعات، افزایش سطح سواد معتادان در صورت امکان، و از همه مهم تر، شخصیت بخشی و رعایت احترام به معتادان، خصوصاً توسط همسر یا والدین.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه، به کارگیری راه کارهای ارائه شده، در جهت توسعه بخشی به برنامه های ترک اعتیاد، به سایر مراکز مرتبط با ترک اعتیاد توصیه می شود.

واژگان کلیدی: آسیب شناسی اعتیاد، احیای معتاد، پنجمین همایش سالیانه ی پژوهشی، مرور سیستماتیک.

گزارش مورد با ۹۱ بار عمل جراحی در ایران و خودمراقبتی: "می‌خواهم

پرستار شوم"

هاجر صادقی^۱، رسول قرائی^۲، اکرم ملک خواهی^۳، عاطفه اسفندیاری^۴

- ۱- کارشناس ارشد پرستاری، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار- دانشجوی کارشناسی پرستاری و عضو کمیته تحقیقات دانشجویی.
- ۳- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری داخلی و جراحی.
- ۴- دانشجوی دکترای مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، تهران.

چکیده:

مقدمه: خود مراقبتی به‌عنوان یک حرکت ارزشمند در ارتقاء سلامت عمومی جامعه نقش دارد. "اورم" به‌عنوان بنیانگذار این نظریه در پرستاری شاید هیچ وقت گمان نمی‌کرد قالب تئوری و مکتوب نظریه اش در جوامع تا آنجا گسترش یابد که بیماری بعد از ۱۸ سال مراجعه مکرر به بیمارستان و بستری‌ها و دردهای فراوان در خود باور پرستاری ایجاد نماید و به واقع خود را مسئول مراقبت از خود بداند و به طور عملیاتی مراقب خودش باشد. بدین جهت این مطالعه با هدف ارائه مورد و استفاده از تجربیاتش در ارتقاء فرهنگ خودمراقبتی در بیماران مزمن انجام می‌گیرد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر گزارش مورد می‌باشد. اطلاعات با استفاده از مصاحبه با بیمار، خانواده بیمار، پرستارانی که بیشترین تعامل را با وی داشته‌اند و استناد به اسناد پزشکی و مصاحبه‌های تلوزیونی بیمار جمع‌آوری شده است. پس از بیان اهداف پژوهش و تصریح انتظارات بیمار با رضایت آگاهانه مصاحبه و پیگیری‌ها را پذیرفت و اسناد را در اختیار پژوهشگران قرار داد. اطلاعات پزشکی در قالب چک لیست مبتنی بر هدف پژوهش ثبت گردید. متن مصاحبه‌ها بارها توسط پژوهشگران مطالعه گردید و برای تکمیل و تعمیق مباحث مصاحبه با بیمار در سه نوبت انجام شد. آنالیز مصاحبه‌ها و داده‌های چک لیست‌ها از طریق تحلیل محتوی انجام گردید.

یافته‌ها: بیمار آقای ۳۱ ساله، شغل آزاد با تحصیلات سیکل می‌باشد که از سن ۱۳ سالگی با یک ضایعه پوستی در ناحیه زانوی پای چپ مراجعه نموده و تحت عمل جراحی قرار گرفته است. از درد شدید شاکلی و به دفعات مورد عمل جراحی قرار گرفته است. تشخیص استئوسارکوم صرفاً یک تشخیص احتمالی است. در حال حاضر در معاینه سیستم‌های قلب، ریه، عضلانی اسکلتی، نتایج آزمایشات یافته غیر عادی مشاهده نشد. از نظر روحی و روانی ارتباط برقرار نموده و به بهبود خود در آینده امیدوار است. تجربه دریافت مراقبت در طی ۱۸ سال بستری‌های مکرر در بیمارستان را خوب بیان نموده و علاقمند به ادامه تحصیل در رشته پرستاری است. عامل مراقبت وی همسرش بوده و از حمایت ایشان بهره‌مند است.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه مورد حاضر مبتلا به بیمار مزمن بوده و درگیر با ماهیت مزمن و مضمحل‌کننده بیماری است ولی به‌عنوان یک فردی که سالهاست مشتری خدمات سیستم بهداشتی - درمانی است اذعان می‌دارد: صداقت و رازداری مهمترین ویژگیهای یک پرستار است. پرستارانی که به ابعاد معنوی شخصیت خود توجه بیشتری داشتند، بیشتر تاثیر گذارند. اخلاق در پرستاری اهمیت زیادی دارد. پرستاران در حد بالایی می‌توانند به افراد کمک نمایند.

واژگان کلیدی: پرستار، خودمراقبتی، بیماری مزمن

بررسی برخی از ویژگیهای شیمیایی نمک‌های طعام مصرفی و مقایسه آن با استاندارد در شهرستان شاهرود (زمستان ۱۳۹۰)

اشرف نظریان^۱، مجید عرب عامری^۱، محسن عباسی بسطامی^۱، نگار عباسی بسطامی^۱، ذولفقاری سوده^۲

^۲ - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، معاونت غذا و دارو- اداره نظارت بر مواد غذایی آرایشی و بهداشتی.

^۳ - مسئول فنی شرکت سالم پودر شاهرود- دانشجوی کارشناسی ارشد صنایع غذایی دانشگاه علوم آزاد واحد سبزوار.

چکیده:

مقدمه: اختلالات ناشی از کمبود ید یکی از مشکلات تغذیه ای است و کشور ما از دیر باز از نظر اختلالات ناشی از کمبود ید جزو مناطق پرشیوع به حساب می‌آمده است. کشور ما در بین کشورهای مدیترانه شرقی اولین کشوری بود که اقدام به بررسی کشوری گوآتر و تولید و توزیع نمک یددار در سطح جامعه نموده و در دهه گذشته به موفقیت‌های چشمگیری نیز دست یافته است. با توجه به کمبود ید و اختلالات شناخته شده ناشی از آن و به منظور تعیین میزان ید نمک‌های طعام مصرفی موجود در شهرستان شاهرود، این تحقیق در زمستان ۱۳۹۰ انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: تحقیق به روش مقطعی- توصیفی بر روی ۱۵ علامت تجاری مختلف عرضه شده در شهرستان شاهرود نمونه برداری گردید. نمونه‌های مورد مطالعه به طور تصادفی از مغازه‌های شهر و مراکز تولید و توزیع، به همراه فرم جمع آوری اطلاعات شامل شرایط نگهداری، تاریخ تولید و انقضا، نام کارخانه تولید کننده و نوع بسته بندی تکمیل شد. و برخی از ویژگیهای شیمیایی نمونه‌ها طبق ضوابط استاندارد بررسی گردید.

یافته‌ها: از ۱۵ علامت تجاری نمک طعام مورد بررسی، حدود ۵ درصد از نظر میزان ید نامطلوب و ۹۵ درصد مطلوب بود. میانگین ید ۵ درصد از نمک‌های یددار، خارج از محدوده قابل قبول (۳۰-۵۰ ppm) بود که ۴ درصد از حداقل مقدار ید قابل قبول (۳۰ ppm) کم‌تر و ۱ درصد از حداکثر مقدار ید قابل قبول (۵۰ ppm) بیش‌تر ید داشتند. ۳ درصد از نمک‌های مواد نامحلول در آب، خارج از محدوده قابل قبول (حداکثر ۰/۱۶ درصد) بود. و ۹۷ درصد مطلوب بود.

نتیجه‌گیری: یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد، ۵ درصد از نمک‌های یددار توزیع شده در شهرستان شاهرود غیر استاندارد بود. لذا با توجه به اهمیت کنترل ید و سایر پارامترهای کیفی و نقش بسیار با ارزش آن در اعمال حیاتی بدن در دوران مختلف، تشدید نظارت دقیق و مستمر بر کارخانجات تولیدکننده برای جلوگیری از تخلفات ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: نمک طعام، ید، شهرستان شاهرود

طراحی و ارزشیابی مداخله آموزشی بر مبنای الگوی اعتقاد بهداشتی بر ارتقاء رفتارهای پیشگیری کننده از عفونت ادراری کودکان در مادران دارای کودک زیر ۶ سال

مینا سادات هاشمی پرست^۱، داود شجاعی زاده^۲، طاهره دهداری^۳، محمود رضا گوهری^۴، الهام موحد^۵

- ۱- دانشجوی دوره دکتری، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۲- استاد، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۳- استادیار، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۴- دانشیار، گروه آمار زیستی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۵- دانشجوی دوره دکتری، گروه مدیریت و اقتصاد بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.

چکیده:

مقدمه: عفونت مجاری ادراری Urinary Tract Infection (U. T. I) یکی از شایع ترین عفونت های باکتریال در کودکان می باشد که از نظر شیوع پس از عفونت های مجاری تنفسی قرار دارد. نظر به اهمیت آموزش به منظور ارتقای رفتارهای پیشگیری کننده از عفونت های ادراری، مطالعه حاضر با هدف تعیین اثربخشی مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بر ارتقاء رفتارهای پیش گیری کننده از عفونت ادراری کودکان در مادران دارای کودک زیر ۶ سال انجام شد.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی است، این مطالعه روی ۶۰ نفر از مادران دارای کودک زیر ۶ سال که به صورت تصادفی در دو گروه آزمون (۳۰) نفر و شاهد (۳۰) نفر قرار گرفتند انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه خودساخته مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بود. پرسشنامه الگوی اعتقاد بهداشتی در ۲ زمان قبل و ۱ ماه بعد از آموزش توسط مادران تکمیل گردید و بعد از انجام پیش آزمون مداخله آموزشی در طی ۴ جلسه آموزشی به مدت ۴ هفته برای گروه آزمون انجام گرفت. در نهایت اطلاعات حاصل جمع آوری و توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمون های آماری تی مستقل و زوجی، همبستگی پیرسون و آنالیز واریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج آزمون آماری تی مستقل نشان داد که بین دو گروه از نظر میانگین نمرات شدت درک شده ($P=0/001$)، منافع درک شده ($P=0/001$)، خودکارآمدی ($P=0/028$) و رفتار ($P=0/002$) بعد از مداخله تفاوت معناداری وجود داشته است.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش چنین استنباط می شود که مداخله حاضر تاثیر مثبتی روی رفتارهای پیشگیری کننده از عفونت ادراری در مادران داشته است و هم چنین مداخله در چارچوب مدل اعتقاد بهداشتی منجر به بهبود میانگین نمرات منافع درک شده، شدت درک شده و خودکارآمدی مادران گردید.

واژگان کلیدی: آموزش، الگوی اعتقاد بهداشتی، عفونت ادراری، رفتار

منابع اطلاعاتی ایمنی بیمار: مرور سیستماتیک مستندات بین المللی

الهام موحدکر^۱، میناسادات هاشمی پرست^۲

- ۱- دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت؛ گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۲- دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت؛ گروه آموزش بهداشت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی تهران.

چکیده:

مقدمه: سیستمهای کشوری گزارش ایمنی بیمار ارزشمندترین منبع یادگیری از تجارب سایرین است. بسیاری از وقایع ناخواسته به ندرت در یک مرکز بهداشتی درمانی رخ می‌دهند، این درحالیست که این واقعه در کنار سایر اطلاعات مشابه از دیگر مراکز بهداشتی درمانی نرخ واقعی خود را نشان می‌دهد. هدف پژوهش حاضر «تبیین منابع اطلاعاتی ایمنی بیمار» می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در مطالعه متاستیزی حاضر که به صورت سیستماتیک صورت پذیرفت، مقالات منتشر شده پیرامون شناسایی منابع اطلاعاتی ایمنی بیمار در طی سالهای ۲۰۱۲-۱۹۷۵ در بانکهای اطلاعاتی Elsevier، Ovid، Medline، انتخاب گردید. برای تسهیل جستجو، در بانک اطلاعاتی Medline با استفاده از سیستم Mesh، عبارت patient safety استفاده گردید. با مرور متن کامل مقالات، مقالاتی که دقیقاً مفهوم ایمنی بیمار را مورد بررسی قرار می‌دادند و در عنوان مقالات ذکر شده بود و به زبان انگلیسی منتشر شده بودند، برای بررسی انتخاب و با یکدیگر مقایسه شدند.

یافته‌ها: تعداد ۱۳۱۲ مطالعه یافت شد. ۴۰ مطالعه در ارتباط با موضوع پژوهش و شامل: ۱۲ مطالعه مدلاین، ۱۷ مطالعه Elsevier، ۱۱ مقاله Ovid بود. در کل از ۴۰ مقاله یافت شده از ۲۰۱۲-۱۹۷۵ تعداد ۱۳ مقاله انتخاب شد و با رویکردی تفسیری مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از بررسی و مقایسه مطالعات، موضوعات مفهوم ایمنی بیمار و منابع اطلاعاتی آن را پدیدار ساخت.

نتیجه‌گیری: بسیاری از منابع شناسایی شده، از منابع فعلی در سطح کشوری و یا داخل بیمارستان، ارزانتر است. توجه به مساله مذکور، از نظر مراکز بهداشتی درمانی که فاقد منابع اعتباری ضروری می‌باشند، حائز اهمیت می‌باشند.

واژگان کلیدی: منابع اطلاعاتی، ایمنی، بیمار.

مقایسه کارایی روش فتوکاتالیستی با استفاده از UV/TiO₂ در بستر ثابت و معلق جهت حذف عوامل میکروبی از پساب تصفیه خانه بیمارستان تأمین اجتماعی

همدان

بهمن گلزارخجسته^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی همدان

چکیده:

مقدمه: عملیات حذف میکروارگانیسم های بیماریزا از پساب به دلایل مختلف از جمله جلوگیری از شیوع بیماری ها و مخاطرات زیست محیطی امری ضروری می باشد. روشهای متداولی که برای گندزدایی پساب استفاده می شود شامل کاربرد روش های شیمیایی، ازن زنی، اشعه ماورا بنفش، فرآیندهای غشایی و غیره می باشد. در طی سالیان اخیر تمایل به استفاده از روشهای نوین مانند استفاده از روش های الکتروشیمیایی و استفاده از فتوکاتالیزورها جهت گندزدایی پساب رو به گسترش بوده است. هدف اصلی در این تحقیق مقایسه کارایی دوبستر معلق و ثابت در حذف باکتری های استریپتوکوکوس فکالیس و کلیفرمی به عنوان شاخص آلودگی آب آشامیدنی با استفاده از کاربرد توام اشعه UV و فتوکاتالیزور TiO₂ بوده است.

مواد و روش ها: این پژوهش یک مطالعه بنیادی-کاربردی می باشد که در آزمایشگاه شیمی آب و فاضلاب دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام گرفته است. متغیر های مورد بررسی در این پژوهش شامل pH (در سه محدوده ۳/۵، ۷، و ۱۱/۵)، غلظت های مختلفی از TiO₂ (در هفت محدوده ۰/۴-۰/۵-۰/۶-۰/۷-۰/۸-۰/۹ گرم در لیتر)، و زمان تماس (در هشت محدوده ۰-۱۰-۲۰-۳۰-۴۵-۶۰-۹۰ و ۱۲۰ دقیقه) می باشد. جهت انجام آزمایش ها، در مراحل جداگانه از نمونه پساب خروجی از تصفیه خانه فاضلاب بیمارستان تأمین اجتماعی همدان که عملیات گندزدایی بر روی آن صورت نگرفته بود، استفاده گردید. به منظور بررسی کارایی فرآیند در حذف باکتری های شاخص آلودگی آب، غلظت های مختلف از TiO₂ با پساب در بستر معلق و ثابت در مقابل تابش اشعه UV قرار داده شد. سپس کارایی حذف در زمان های مواجهه و در pH های مختلف بررسی گردید.

یافته ها: باتوجه به مراحل مختلف تحقیق در بستر معلق و ثابت مشخص گردید که بالاترین کارایی حذف برای شاخص استریپتوکوکوفکالیس و شاخص کل کلیفرم ها در pH=۷، زمان تماس ۹۰ دقیقه و غلظت های TiO₂ معادل ۰/۶ گرم در لیتر در بستر معلق و ۰/۷ گرم در لیتر در بستر ثابت بوده است.

نتیجه گیری: با توجه با نتایج حاصل از این پژوهش می توان از فتوکاتالیزور دی اکسید تیتانیوم در مقادیر مشخص، زمان تماس و PH معین جهت گندزدایی آب های آلوده و پساب ها استفاده مناسبی نمود. از آن جایی که بستر ثابت نیازی به جداسازی تیتانیوم رهاسده در آب آلوده ندارد، بنابراین از نظر اقتصادی مقرون به صرفه تر از بستر معلق می باشد.

واژگان کلیدی: فتوکاتالیست، UV/TiO₂، بستر ثابت و معلق، پساب تصفیه خانه بیمارستانی.

بررسی کیفیت زندگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار و برخی

عوامل مؤثر بر آن در سال ۹۱

مریم سلیمی^۱، الهه قراری عارفی^۲، محمد علی یعقوبی فر^۳، محمدحسن رخشانی^۴

چکیده:

مقدمه: کیفیت زندگی شامل برداشت اشخاص از موقعیت زندگی خویش براساس فرهنگ و سیستم ارزشی که در آن زندگی می کنند که با اهداف - استاندارد ها و علایق آن ها نیز در ارتباط می باشد و مفهوم گسترده احساس خوب بودن و رضایت از زندگی است دانشجویان آینده سازان جوامع به حساب می آیند بنابراین سلامت جسم و به ویژه روان آنها با سلامت جامعه و آینده کشور در ارتباط مستقیم می باشد. بنابراین این پژوهش با هدف بررسی کیفیت زندگی دانشجویان پرسودختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام شد.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر به شیوه توصیفی- مقطعی در سال ۱۳۹۱ انجام شد. جامعه پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار می باشد در این مطالعه پرسشنامه ای مشتمل بر ۱۰ سؤال عمومی و پرسشنامه SF۳۶ اختصاصی در خصوص کیفیت زندگی است که روایی و پایایی آن سنجیده شده است استفاده شد. داده ها پس از جمع آوری تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: از ۱۱۷ تعداد دانشجویان مورد بررسی ۳۱/۶ درصد مرد و ۶۸/۴ درصد آنها زن بوده است. محدوده سنی دانشجویان مورد بررسی بین ۱۹ تا ۲۵ سال بوده که بیشترین فراوانی با ۳۶.۸ درصد مربوط به سن ۲۰ سال و کمترین فراوانی با ۰/۹ درصد مربوط به سن ۲۵ سال بوده است. کسانی که فعالیت اقتصادی در کنار تحصیل داشتند تحرک و چابکی بهتری داشتند. در نتیجه نمره کیفیت زندگی بالاتری را کسب نمودند.

نتیجه گیری: دوره دانشجویی موفق در شرایطی می تواند ادامه داشته، و اثرات خود را بر جای گذارد، که رفتار همراه با تعاون و همکاری وجود داشته باشد؛ یعنی در شرایطی که زمینه های لازم در یک جامعه هماهنگ و سالم فراهم باشد. همینطور، توجه خاص نسبت به هرگونه سوء استفاده از دانشجویان که خود بر فضای یادگیری تأثیر می گذارد، می بایست مبذول داشت؛ درغیراینصورت، زمینه ممانعت از ارتقاء کیفیت زندگی آنها فراهم می آید.

واژگان کلیدی: کیفیت زندگی، دانشجو، دانشگاه.

مدیریت بیمارستان‌ها در تمدن اسلامی

احمد اشرفی^۱

۱- عضو هیئت علمی گروه تاریخ، دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود

چکیده

با توجه به بررسی‌های به عمل آمده در این مقاله مشخص شده که مدیریت بیمارستان‌ها در تمدن اسلامی، امری کاملاً تخصصی بوده و مسئولیت آن به مبرزترین و حاذق‌ترین پزشکان عصر سپرده می‌شد. بیمارستان‌های ثابت در شهرهای بزرگ عالم اسلام از بسیاری جهات با بیمارستان‌های مدرن عصر ما، قابل مقایسه است و مجموعه‌های هماهنگ و به هم پیوسته بود که کارآمدی زیادی در تامین امنیت بهداشتی درمانی و روانی جامعه آن روزگاران ایفا می‌نمود. پزشکان مسلمان علاوه بر آشنایی با طب یونان و مصر و هند، نوآوری‌های زیادی در این علم انجام داده‌اند. به طور اختصار ویژگی‌های یک بیمارستان در تمدن اسلامی و نوع مدیریت آن عبارت بودند از: ۱- ساختمان بیمارستان‌ها با اصول مهندسی و بهداشتی ساخته می‌شد. ۲- از بخش‌های تخصصی گوناگونی چون چشم پزشکی، جراحی، داخلی و ... تشکیل شده بود. ۳- از پشتوانه مالی غنی و اطمینان بخش برخوردار بود. ۴- پذیرش، درمان و سایر امور مربوط به بیمار مجانی انجام می‌گرفت. ۵- تمامی کارکنان بیمارستان از حقوق مکفی برخوردار بودند. ۶- بیمارستان محل تعلیم و تعلم علم طب بود. ۷- پزشکان مسلمان با شیوه‌های ضد عفونی، استریل کردن، بیهوشی، جراحی و ... کاملاً آشنا بودند. ۸- تمام طبقات اجتماعی جدای از رنگ پوست، نژاد، دین و ملیت پذیرش می‌شدند. ۹- بیمارستان‌ها از تأسیسات جنبی همچون کتابخانه، مسجد، دارالایتام و ... برخوردار بودند. ۱۰- نظارت مستمر بر امور مالی و تمام شئون بیمارستان از سوی ناظر و حاکمیت صورت می‌پذیرفت و امکانات بیمارستان‌ها از هر جهت کامل بود. تبیین موضوعات یاد شده در تحقیقی مستقل و همه‌جانبه می‌تواند چشم‌انداز روشنی را فرا روی مدیران شبکه بهداشت و درمان کشور در شرایط کنونی ایجاد نماید.

واژگان کلیدی: مدیریت، بیمارستان، اسلام، تمدن.

ارزیابی ارگونومیکی وضعیتهای کاری شاغلین صنعت مونتاژ قطعات اتومبیل سینا

در استان همدان به روش (ارزیابی سریع تمام بدن)

نعمت‌اله کرد^۱، عبدالمجید گرکز^۲، مجید معتمدزاده^۳

- ۱- دانشگاه علوم پزشکی همدان - گروه بهداشت حرفه‌ای - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای.
- ۲- دانشگاه علوم پزشکی همدان - گروه بهداشت حرفه‌ای - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی همدان - گروه بهداشت حرفه‌ای - عضو هیئت علمی.

چکیده:

مقدمه: اختلالات اسکلتی-عضلانی (MSDs) مهم‌ترین دلیل جراحات و ناتوانی‌های مرتبط با کار در کشورهای صنعتی توسعه یافته و در حال توسعه می‌باشد. در سالهای اخیر میزان جراحات و MSDs در صنایع مونتاژ خودرو در مقایسه با سایر صنایع خیلی بیشتر بوده است. از اینرو هدف مطالعه حاضر ارزیابی ارگونومیکی وضعیت‌های کاری شاغلین صنعت مونتاژ قطعات خودرو در شهر همدان قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: به منظور انجام این مطالعه توصیفی - تحلیلی، ۱۲۰ کارگر با ۶۰ وظیفه شغلی در سالن‌های مختلف به‌عنوان نمونه انتخاب و با استفاده از روش ربا (با روایی و پایایی بالا) مورد مطالعه قرار گرفتند. همچنین میزان شیوع MSDs در افراد با استفاده از پرسشنامه نوردیک تعیین شد. در نهایت اطلاعات با استفاده از آزمونهای آماری مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در افراد مورد مطالعه بیشترین مدت ابتلا به MSDs در طول سال گذشته مربوط به ناحیه کمر (۳۴٪) و به دنبال آن گردن و مچ دست هرکدام (۲۰٪) بوده است. سایر یافته‌ها نشان می‌دهد که اندام‌های گروه الف در مقایسه با گروه ب از نظر ارگونومیکی در ترازهای خطر بالاتر قرار دارند و لذا شیوع ناراحتی‌ها در این اندام‌ها بیشتر می‌باشد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نیاز به توسعه و پیاده‌سازی یک برنامه با استفاده از مفاهیم ارگونومیک به منظور پیشگیری از MSDs در صنایع مختلف مونتاژ قطعات خودرو در کشور را متذکر خواهد شد. همچنین نیاز به اقدامات اصلاحی جهت حذف پوسچرهای نامناسب در صنعت مورد مطالعه را شامل می‌شود.

واژگان کلیدی: ارزیابی ارگونومیکی، مونتاژ خودرو، REBA

بررسی میزان رضایت پرستاران در مورد استفاده از محلول های الکلی

ضد عفونی کننده دست (دکوسپت)

راحله عرب اسدی^۱، هاجر صادقی^۲، زهرا طالبی^۳

۱- کارشناس پرستاری، سوپروایزر کنترل عفونت بیمارستان واسعی.

۲- کارشناس ارشد پرستاری، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار.

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، علوم پزشکی سبزوار.

چکیده:

مقدمه: علل ریشه ای عفونت های بیمارستانی و مشکلات مقاومت به آنتی بیوتیکها در بیمارستانها عبارتند از: فقدان آموزشهای اساسی و پایه ای برای کنترل عفونت، فقدان زیرساختهای کنترل عفونت و استفاده از راه و روشهای ضعیف برای کنترل عفونت، امکانات نامناسب و روشهای نادرست دستها برای شستن دستها، ناکارآمدی روشهای ایزولاسیون و بزرگ بودن بخشهای داخلی و جراحی که امکان انتقال عفونت بین بیماران و پرسنل بهداشتی را افزایش می دهد. استفاده از روشهای درمانی یا ابزارهای پیشرفته بدون فراهم بودن زیرساخت ها و آموزش کافی. گندزداها باید بر اساس رویکرد مبتنی بر شواهد علمی انتخاب گردند و فقط از گندزداهایی استفاده شود که مؤثرند و از مواد ضد عفونی کننده قدیمی تر مثل کلرید بنزالکونیوم (Benzalkonium chloride) به دلیل مؤثر نبودن نباید استفاده نمود. پرستاران به عنوان گروهی که بیشترین تماس را با عوامل بیماری زا و عفونی دارند از جهت استفاده از ضد عفونی کننده ها گروه هدف مهم تری می باشند و انگیزه آنها در بکارگیری محلول های الکلی ضد عفونی کننده به سلامت عمومی بیماران و پرستاران کمک می نماید. بدین جهت در این مطالعه میزان رضایتمندی و نظرات پرستاران در مورد محلول های ضد عفونی کننده الکلی بررسی شده است.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر به توصیفی مقطعی انجام شده است. جامعه پژوهش را پرستاران شاغل در بیمارستان آموزشی پژوهشی سبزوار تشکیل دادند. نمونه ها به روش سرشماری انتخاب شدند و پرسشنامه رضایت سنجی و اطلاعات فردی در اختیار پرستاران قرار داده شد. روایی ابزار به روش اعتبار محتوی و پایایی ابزار از طریق آزمون مجدد انجام شد. پس از تکمیل از طریق نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: یافته های این مطالعه نشان دادند، در ۱۴. ۴۵٪ میزان رضایتمندی خیلی خوب، ۲۱. ۴۶٪ خوب، ۳۶. ۷۲٪ متوسط و ۲۷. ۳۵٪ بد گزارش شده است. افراد اضافه نمودن مواد خوشبو تر و جایگزینی محلول با کیفیت بالا و حاوی نرم کننده و رایحه بهتر را پیشنهاد نمودند. دیدگاه کلی پرستاران این بود که محلول های ضد عفونی در اختیار بیماران نیز قرار گیرد و برای پرستاران در ایستگاه پرستاری و رختکن به تعداد بیشتری قرار گیرد. مداخلات پیشنهادی تا حدود زیادی انجام شد و در مجموع نرم کنندگی پوست، رایحه مناسب، آموزش اهمیت ادامه مصرف و توجه به حساسیت زا بودن و مشکلات تنفسی برای افراد مورد توجه قرار گرفت.

نتیجه گیری: با توجه به منابع جدید علمی و حضور محلول های ضد عفونی با کیفیت بالاتر پیشنهاد می گردد، با مساعدت مسئولین محترم مراکز بیمارستانی از جمله بیمارستان مورد پژوهش محلولهایی از جمله سپتی ژل که با رایحه ملایم تر، حاوی ویتامین E و عصاره آلوئه ورا به عنوان ترمیم کننده پوست می باشد، استفاده نمایند.

واژگان کلیدی: عفونت، ضد عفونی، محلول الکلی، رضایت

بررسی تاثیر دوروش آموزشی چهره به چهره و آموزش از طریق پمفلت و پوستر در ارتقاء میزان آگاهی و نگرش دانشجویان ساکن خوابگاه دانشجویی در زمینه تغذیه و سرطان

افروز جاویدی، لیلا جاویدی

چکیده:

مقدمه: آموزش تغذیه هنر و علم جلب مردم به یک فرآیند یادگیری برای ایجاد یک رفتار مطلوب به منظور حفظ و تداوم سلامت و پیشگیری از بیماریهای مزمن است. لازم به نظر می‌رسد که تکنیکهای آموزش سلامت و تغذیه بیشتر مورد بررسی قرار گیرند تا ضمن ارتقای سلامت جامعه از اتلاف هزینه‌های استفاده از روشهای غیر کارآمد توسط سیاستگذاران سلامت جلوگیری شود. این مطالعه با هدف بررسی شیوه آموزشی چهره به چهره و روش آموزشی با استفاده از پمفلت و پوستر بر روی آگاهی و نگرش دانشجویان ساکن خوابگاه دانشجویی در زمینه تغذیه و سرطان انجام شده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تجربی تعداد ۶۰ نفر از دانشجویان خوابگاه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی که همگی در رشته‌های علوم پزشکی تحصیل می‌کردند به صورت تصادفی به دو گروه تقسیم شدند گروه اول توسط کارشناس تغذیه در زمینه تغذیه و سرطان و گروه دوم در همین زمینه و با استفاده از پمفلت و پوستر آموزش دیدند. قبل از مطالعه آزمون اولیه، یک هفته و دو هفته بعد از مداخله نیز آزمون ثانویه برگزار گردید پس نمرات در هر دو گروه جمع آوری و با استفاده از آزمون مستقل آنالیز و مقایسه شدند.

یافته‌ها: میانگین نمرات دانشجویان قبل و بعد از مطالعه تفاوت معناداری را نشان داد ($p < 0.05$) اما میانگین دو گروه چهره به چهره و پمفلت با هم تفاوت معناداری را نشان نداد ($p = 0.14$).

نتیجه‌گیری: داده‌های حاصل دلالت بر آن دارند که این دو روش آموزشی ممکن است تفاوت چندانی بریادگیری مخاطب خود نداشته باشد.

واژگان کلیدی: آموزش تغذیه، دانشجویان، روش آموزشی، چهره به چهره، پمفلت، پوستر

بررسی ارزش تشخیصی تست بدون استرس در مورد کاهش حرکت جنین

و کاهش حجم مایع آمنیوتیک

علی اکبر ریاحین^۱، ناهید لرزاده^۲، علی سوری^۳، محمد قره بگلو^۴، علی رسولی^۲، زینب عالی حقی^۵، عطا ترکمانی^۶، زینب السادات فدوی^۶، شهربانو حاتمی^۶

- ۱- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه پزشکی.
- ۲- دانشیار بیماریهای زنان دانشگاه علوم پزشکی لرستان، لرستان.
- ۳- پزشک عمومی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه پزشکی.
- ۴- دانشجوی پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه پزشکی.
- ۵- دانشجوی پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، واحدشاهرود، گروه پزشکی.
- ۶- دانشجوی کارشناسی مامایی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، گروه مامایی.

چکیده:

مقدمه: تست بدون استرس (NST) نایبترین و بی ضررترین تست بررسی سلامت جنین میباشد که در موارد احتمال دیسترس جنین و در حاملگیهای پرخطر که بدلیل شرایط مادری یا جنینی جنین در معرض خطر قرار میگیرد انجام میشود. این مطالعه با هدف تعیین ارزش تشخیصی تست بدون استرس در مواردی که مادر از کاهش حرکت جنین شکایت داشته یا در سونوگرافی میزان مایع آمنیوتیک کمتر از حد طبیعی برای آن سن حاملگی گزارش شده است صورت گرفت.

موارد و روشها: مطالعه به صورت توصیفی - تحلیلی (مقطعی) در یک نمونه ی ۱۲۰ نفری، زنان باردار ۳۸-۴۲ هفته با شکایت کاهش حرکت جنین و نتیجه سونوگرافی کاهش حجم مایع آمنیوتیک، مراجعه کننده به بیمارستان خیریه عسلیان انجام گرفت. روش نمونه گیری به صورت متوالی در دسترس بود و کلیه بیمارانی که از مقطع زمانی دی ماه ۸۸الی دی ماه ۸۹ به بیمارستان خیریه عسلیان مراجعه نمودند و واجد شرایط شرکت در مطالعه بودند انتخاب شدند. زنانی که عوامل مداخله گری در کاهش حجم مایع آمنیوتیک و یا کاهش حرکت جنین مثل فشارخون بالا، دیابت و کاهش رشد داخل رحمی داشتند از مطالعه خارج شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه مشتمل بر متغیرهای سن، تعداد حاملگی وزایمان، چگونگی حرکت جنین، وضعیت مایع آمنیوتیک حین زایمان، عاقبت حاملگی و نتایج تست NST بود، که به صورت جداگانه ثبت گردید.

یافتهها: نتایج NST در ۳۴/۲٪ واکنشی و در ۶۵/۸٪ غیرواکنشی بود. بنا به محاسبات انجام شده ارزش تشخیصی NST جهت کاهش مایع آمنیوتیک دارای حساسیت ۸۷/۸٪ و ویژگی ۶۱/۱٪ بود، جهت کاهش حرکات جنین حساسیت ۷۶/۶٪ و ویژگی ۳۷/۷٪ و جهت وجود دیسترس جنین حساسیت ۹۳/۳٪ و ویژگی ۵۰/۶٪ داشته است.

نتیجه گیری: در مواردی که مادر از کاهش حرکت جنین شکایت دارد (البته به شرطی که این شکایت به دقت مطرح شده باشد) باید وضعیت سلامت جنین با استفاده شاخصهای حاد (NST) و مزمن (میزان مایع آمنیوتیک) ارزیابی شود. در مواردی که میزان NST غیرواکنشی است، مانیتورینگ دقیق ضربان قلب جنین لازم است و مایع آمنیون از نظر آغشته بودن به مکنونوم مورد توجه قرار میگیرد تا میزان مرگ و میر جنین در مراحل زایمان و عوارض بعدی نوزاد کاهش یابد.

واژگان کلیدی: تست بدون استرس NST، کاهش حرکت جنین، کاهش حجم مایع آمنیوتیک.

بررسی آلودگی میکروبی وسایل سطوح بیمارستان مسعود گرگان در سال

۱۳۹۱

سعید ناظمی^۱، پیراسته نوروژی^۲، رابعه شرقی^۳، مژگان فضلی^۴

- ۱- کارشناس ارشد بهداشت محیط، مدیر گروه مهندسی بهداشت محیط دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.
- ۲- دانشجوی کارشناس ارشد دانشگاه آزاد واحد دامغان.
- ۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی کارشناسی مهندسی بهداشت محیط.
- ۴- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد دامغان.

چکیده:

مقدمه: عفونت‌های بیمارستانی بدون تردید یکی از مهمترین معضلات بخش بهداشت و درمان کشور، به ویژه بیمارستانها می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر بررسی آلودگی میکروبی سطوح و وسایل پزشکی و غیر پزشکی در بیمارستان مسعود شهر گرگان می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش توصیفی مقطعی بوده و جامعه مورد مطالعه وسایل مختلف بیمارستانی پزشکی و غیر پزشکی بیمارستان مسعود گرگان می‌باشد. نمونه‌ها به صورت سرشماری انتخاب شده اند. نمونه کشت‌های میکروبی به روش هدفمند از وسایل پزشکی و غیر پزشکی جمع آوری شده است. داده‌ها پس از ورود به نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند.

یافته‌ها: از میان کل نمونه‌های جمع آوری شده ۵۰ درصد موارد مثبت بود که به تفکیک عبارت بودند از: وسایل بحرانی: منفی، وسایل نیمه بحرانی: منفی، وسایل غیر بحرانی: ۱۶ درصد گرم مثبت، گرم منفی صفر، سطوح محیطی غیر بحرانی: ۸۳ درصد گرم مثبت، ۱۷ درصد گرم منفی. باتوجه به این نتایج میزان نمونه رشد کرده در سطوح غیر بحرانی بالا می‌باشد و چون میزان باکتری گرم مثبت استافیلوکوک در این نمونه‌ها بالا می‌باشد و باکتری استافیلوکوک در حقیقت فلور پوست دست می‌باشد علت رشد نمونه‌ها می‌تواند عدم ضد عفونی مناسب دستها باشد.

نتیجه‌گیری: باید توجه داشت که سطوح و محیط‌های آلوده میکروبی در مراکز بهداشتی_ درمانی و بیمارستانی به‌عنوان مخزن بالقوه عفونت‌های بیمارستانی اهمیت دارند. بنابراین ضد عفونی و تمیز کردن مرتب این سطوح جزء اصلی کنترل عفونت‌های بیمارستانی است.

واژگان کلیدی: میکروب، بیمارستان، وسایل

آلودگی باکتریایی فرش مساجد شهر شاهرود

پیراسته نوروژی^۱، اله بخش جاوید^۲، فاطمه داوردوست^۳، مژگان فضلی^۴

۱- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان- دانشجوی کارشناسی ارشد سلول و تکوین.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود.

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان.

چکیده:

مقدمه: نظافت در اسلام از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. اهتمام به نظافت و پاکیزگی مساجد به‌عنوان پایگاه‌هایی برای ابلاغ پیام اسلام نیز در روایات مورد تاکید فراوان قرار دارد. وجود عوامل عفونی در مساجد به ویژه در فرش مساجد به دلیل تماس با بدن و پای نمازگزاران دور از انتظار نمی‌باشد در این مطالعه به بررسی نوع و میزان آلودگی میکروبی مساجد پرداخته شده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تعداد ۱۰ مسجد از مساجد سطح شهر شاهرود انتخاب گردید. سپس با استفاده از سوآپ‌های استریل، نمونه برداری از سطوح فرش‌ها انجام گرفت و بلافاصله نمونه‌های برداشت شده به محیط کشت TSB (تریپتیکس سوی براث) که از قبل آماده و استریل شده بود انتقال داده شد. پس از ۲۴ ساعت با سوآپ استریل بر روی محیط کشت بلاد آگار وائوزین متیلن بلو کشت داده و در نهایت بعد از ۲۴ ساعت شمارش کلنی‌های رشد کرده انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان داد که در ۶۰ درصد مساجد مورد بررسی نمونه‌های باکتریایی رشد کردند. باکتریهای جدا شده از فرش‌های مساجد شاهرود عبارت بودند از: استرپتوکوک (۲۰٪ نمونه‌ها)، استافیلوکوک (۴۰٪ موارد)، باسیلوس سابیتیلیس (۲۰٪ موارد)، میکروکوک (۲۰٪ نمونه‌ها)، پروتئوس (۱۰٪ موارد)، کلبسیلا (۲۰٪ موارد)، یرسینیا آنتروکولیتیکا (۱۰٪ موارد) و E. coli (۲۰٪ موارد). همچنین در بین باکتریهای جدا شده کلبسیلا با رشد ۲۵ کلنی در یک نمونه بیشترین و یرسینیا آنتروکولیتیکا با رشد ۲ کلنی کمترین رشد کلنی در یک نمونه کشت داده شده را داشتند.

واژگان کلیدی: باکتری، مساجد، آلودگی، شاهرود

ویژگی‌های قلبی و عروقی رسوراترول

علی شوشتری^۱، مهسا مجدی^۱، مهسا مرادنیا^۱، مهسا روح افشاری^۱، حمیدرضا آذرینیا^۱، امین گلستانی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی پزشکی.

چکیده:

مقدمه: امروزه یکی از مشکلات عدیده جوامع بشری مشکلات قلبی و عروقی و دیابت است. بیماری‌های قلبی و عروقی که امروزه به یکی از عوامل اصلی مرگ و میر جهانی تبدیل گشته را می‌توان با یک رژیم غذایی و یک شیوه صحیح زندگی پیشگیری کرد به‌عنوان مثال: مصرف ماده رسوراترول. رسوراترول (۳,۴,۵-trihydroxystilbene) یک ترکیب فیتو اکسین (phytoalexin) استخراج شده از گیاهان می‌باشد که تحت عنوان پلی فنال (polyphenol) شناخته می‌شود.

این ماده در گونه‌های مختلف گیاهی به میزان‌افزوانی موجود می‌باشد از جمله انگور، پوست انگور، بادام زمینی، خربق سفید، پلی گوندم (Polygonum) و شاتوت است. رسوراترول به مقدار زیاد در شراب قرمز یافت می‌شود. در حال حاضر در کشور ما استفاده از مواد غذایی دارای رسوراترول در برخی نقاط مرسوم است که بررسی ویژگی‌های بیوشیمیایی و خواص درمانی یا مضرات آن برای معرفی این ماده به‌عنوان یک ماده درمانی گیاهی لازم است. در این مقاله توجه ما معطوف به مطالعاتی است که ویژگی قلبی و عروقی رسوراترول و ترکیبات شیمیایی آن را بیشتر روشن می‌کند.

مواد و روش‌ها:

یافته‌ها: این ماده در درمان بیماری‌های قلبی و عروقی با توجه به اثرات ضدآترواسکلروزی، اتساع عروقی و کاهش فشارخون کاربرد دارد. از جمله فواید دیگر آن می‌توان در پیشگیری و درمان سرطان، دیابت، مشکلات عصبی، ضدپیری و... اشاره کرد.

نتیجه‌گیری: تحقیقات بیشتر درباره اثرات این ماده بر روی سلامتی نقطه شروع خوبی است و فهم بهتری از مکانیسم‌های پیچیده به دست می‌دهد که به درک فعالیتهای بیولوژیکی این ماده کمک می‌کند.

واژگان کلیدی: رسوراترول، ۳,۴,۵-trihydroxystilbene، مشکلات قلبی و عروقی، ضد انعقادی، ترکیب شیمیایی

اثر روغن زیتون بر BMI

فرزانه نعمت‌زاده^۱، مهناز اسماعیل زاده اول^۱، هاجر مالکی ثانی ملکی^۱، حمیدرضا آذرنیا^۱، حسین قاسم زاده^۲، علی شوشتری^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی پزشکی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مهندسی بهداشت حرفه‌ای.

چکیده:

مقدمه: باتوجه به این مطلب که در جامعه کنونی رژیم غذایی افراد جامعه از غذاهای با کالری کم به غذاهای با کالری بالا تغییر کرده است و همچنین روغن‌های استفاده شده برای تهیه مواد غذایی بطور رایج روغن‌هایی با ترانس بالا می‌باشد که نتیجه آن افزایش حجم توده چربی ذخیره ای بدن شده، که این مسئله افزایش حجم چربی بدن که ما از آن به‌عنوان چاقی نامبرده ایم، می‌تواند سبب افزایش احتمال ابتلای افراد جامعه به بیماری‌هایی همچون بیماری‌های قلبی و عروقی و همچنین دیابت غیر انسولینی و نیز بیماری‌های دیگری که، یکی از ریسک فاکتورهای آن می‌تواند چاقی باشد شود؛ پس ما می‌تونیم با تغییراتی در زندگی افراد همچون نوع تغذیه آن‌ها میزان وزن بدن را تغییر دهیم که از پیامدهای آن کاهش ریسک مبتلا شدن افراد جامعه به بیماریهای مربوط به چاقی شده و همچنین سبب افزایش شاخص عمر مفید افراد بشویم.

مواد و روش‌ها: ما در این تحقیق سعی کرده‌ایم مقالاتی را که در سال‌های اخیر در مورد اثر روغن زیتون بر سلامت جوامع و همچنین بر روی شاخص BMI مطرح شده است را ارزیابی کنیم.

یافته‌ها: در مطالعات انجام شده بیشترین افزایش وزن در افرادی دیده شده که کمترین پایه مصرف روغن زیتون را داشته اند و همچنین کسانی که مقدار مصرف خود را در طول مدت پیگیری افزایش نداده اند ($+0/85$ kg). و افزایش وزن کمتری درمیان شرکت کنندگان که در رده متوسط پایه ی مصرف روغن زیتون قرار دارند، مشاهده شده است ($kg +0/42$). همچنین نشان داده شده است که پایه مصرف بالای روغن زیتون با احتمال کمتر افزایش وزن همراه است.

نتیجه‌گیری: با این وجود در بررسی‌های انجام شده نتیجه ای مبنی بر ارتباط بین پایه ی مصرف روغن زیتون و تغییر وزن متعاقب آن بعنوان یک نتیجه‌ی مداوم مشخص نشده است بنابراین به مطالعه ی بیشتری در این زمینه نیاز است.

واژگان کلیدی: روغن زیتون، BMI، حجم چربی

آیا کیفیت خواب زنان باردار بر کیفیت زندگی آنها مؤثر می‌باشد؟

نوشین مزحجی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجویی کارشناسی مامایی.

چکیده:

مقدمه: خواب یک رفتار سازمان یافته که به عنوان یک ضرورت حیاتی و بر پایه ریتم بیولوژیک هر روز تکرار شده و به تجدید قوای ذهنی و فیزیولوژیکی کمک میکند و برای پذیرفتن وظایف و نقشهای جدید لازم است. بارداری از مهمترین و حساسترین دوران زندگی یک زن به شمار می‌رود.

مواد و روش: پژوهش حاصل، یک مطالعه مقطعی بود که بر روی ۶۰ نفر از زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود می‌باشد. روش جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بود، پس از ارائه توضیحات لازم به واحدهای مورد پژوهش و اعلام آمادگی آنان، پرسشنامه توسط همکاران تکمیل گردید. این پرسشنامه با توجه به اهداف، در ۳ قسمت عمده تدوین گردید: (۱) مشخصات فردی، (۲) فرم کوتاه (sf۳۶). (۳) پیترزبورگ.

یافته‌ها: این تحقیق میانگین سنی بر اساس سال تولد ۶۲/۶۳ و انحراف معیار ۴/۸۸۸ تخمین زده شده است. واکثرا خانه دار و دارای تحصیلات متوسط می‌باشند ساکن شهر با فعالیت خوب هستند البته اکثر افراد از بهم خوردن خواب درصیح به علت حالت تهوع شکایت دارند. بررسی و مقایسه محل سکونت و میزان فعالیت با استفاده از SPSS۱۸ ($P < 0/05$) می‌باشد و رابطه معنادار است ولی میان محل سکونت و میزان تحصیلات رابطه بی معنی می‌باشد ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: این بررسی بر روی ۱۰۰ زن باردار بود که ۴۰ تای آنها بدلیل مطابق نبودن با معیارها کنار گذاشته شدند و بر اساس ۶۰ نفر باقی مانده و ارتباطی که بر اساس تجزیه داده‌ها به دست آمده است سن، شغل، فعالیت، سلامت جسمی و روانی افراد بر کیفیت خواب و در نتیجه کیفیت زندگی آنها بسیار مؤثر می‌باشد. بنابراین با آموزش می‌توان کیفیت خواب و زندگی این قشر را بالا برد

درمان بیماری آلزایمر با استفاده از سلول‌های بنیادی: مطالعه مروری

شاداب شفیعی^۱، طهمورت صالح سری^۱، امیرعلی قنبری کردیجانی^۱، مؤگان قنبری کردیجانی^۲، حمیدرضا آذرنیا^۱،

حسین قاسم‌زاده^۳

۱- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی پزشکی.

۲- دانشگاه علوم پزشکی اراک- دانشجوی پرستاری.

۳- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشجوی مهندسی بهداشت حرفه‌ای

چکیده:

مقدمه: بیماری آلزایمر در سال ۱۹۰۶ توسط روانپزشک آلمانی به نام Alois Alzheimer تعریف شد، این کشف از طریق عقده‌های نامنظم و غیرنرمال در سلول‌های مغزی، در یک زنی که بر اثر بیماری ذهنی نامتعارف کشته شده بود، صورت گرفت. که یکی از بیشمار تخریب‌های مغزی متداول می‌باشد؛ و در اغلب موارد فاقد درمان می‌باشد. سلول‌های بنیادی می‌توانند سلول‌های نورونی آسیب دیده را بازسازی کنند که این عمل می‌تواند به خاتمه بیماری آلزایمر کمک کند. سلول‌های بنیادی سلول‌های پایه‌ای هستند که می‌توانند به کپی‌های ویژه‌ای از انواع سلولی تقسیم شوند، و مشروط به سالم بودن بافت می‌توانند سلول‌های کشته شده یا دیگر سلول‌های آسیب دیده را بازسازی کنند.

مواد و روش‌ها: با توجه به اینک در سطح جهان میزان استفاده از سلول‌های بنیادی در درمان بیماری‌ها در حال افزایش است در این بررسی ما قصد داریم تا برخی از مقالاتی را که در سال‌های گذشته پیرامون درمان آلزایمر با استفاده از سلول‌های بنیادی مطرح شده است را مورد بازبینی قرار دهیم.

یافته‌ها: اطلاعات تجربی ما نشان می‌دهد که محدود کردن رژیم غذایی می‌تواند در کاهش بروز یا شدت بسیاری از اختلالات دژنراسیون عصبی انسان مؤثر باشد و همچنین افرادی که فعالانه ذهن خود را به چالش می‌کشند کمتر در معرض خطر ابتلا به بیماری آلزایمر قرار می‌گیرند. TERT و تلومراز در بسیاری از بافتها از جمله مغز درد و رانجینیو اوایل تولد فعال هستند اما در طول زندگی بعد از تولد کاهش می‌یابند و دریافت مغز یا افراد بزرگسال وجود ندارند. براساس مطالعات ما نشان داده شده است که این امکان وجود دارد که اگر بتوان با روش‌هایی فعالیت تلومراز و وجود TERT را در نورونهای مغز بزرگسالان افزایش داد می‌توان مقاومت عصبی را در برابر اختلالات دژنراسیون عصبی مرتبط با سن نظیر بیماری آلزایمر را نیز افزایش داد.

نتیجه‌گیری: راه‌های امیدوارکننده‌ای برای پیشگیری و درمان وجود دارند که اکنون امکانپذیر هستند (مثل محدودکردن رژیم غذایی) یا به زودی امکانپذیر خواهند شد (مثل درمان با سلول‌های بنیادی). رویکرد دو مبه احتمال زیاد نه تنها برای بیماری آلزایمر قابل اجرا خواهد بود بلکه بر ای سایر اختلالات دژنراسیون عصبی مرتبط با سنکه مسیرهای دژنراسیون عصبی مشترکی دارند، نیز قابل اجرا خواهد بود.

واژگان کلیدی: آلزایمر، TERT، سلول بنیادی

کارگاه آموزشی

کارگاه مبانی تشخیص الایزا و PCR

ارایه دهندگان: دکتر رحیمی

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

کاربرد سلول‌های بنیادی در پژوهش

ارایه دهندگان: دکتر آنه غراوی

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

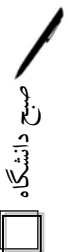
تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

مقاله نویسی پیشرفته

ارایه دهندگان: محسن دهقانی

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

جست‌وجوی پیشرفته مقالات

ارایه دهندگان: مرتضی شمسی زاده

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

روش مطالعه مقاله‌های انگلیسی

ارایه دهندگان: دکتر محمدحسن امامیان

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

پروپوزال نویسی

ارایه دهندگان: مهندس جواد وطنی، اکرم‌السادات منتظری

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

کاربرد طب سنتی در پژوهش

ارایه دهندگان: دکتر لیلی حاتمی

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

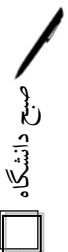
تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

اخلاق در پژوهش

ارایه دهندگان: دکتر پیاده کوهسار

شیوه اجرا: سخنرانی، کار گروهی، پرسش و پاسخ

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۱/۱۲/۷

یادداشت

صبح دانشگاه

